

B. hist.

339

p

B. hist. 339 p

N° 32.

P

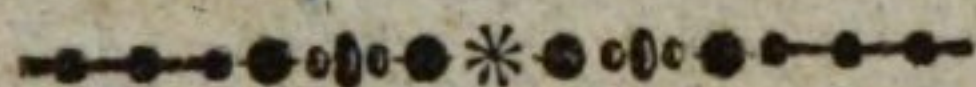
anventio

P

rigensis

P

СОКРАЩЕНІЕ
СВЯЩЕННОЙ ИСТОРИИ.
ЕРІТОМЕ
HISTORIAE SACRAE.

Съ замѣчаніями, показаніемъ правилъ и Словаремъ.

Изданіе учебное.

Н. Кошанскаго,

Док. Фил. Надв. Сов. и Профес. Лицея,

*Zur russischen Kaiserl. Bibliothek
Bestellungs- und
Bibliotheksgesellschaft*

N° 32.

САНКТПЕТЕРБУРГЪ,
ВЪ ТИПОГРАФІИ ДЕПАРТАМЕНТА НАРОДНАГО
ПРОСВѢЩЕНІЯ.

1818.

ПЕЧАТАТЬ ПОЗВОЛЯЕТСЯ

съ тѣмъ, чѣобы по напечатаніи, до выпуска изъ типографіи, представлены были въ Цензурный Комитетъ: одинъ экземпляръ сей книги для Цензурнаго Комитета, другой для Департамента Министерства Духовныхъ дѣлъ и народнаго Просвѣщенія, два экземпляра для Императорской Публичной Библіотеки и одинъ для Императорской Академіи Наукъ. Санктпетербургъ, ~~Июля~~
4 дня, 1818 года.

Цензоръ Ст. Сов. и Кав. *Ив. Тилковской.*

1818 3/3 174

ЗАМѢЧАНІЯ ДЛЯ УЧАЩИХСЯ.

Читая сію книгу, любезные друзья, замѣчайте произношеніе на примѣръ *до.гое* *creāre*, *timeō*; или *краткое* *arbōres*, *facere*. Такимъ образомъ избѣжите ошибокъ въ выговорѣ, и можете узнавать спряженія.

Знакъ облеченный показываетъ косвенные падежи, сходные съ Именищельнымъ. Напр. *terra*, *Твор.* и *terra* *Имен.*; *exercitūs*, *Род.* и *exercitūs*, *Имен.* — Или въ Глаголахъ означаетъ сокращенія. Напр. *commigrasset*, *вмѣсто* *commigravisset*; *fuere*, *вм.* *fuervnt*.

Знакъ тяжелый опличаетъ несклоняемые слова отъ склоняемыхъ. — Напр. *Postremo*, *нап. слѣдокъ* и *Postremo* *Твор.* отъ *Postremus*; или *quān*, *Нарѣчіе* и *quam*, *Мѣстоименіе*.

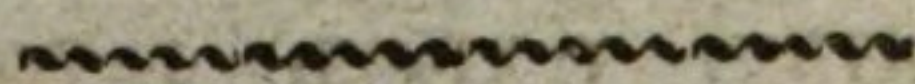
Труднѣйшихъ словъ начало увидите въ замѣчаніяхъ, подѣ буквами: ибо, не зная начала, нельзя найти слова и въ Лексиконѣ. — Напр (стр. 1.) *coegit d*); внизу увидите, *d*) *cogo*: это значитъ *thema*, начало слова.

Къ концу книги приложенъ Словарь , гдѣ помѣщены всѣ слова , находящіяся въ сей книгѣ. — Тамъ, наприм. найдете *сого*; и увидите значеніе: *собираю*; и все выраженіе, *coëgit aquas*, собралъ воды.

Всѣ параграфы въ замѣчаніяхъ показываютъ правила Грамматки и Синтаксиса; и ссылаются на Латинскую Грамматику, изданную мною 1811 и 1815 года. — Напримѣръ:

Страница 1. *Primo die a*). Внизу увидите пуже букву *a*) и переводъ по свойству нашего языка: *въ первый день*; попомъ §. 102. 3. — Найдите же сей Параграфъ въ показанной Грамматикѣ, и прочтите правило, что на вопросъ когда, въ Латинскомъ языкѣ, поставляется Творительный.

Такимъ образомъ въ сей книгѣ облегчено для васъ и чтеніе, и приисканіе словъ, и употребленіе правилъ.

Царское село.
Юня 28, 1818.

Е Р И Т О М Е

Н I S T O R I Æ S A C R Æ.

1.— Богъ творитъ міръ въ шесть дней.

DEUS creāvit cœlum et terram intra sex dies.

Primo die *a)* fecit *b)* lucem *c)*. Secundo die fecit *firmamentum*, quod vocāvit cœlum.

Tertio die coëgit *d)* aquas in unum locum, et edūxit *e)* e terrā plantas et arbōres.

Quarto die fecit solem *f)* et lunam, et stellas.

Quinto die aves, quæ volitant in aëre, et pisces, qui natant in aquis.

Sexto die fecit omnia animantia; postremò hominem, et quievit *g)* die septimo.

2.— Богъ творитъ плоть Адама изъ персти земной.

Deus finxit *h)* corpus hominīs e limo terræ, dedit *i)* illi animam viventem *k)*: fecit illum ad similitudinem suam, et nomināvit illum Adamam *l)*.

Deindè immisit *m)* sopōrem in Adamum, et detraxit *n)* unam e costis ejus dormientis *o)*.

a) Въ первый день §. 102. 3) *b)* facio *c)* lux. *d)* cogo. *e)* educo *f)* sol. *g)* quiesco *h)* fingo. *i)* do. *k)* vivo. *Part.* viventem, жи-
вую. *l)* назвалъ его Адамомъ §. 158. *m)* immisit. *n)* detra. *o)* между тѣмъ какъ онъ спалъ, §. 180.

Ex eâ formāvit muliërem, quam dedit sociam *p)* Adamo, sicque instituit matrimonium. Nomen primæ mulieris fuit Eva.

3. — Богъ даетъ жилищемъ человѣку рай земной.

Deus pōsuit *q)* Adamum et Evam in horto amœnissimo *r)*, qui solet appellari *Paradisus terrestris*.

Ingens fluvius irrigabat hortum: erant ibi omnes arbores jucundæ aspectu *s)*, et fructus gustu suaves. Inter eas arbor scientiæ boni et mali.

Deus dixit *t)* homini: utere *u)* fructibus omnium arborum paradisi, præter fructum arboris scientiæ boni et mali; nam, si comedas illum fructum, morieris *v)*.

4. — Адамъ и Ева преступаютъ заповѣдь Божію.

Serpens, qui erat callidissimum *x)* omnium animantium *y)*, dixit mulieri: cur non comedis fructum istius arboris.

Mulier respondit: Deus id prohibuit. Si tegerimus *z)* illum, moriemur.

Minimè, inquit serpens, non moriemini *a)*; sed eritis similes Deo, scientes *b)* bonum et malum.

p) Помошницею, или *dux*. *q)* morior. *x)* callidus. *еѣ* помощницу. §. 158. *z)* *y)* animans. *z)* tango *a)* morior. *b)* *убо* познаете, §. 183. scio.

Mulier, decēpta c) his verbis, decerpsit d) fructum et comēdit: deindē obtulit e) viro, qui pariter comedit.

5. — *Адамъ и Ева чувствуютъ стыдъ и сокрываются.*

Adamus, fugiens conspectum Dei, se abscondit. Deus vocāvit illum: Adame, Adame!

Qui respondit: timui f) conspectum tuum, et abscondi me.

Cur times, inquit Deus, nisi quia comedisti fructum vetitum g)?

Adamus respondit: mulier, quam dedisti mihi sociam h), porrēxit i) mihi fructum istum ut ederem k).

Dominus dixit mulieri: cur fecisti hoc? Quæ respondit: serpens me decēpit l).

6. — *Богъ предаетъ проклятiю змѣя и обѣщаетъ Искупителя.*

Dominus dixit serpēti: quia decerpisti muliērem, eris odiosus et execratus inter omnia animantia; reptabis m) super pectus et comes des terram.

Inimicitiae erunt inter te et muliērem; ipsa olim contēret caput tuum.

Dixit etiam muliēri; afficiam te multis malis; paries liberos in dolore, et eris in potestate viri.

c) decipio. d) decerpo. e) 158. a). i) porrigo. k) §. 110. offero. f) timeo. g) veto. l) decipio. m) Repto, будешь h) далъ полъщницею, §. преслыкается.

7.— *Адамъ изгоняется изъ рая.*

Deindè Deus dixit Adamo: quia gessisti *n)* morem *o)* uxori tuæ, habebis *p)* terram infestam; ea fundet tibi spinas et carduos.

Quæres ex eâ victum cum multo labore, donec abeas in terram, e quâ ortus es *q)*.

Tum ejecit *r)* Adamum et Evam ex horto, ut ille coleret *s)* terram, et collocavit Angelum, qui præferebat manu gladium igneum, ut custodiret aditum paradisi.

8.— *Кайнъ и Авель, сыны Адамовы.*

Adamus habuit *t)* multos liberos, inter quos Caïnus et Abel numerantur: hic fuit pastor; ille agricola.

Uterque obtulit *u)* dona Domino: Caïnus quidem fructus terræ; Abel autem oves egregias *v)*.

Dona Abelis placuerunt *x)* Deo, non autem dona Caïni, quod Caïnus ægrè tulit *y)*.

Dominus dixit Caïno: cur invides fratri? si rectè facies, recipies mercēdem *z)*; sin autem malè, lues pœnam peccati *a)*.

9.— *Кайнъ умерщвляетъ Авеля.*

Caïnus non pāruit *b)* Deo monenti *c)*: dissimulans iram, dixit fratri suo: age, eāmus *d)* deambulatum *e)*.

<i>n)</i> Gero. <i>o)</i> mos, послужался. <i>p)</i> habeo. <i>q)</i> orior. <i>r)</i> ejicio. <i>s)</i> §. 100. <i>t)</i> habeo. <i>u)</i> offero. <i>v)</i> e gregē lectas, избранныхъ изъ стада. <i>w)</i> placeo. <i>y)</i> sero, озортил.	<i>z)</i> merces. <i>a)</i> будешь наказанъ за прегрѣшеніе. <i>b)</i> pareo. <i>c)</i> moneo, хотя онъ и увѣщавалъ его, §. 184. <i>d)</i> eo. <i>e)</i> §. 165. А).
---	--

Itaque unâ ambo abiērunt *f)* foràs, et quùm essent in agro, Caïnus irruit in Abelem, et interfēcit *g)* illum.

Deus dixit Caïno: ubi est tuus frater? Caïnus respondit: nescio; num ego sum custos fratris mei?

10.— *Наказаніе Авеля.*

Deus dixit Caïno: Caïne, quid fecisti? Sanguis fratris tui, quem ipse fudisti *h)* manu tuâ, clamat ad me.

Infesta tibi erit terra, quæ bibit sanguinem Abelis: quùm colueris *i)* eam longo et duro labōre, nullos feret fructus: eris vagus in orbe terrarum.

Caïnus, desperans *k)* veniam, fugit.

11.— *Построеніе ковчега.*

Postquàm numerus hominum crevit *l)*, omnia vitia invaluere *m)*. Quare offensus Deus stāuit perdere hominum genus diluvio.

Attamen pepercit *n)* Noëmo et liberis ejus, quia colebant virtutem.

Noëmus, admonitus *o)* à Deo, extruxit *p)* ingentem arcam, in modum navis; linivit eam bitumine, et in eam induxit *q)* par unum omnium avium et animantium.

f) Abeo. *g)* interficio. *h)* 183. *l)* cresco. *m)* вли́ются
fundo. *i)* colo. *k)* не надѣ- | invaluerunt. *n)* parco. *o)* ad-
ясь, ибо не надѣялся. §. moneo. *p)* extruo. *q)* induco.

12.— *Всемирный потопъ, въ 1656 году,
отъ созданія міра.*

Postquàm Noëmus ipse ingressus est *r)* arcam cum conjūge *s)*, tribus filiis et totīdem nuribus, aquæ maris et omnium fontium erupērunt *t)*.

Simul pluvia ingens cecidit *u)*, per quadraginta dies et totīdem noctes.

Aqua operuit *v)* universam terram, ita ut superāret *x)* quindēcim cubitis altissimos *y)* montes.

Omnia absumpta sunt *z)* diluvio: arca autem, sublevata aquis, fluitabat in alto *a)*.

13.— *Прекращеніе потопа.*

Deus immisit *b)* ventum vehementem, et sensim aquæ imminūtæ sunt. Tandēm mense undecīmo, postquàm diluvium cœperat *c)*, Noëmus aperuit *d)* fenestram arcæ, et emisit *e)* corvum, qui non est reversus *f)*.

Deindē emisit columbam: quū ea non invenisset locum, ubi poneret pedem, reversa est ad Noëmum, qui extendit manum, et intulit *g)* eam in arcam.

Columba rursūm emissā *h)* attulit *i)* in ore *k)* suo ramum olivæ virentis, quo finis diluvii significabatur.

r) Ingredior. *s)* conjux. *t)* *сверхности.* *b)* immitto.
erumpo. *u)* cado. *v)* operio. *c)* §. 75. *d)* aperio. *e)* emitto.
x) §. 110. *y)* altus. *z)* absumo. *f)* reverto. *g)* infero. *h)* emit-
a) *поверхъ воды, на по-* *to.* *i)* adfero. *k)* os.

14.—*Ной выходитъ изъ ковчега.*

Noëmus egressus est *l)* ex arcâ, postquàm ibi inclusus fuërat *m)* per annum totum ipse et familia ejus; eduxit secum *n)* aves cæteraque animantia.

Tùm erexit altare, et obtulit *o)* sacrificium Domino. Deus dixit illi: Non delebo deinceps genus hominum; ponam arcum meum in nubi-
bus, et erit signum fœderis *p)*, quod facio vobiscum *q)*.

Quùm obduxëro nubes cælo, arcus meus apparebit, et recordabor *r)* fœderis mei, nec unquàm diluvium erit ad perdendum *s)* orbem terrarum.

15.—*Развращеніе людей.*

Omnes gentes propagatæ sunt *t)* a filiis Noëmi. Semus incoluit Asiam, Chamus Africam, Japhetus Europam.

Pœna diluvii non deterruit *u)* homines a vitiis; sed brevi *v)* facti sunt pejores quàm prius.

Obliti sunt *x)* Dei creatōris *y)*, adorabant solem et lunam; non verebantur *z)* parentes; dicebant mendacium; faciebant fraudem *zz)*, furtum, homicidium: uno verbo, se contamina-
bant omnibus flagitiis.

<i>l)</i> Egredior. <i>m)</i> includo.	<i>t)</i> propago. <i>u)</i> deterreo. <i>o)</i> <i>мо</i>
<i>n)</i> <i>вмѣсто</i> cum se §. 104.	<i>есмъ</i> , tempore, <i>въ</i> ско-
Nota. <i>o)</i> offero. <i>p)</i> fœdus. <i>q)</i>	<i>роми</i> <i>времени</i> , <i>вскорѣ</i> .
<i>вмѣсто</i> cum vobis. §. 104.	§. 102. 3). <i>x)</i> obliviscor. <i>y)</i>
Nota. <i>r)</i> recordor. <i>s)</i> perdo,	§. 147. <i>z)</i> vereor. <i>zz)</i> fraus.
для истребленія, §. 172.	

16. — *Призваніе Авраама, въ 2083 году
отъ созданія міра.*

Quidam tamen sancti viri coluerunt *a)* veram religionem et virtutem, inter quos fuit Abrahamus e genere *b)* Semi.

Deus fecit fœdus cum illo his verbis: Exi *c)* e domo paternâ, desere patriam, et pete regionem *d)*, quam daturus sum *e)* posteris tuis: augebo *f)* te prole numerosâ, eris pater multarum gentium, ac per te omnes orbis nationes erunt bonis cumulatae. Aspice cœlum: dinûmera stellas, si potes; tua progenies eas æquabit numero.

17. — *Рожденіе Исаака.*

Abrahamus jam senuerat *g)*, et Sara ejus uxor erat sterilis.

Quibus tamen Deus promisit *h)* filium ex eis nasciturum *i)*.

Habebis *k)*, inquit, filium ex Sarâ conjuge *l)* tuâ.

Quod audiens Sara risit *m)*, nec statim adhibuit fidem *n)* promissis Dei, et idcirco reprehensa est *o)* a Deo.

Abrahamus autem credidit *p)* Deo pollicenti *q)*.

Et verò uno post anno filius natus est *r)* Abrahamo, qui vocavit eum Isaacum *s)*.

<i>a)</i> Colo.	<i>b)</i> genus.	<i>c)</i> exeo.	<i>l)</i> conjux.	<i>m)</i> rideo.	<i>n)</i> adhi-
<i>d)</i> иуди въ ту страну.	<i>e)</i> отъ до. §. 186. А).	<i>f)</i> augeo.	<i>g)</i> senesco.	<i>h)</i> promitto.	<i>i)</i> nascor. §. 177. а.
<i>k)</i> habeo.	<i>l)</i> conjux.	<i>m)</i> rideo.	<i>n)</i> adhi-	<i>o)</i> reprehendo.	<i>p)</i> credo.
	<i>q)</i> polliceor, §. 178.	<i>r)</i> nascor.	<i>s)</i> §. 158.		

18.— Авраамъ приноситъ на жертву сына.

Postquàm Isaacus adolēvit *t*), Deus, tentans fidem Abrahami, dixit illi: Abrahame! tolle filium tuum unicum quem amas, et immola eum mihi in monte, quem ostendam tibi.

Abrahamus non dubitavit parēre Deo jubenti *u*): impōsuit *o*) ligna Isaaco, ipse verò portabat ignem et gladium.

Quùm iter facerent *x*) simul, Isaacus dixit patri: mi pater, ecce ligna et ignis; sed ubinàm est hostia immolanda *y*)? Cui Abrahamus: Deus, inquit, sibi providēbit hostiam, fili mi *z*).

19.— Богъ удерживаетъ руку Авраама.

Ubi pervenērunt *a*) ambo in locum designatum, Abrahamus extrūxit *b*) aram, disposuit *c*) ligna, alligavit Isaacum super struem lignorum, deindē arripuit *d*) gladium.

Tūm Angelus clamavit de cœlo: Abrahame, contine manum tuam: ne nocēas puero: jam fides tua mihi perspecta est, quùm non peperceris *e*) filio tuo unico: et ego favebo tibi; remunerabo splendide fidem tuam.

Abrahamus respexit *f*), et vidit arietem *g*) hærentem *h*) cornibus inter vepres, quem immolavit loco filii.

1) Adolesco. *u*) отъ jubeo, который повелѣлъ ему §. 178. *o*) имѣю *x*) или вѣстѣ *y*) которую заклатъ должно. §. 187. *z*) Vocat. отъ meus. §. 19. Прил. 2. *d*. *a*) pervenio. *b*) extruo. *c*) dispono. *d*) arripio. *e*) parco. §. 153. *f*) respicio. *g*) aries. *h*) hæreo.

20. — *Илїезеръ, рабъ Авраамовъ, идетъ искать супруги Исааку.*

Postea Abrahamus misit *i)* servum suum Eliezerem ad cognatos suos, qui erant in Mesopotamiâ, ut inde adduceret *k)* uxorem filio suo Isaaco.

Eliezer sumpsit *l)* decem camelos domini sui, et profectus est *m)*, portans secum munera *n)* magnifica, quibus donaret *o)* puellam, destinatam Isaaco, et ejus parentes.

Ubi pervenit in Mesopotamiam, constitit *p)* cum camelis prope puteum aquæ ad vesperum, quo tempore mulieres solebant convenire ad hauriendam aquam *q)*.

21. — *Илїезеръ проситъ Бога, чтобъ показалъ супругу Исаака.*

Eliezer oravit Deum his verbis: Domine Deus Abrahami, fac ut puella, quæ dabit potum mihi petenti *r)*, ea sit, quam Isaaco destinās.

Ecce statim Rebecca, virgo eximiâ pulchritudine *s)* prodiit *t)*, gerens urnam humeris, quæ descendit ad puteum, et implevit urnam.

Tunc Eliezer progressus *u)* obviam puellæ: da, inquit, potum mihi: cui Rebecca: bibe, ait, Domine mi, et simul demisit urnam.

Quum ille bibisset, Rebecca obtulit *v)* etiam aquam camelis. Hoc indicio *x)* cognovit Eliezer, quod scire cupiebat.

<i>i)</i> Mitto. <i>k)</i> adduco. §. 110.	§. 173. <i>r)</i> peto. §. 178. <i>s)</i> от-
<i>l)</i> sumo. <i>m)</i> proficiscor. <i>n)</i> mu-	литной красоты, §. 144.
nus. <i>o)</i> съ тѣмъ, чтобъ	Nota. <i>t)</i> prodeat. <i>u)</i> progredior.
подарить §. 212. <i>p)</i> consi-	<i>v)</i> offero. <i>x)</i> по селу на-
сто. <i>q)</i> потерпать воду	казанію. §. 103.

22.— *Илїезеръ вопрошаетъ Ревекку
о родныхъ.*

Eliezer protulit *γ*) ināures aurēas et armillas, quas dedit *z*) Rebeccæ: tūm interrogavit illam, cujus esset filia, num in domo patris esset locus ad commorandum *a*).

Cui Rebecca respondit: Ego sum filia Bachuelis: avus meus est frater Abrahami; est domi locus ad commorandum amplissimus *b*); est etiam plurimum feni et palearum ad usum camelorum.

Quod audiens Eliezer ēgit gratias *c*) Deo, qui tribuisset *d*) iter prosperum sibi.

23.— *Ваѳуилъ, родственникъ Авраама,
приемлетъ Илїезера.*

Rebecca properavit domum, et narravit matri suæ ea, quæ sibi contigērant.

Labanus, frater Rebeccæ, quūm audivisset sorōrem narrantem *e*), adivit hominem, qui stabat ad fontem cum camēlis, et compellans eum: Ingredere *f*), inquit, Domine mi: cur stas foris? Paravi hospitium tibi et locum camēlis.

Dein deduxit *g*) eum domum, eique cibum appōsuit *h*).

24.— *Согласіе на бракъ Ревекки.*

Continuò Eliezer exposuit *i*) parentibus Re-

<i>γ</i>) Profero. <i>z</i>) дъ. <i>a</i>) commoror, для отдохновенія §. 172. <i>b</i>) amplius. <i>c</i>) agere gratias, благодаритъ. <i>d</i>) за	то что даровалъ §. 213. <i>e</i>) что рассказывала сестра. §. 178. <i>f</i>) ingredior. <i>g</i>) deduco. <i>h</i>) appono. <i>i</i>) expono.
--	--

beccæ causam itinēris *k*) suscepti, rogavitque ut annuērent postulatiōni suæ.

Qui responderunt: Itā voluntas Dei fert; nec possumus Deo obsistere. En Rebecca; profiscatur tecum, nuptura *l*) Isaaco.

Tūm Eliezer deprompsit *m*) vasa aurea et argentea, vestēsque pretiosas, quas dedit Rebeccæ; obtulit *n*) etiam munera matri ejus et fratri, et inierunt *o*) convivium.

25. — *Отшествіе Ревекки.*

Postridiē Eliezer, surgens manē, dixit parentibus Rebeccæ: Herus meus me exspectat; dimittite me, ut redeam ad illum.

Qui responderunt: vocemus puellam, et percontemur ejus sententiam.

Quūm Rebecca venisset, sciscitati sunt *p*), an vellet discedere cum homine? Volo, inquit illa.

Dimiserunt *q*) ergo Rebeccam et nutricem illius, precantes *r*) ei omnia prospera *s*).

26. — *Бракъ Исаака.*

Isaacus fortē tunc deambulabat rure *t*): vidit camelos venientes. Simul Rebecca conspicata *u*) virum deambulantem, desiluit e camelo, et interrogavit Eliezerem, quis est ille vir?

Eliezer respondit: ipse est herus meus. Illa statim operuit *v*) se pallio.

k) Iter. *l*) nubo. §. 186. *A*) *p*) sciscitor. *q*) dimitto. *r*) precor. *s*) §. 106. *t*) изъ деревни. §. 123. *Nota* 2. *c*) Исаакоу. §. 153. *m*) *n*) conspicer. *v*) operio. depromo. *n*) offero. *e*) in eo.

Eliezer narravit Isaaco omnia quæ fecerat.

Isaacus introduxit *x*) Rebeccam in tabernaculum matris suæ, et lenitus est *y*) dolor, quem capiebat ex morte matris.

27. — *Исавъ продаетъ право первородства Иакову.*

Rebecca edidit *z*) uno partu duos filios, Esaüm et Jacobum. Qui prior editus est pilosus erat, alter verò lenis: ille fuit venator strenuus, hic autem placidus et simplex moribus *a*).

Quâdam die *b*) quum Jacobus sibi paravisset pulmentum ex lentibus *c*), venit Esaüs fessus de viâ et dixit fratri: da mihi hoc pulmentum; nam redeo rure *d*) exanimatus lassitudine.

Cui Jacobus: dabo, si concedas mihi jus primogeniti.

Faciam libenter, inquit *e*) Esaüs. Jura ergò, ait *f*) Jacobus.

Esaüs juravit et vendidit *g*) jus suum.

28. — *Исаакъ посылаетъ Исавъ на ловлю.*

Isaacus, qui delectabatur venatione, amabat Esaüm, Jacobus verò erat carior *h*) Rebeccæ.

x) Introduco. *y*) lenio. *z*) edo. *a*) mos *b*) въ одинъ день §. 102. 3. *c*) lens *d*) изъ деревни. § 123. Nota 2. *e*) inquam §. 74. II. *f*) ajo. §. 74. I. *g*) vendo. Богъ посылалъ *шастіе толу*, кто по-
луталъ отцовское бла-
гословеніе; оно предо-
ставлялось старше-
му. *h*) carus.

Quùm Isaacus jàm senuisset *i)*, et factus *k)* esset cæcus, vocavit Esaüm: sumito, inquit, pharetram, arcum et sagittas: affer *l)* mihi et para de venatione pulmentum, ut comedam et apprecer *m)* tibi fausta omnia antequàm moriar.

Esaüs itaque profectus est venatum *n)*.

29.— *Ревекка совѣтуетъ Иакову предупредить Исава.*

Rebecca audiërat Isaacum loquentem *o)*: vocavit Jacobum, et afferto *p)*, inquit, mihi duos hædos opïmos: conficiam pulmentum, quo pater tuus valdè delectatur; appones ei cibum, et benè precabitur tibi.

Jacobus respondit: ego non ausim *q)* id facere, mater: Esaüs est pilosus; ego sum lenis: si pater me attrectaverit, succensebit mihi; ità indignatio patris et damnum mihi evenient pro ejus benevolentia.

30.— *Ревекка готовитъ пищу Исааку.*

Rebecca institit: ne timëas, inquit, fili mi. Si quid adversi indè sequatur, id totum sumo mihi. Tu verò ne dubites facere quod jussus es *r)*.

Itaque Jacobus abiit, et attulit matri duos hædos; illa paravit seni *s)* cibum, quem novërat *t)* suavem esse palato ejus.

i) senesco. *k)* facio. *l)* § 60. *q)* §. 75. *d.* *r)* что тебѣ
4. *m)* apprecor. §. 110. *n)* ве- приказано. §. 62. *s)* senex.
nor. §. 165. *o)* loquor, то *t)* posco. §. 219. которая,
что говорилъ Исаакъ, какъ ей извѣстно, нра-
§. 178. *p)* Imper. отъ affero. вилась.

Deindè induit *u)* Jacobum vestibus fratris : aptavit pellem hœdi manibus ejus et collo *v)*.

Tùm : adi, inquit, patrem tuum, et offer illi escam, quam appetit.

31.— *Исаакъ благословляетъ Иакова, вмѣсто Исава.*

Jacobus attulit *x)* patri suo escam paratam a matre.

Cui Isaacus dixit : quisnam es tu ? Jacobus respondit : ego sum Esaüs primogēitus tuus ; fēci quod jussisti *y)*, pater ; surge et comede de venatione meâ.

Quomodò, ait Isaacus, potuisti invenire tam citò ? Inveni pater : Deus ità voluit.

Isaacus rursùm : tu-ne es Esaüs primogēitus meus ? accede propiùs, ut attrectem te.

Ille accessit *z)* ad patrem, qui dixit : vox quidè est Jacobi ; sed manus sunt Esai.

32.— *Исавъ возвращается и проситъ благословенія у Исаака.*

Isaacus, amplexatus Jacobum, antepōsuit *a)* eum fratri, et tribuit illi omnia bona primogēiti.

Non multò post Esaüs rediit à venatione, et ipse obtulit *b)* patri pulmentum, quod paraverat.

Cui Isaacus mirans *c)* dixit : quis est ergò ille, qui modò attulit mihi cibum, et cui apprecatus sum *d)* omnia fausta, tanquàm primogenito ?

u) Induo vestibus, *одѣваю* | *affero.* *y)* jubeo. *z)* accedo.
v) *обвернула* | *a)* antepono. *b)* offero. *c)* miror.
x) | *d)* apprecor.

Quod audiens Esaüs edidit e) magnum clamorem, et implevit domum lamentis.

33. — *Отшествіе Іакова.*

Esaüs, ardens irâ, minabatur f) mortem Jacobo.

Quare Rebecca mater, timens dilecto filio suo, fuge, inquit, fili mi; abi ad Labanum avunculum tuum, et commorare g) apud eum, donec ira fratris tui defervescat.

Jacobus dimissus a patre et matre, profectus est in Mesopotamiam.

Iter faciens pervenit ad quemdam locum, ubi fessus de viâ pernoctavit: supposuit h) lapidem capiti suo et obdormivit.

34. — *Видѣніе Іакова.*

Jacobus vidit in somnio scalam, quæ, innixa i) terræ, pertinebat k) ad cœlum; atque Angelos Dei ascendentes et descendentes: audivit Dominum dicentem sibi l): ego sum Deus patris tui, dabo tibi et posteris tuis terram, cui incubas: noli timere; ego favebo tibi; ero custos tuus, quocumque perrexeris m), et reducam te in patriam, ac per te, omnes orbis nationes erunt bonis cumulatae.

Jacobus expergefactus n) adoravit Dominum.

e) Edo. f) minor; mortem, угрожалъ смертію. g) commoror. h) suppono i) ut-верждаюсь на землю. k) касалась. l) который говорилъ ему § 178. m) pergo. n) expergefacio, Pass. Expergesio.

35. — *Іаковъ приходитъ въ Месо-потамію.*

Jacobus iter persecutus o), pervēnit in Mesopotamiam: vidit tres pecorum p) greges q) propter puteum cubantes.

Nam ex eo puteo greges solebant adaquari. Os putei claudēbatur ingenti lapide.

Jacobus accessit r) illuc, et dixit pastōribus: Fratres, undē estis? Qui responderunt: ex urbe Haran.

Quos interrogavit iterum, nostis-ne s) Labanum? Dixērunt, novimus. Valetne? Valet inquit t): ecce Rachel filia ejus venit cum grege suo.

36. — *Іаковъ принятъ Лаваномъ.*

Dūm Jacobus loqueretur u) cum pastōribus, Rachel filia Labani venit cum pecore paterno: nam ipsa pascebat gregem.

Confestim Jacobus, videns cognatam suam, amōvit lapidem ab ore v) putei. Ego sum, inquit, filius Rebeccæ, et osculatus est x) eam.

Rachel festinans nuntiavit patri suo, qui agnōvit filium sorōris suæ, deditque ei Rachelem in matrimonium.

37. — *Возвращеніе Іакова.*

Jacobus diū commoratus est y) apud Labanum: interea mirē auxit z) rem suam, et factus est dives a).

o) Persequor. p) pecus. q) grex. r) accedo. s) *вѣдѣете ли*. t) inquam. u) loquor. v) os. x) osculor. y) commoror. z) augeo. a) §. 135. §. 74. II.

Longo post tempore admonitus *b)* a Deo rediit in patriam suam.

Extimescebat iram fratris sui: ut placaret animum ejus, præmisit *c)* ad eum nuntios, qui offerrent ei munera *d)*.

Esaüs mitigatus occurrit obviam Jacobo advenienti: insiliit in collum ejus, flensque *e)* osculatus est *f)* eum, nec quidquam illi nocuit.

38. — Юность Иосифа.

Jacobus habuit duodécim filios, inter quos erat Josèphus: hunc pater amabat præ cæteris; quia senex genuerat *g)* eum. Dederat illi tegam, textam e filis varii coloris.

Quam ob causam Josèphus erat invisus suis fratribus, præsertim postquam narravisset *h)* eis duplex somnium, quo futura ejus magnitudo portendebatur.

Odèrant *i)* illum tantoperè, ut non possent *k)* cum eo amicè loqui.

39. — Сновидѣнія Иосифа.

Hæc porrò erant Josèphi somnia. Ligabamus, inquit, simul manípulos in agro: ecce manipulus meus surgebat et stabat *l)* rectus; vestri autem manipuli circumstantes venerabantur *m)* meum.

Posteà vidi in somnis solem, lunam ei undécim stellas, adorantes me.

Cui fratres responderunt, quorsum spectant ista somnia? Num tu eris *n)* rex noster? Num

b) Admoneo. *c)* præmitto. *d)* munus. *e)* fleo. *f)* osculor. *g)* gigno, а́бъ старости. *h)* narro. *i)* odi. *j)* 75. *k)* §. 110. *l)* sto. *m)* veneror. *n)* sum.

subjiciemur ditioni tuæ? Fratres igitur invidabant ei; at pater rem tacitus considerabat.

40. — *Братья рѣшаются умертвить Иосифа.*

Quâdam die o), quùm fratres Josēphi pascērent greges procul, ipse remanserat p) domi q). Jacobus misit eum ad fratres, ut sciret, quomodò se habērent.

Qui, videntes Josēphum venientem, consilium cepērunt r) illius occidendi s): eccè, inquebant, somniator venit: occidāmus illum, et projiciamus in putēum: dicēmus patri: fera devoravit Josēphum. Tunc apparebit, quid sua illi prosint somnia.

41. — *Рувимъ, старшій братъ, хочетъ спасти его.*

Ruben, qui erat natu maximus t), deterrēbat fratres a tanto scelēre u).

Nolite, inquebat, interficere puērū: est enim frater noster; demittite eum potius in hanc foveam.

Habebat in animo liberāre Josēphum ex eorum manibus, et illum extrahere e foveā, atque ad patrem reducere.

Reipsā his verbis deducti sunt ad mitius v) consilium.

o) §. 102. 3. p) remaneo. | ego §. 170. t) старшій
q) §. 123. Nota 2. дома. | сохъ. u) scelus. v) mitis.
r) capio. s) умертвить

42. — Иосифъ проданъ братьями
купцамъ.

Ubi Josēphus pervēnit ad fratres suos, detraxērunt *x)* ei togam, quā indutus erat, et detruserunt *y)* eum in foveam.

Deindē quū consēdissent ad sumendum cibum *z)*, conspexērunt *a)* mercatōres, qui petebant Ægyptum *b)* cum camelis, portantibus varia aromata.

Venit illis in mentem Josēphum vendēre illis mercatōribus.

Qui emērunt Josēphum viginti nummis argenteis *c)*, eumque duxērunt in Ægyptum.

43. — Они посылаютъ отцу окровавленную одежду Иосифа.

Tunc fratres Josēphi tinxērunt *d)* togam ejus in sanguine hœdi, quem occiderant: et misērunt eam ad patrem, cum his verbis: invenīmus hanc togam: vide an toga filii tui sit.

Quam quū agnovisset *e)* pater, exclamavit: toga filii mei est: fera pessima devoravit Josēphum. Deindē scidit *f)* vestem, et induit cilicium.

Omnes libēri ejus convenērunt, ut lenīrent dolorem patris; sed Jacobus noluit accipere consolationem; dixitque: ego descendam mœrens *g)* cum filio meo in sepulchrum.

x) Detraho. *y)* detrudo. *z)* nemō §. 123. B. *c)* §. 103. 10. *а)* *вкѣсѣтъ нѣмѣ* §. 173. *а)* *д)* lingo. *e)* agnosco. *f)* sciundo. *b)* *ѣхали въ Егѣ-* *до.* *g)* *въ горести* §. 188.

44.— *Пентефрій покупаетъ Иосифа.*

Putiphar Egyptius emit Josēphum a mercatoribus.

Deus autem favit *h)* Putiphari causā Josēphi *i)*: omnia ei prosperē succedebant.

Quamobrem Josēphus benignē habitus est *k)* ab hero, qui præfecit *l)* eum domui suæ.

Josēphus ergo administrabat rem familiarem Putipharis: omnia fiebant ad nutum ejus, nec Putiphar ullius negotii curam gerebat *m)*.

45.— *Иосифъ обвиненъ женою Пентефрія и вверженъ въ темницу.*

Josēphus erat insigni et pulchrā facie *n)*: uxor Putipharis eum pelliciebat ad flagitium.

Josēphus autem nolebat assentiri *o)* improbæ mulieri.

Quādam die, mulier apprehendit oram pallii ejus; at Josēphus reliquit pallium in manibus ejus, et fugit.

Mulier irata inclamavit servos, et Josēphum accusavit apud virum, qui nimium credulus *p)* conjecit *q)* Josēphum in carcerem.

46.— *Сны двухъ вельможъ Фараоновыхъ.*

Erant in eodem carcere duo ministri regis Pharaonis; alter præerat *r)* pincernis, alter pistōribus.

h) Faveo. *i)* для Иосифа. *n)* § 144. Nota. отлугенъ §. 138. *k)* habeo. *l)* поставилъ повелителемъ *o)* assentior. *p)* будущи надъ. *m)* не заботился *q)* conjicio. *r)* præsens. ни о какомъ дѣлѣ, геро. *u)* прекрасенъ лицомъ.

Utrique obvénit divinitùs somnium eâdem nocte s).

Ad quos quùm venisset Josēphus manē, et animadvertisset, eos tristiores solito t), interrogavit, quænam esset mœstitiæ causa?

Qui responderunt: obvénit nobis somnium, nec quisquam est, qui illud nobis interpretetur.

Nonne, inquit Josephus, Dei solius est u), præ-noscere res futuras? Narrate mihi somnia vestra.

47.—*Иосифъ изъясняетъ сонъ старѣй-
шины виночерпчїя, (винарска).*

Tùm prior sic expōsuit v) Josepho somnium suum: vidi in quiete vitem, in quâ erant tres palmites; ea paulatim protulit x) gemmas; deindè flores eruperunt y), ac deniquè uvæ maturescebant.

Ego exprimebam uvas in scyphum Pharaonis, eique porrigebam.

Esto bono animo z), inquit Josephus, post tres dies Pharaon te restituet in gradum pristinum: te rogo, ut memineris mei a).

48.—*Иосифъ изъясняетъ сонъ старѣй-
шины хлѣбодача, (житарска).*

Alter quoque narravit somnium suum Josepho: gestabam in capite tria canistra, in quibus erant cibi, quos pistores solent conficere b).

s) въ одну и ту же ночь. §. 102. 3. t) (esse) то они | v) екпро. x) проfero. y) erum-
пестальнѣ обыкновенна- | ро. z) будь благонаде-
го. §. 124. u) удобно. §. 145. | женѣ. §. 144. Nota. a) 147. b)
обыкновенно дѣлаютъ.

Eccē autem aves circumvolitābant, et cibos illos comedebant. Cui Josēphus: hæc est interpretatio istius somnii: tria canistra sunt tres dies; quibus elapsis c), Pharaο te feriet securi et affiget ad palum, ubi aves pascentur carne d) tuā.

49. — Событіе двухъ сновъ.

Die tertio, qui dies natalis Pharaonis erat, splendidum convivium parandum fuit e).

Tunc rex meminit f) ministrorum suorum, qui erant in carcere.

Restituit præfecto pincernarum munus suum; alterum verò securi percussum g) suspendit ad palum. Ita res somnium comprobavit.

Tamen præfectus pincernarum oblitus est h) Josēphi, nec illius in se meriti recordatus est i).

50. — Сны Царя Фараона.

Post biennium rex ipse habuit somnium.

Videbatur sibi adstare k) Nilo flumini; et eccē emergebant de flumine septem vaccæ pingues, quæ pascebantur in palūde l).

Deindē septem aliæ vaccæ macilentæ exiērunt ex eodem flumine, quæ devorārunт m) priores.

Pharaο experrectus rursūm dormiuit, et alterum habuit somnium. Septem spicæ plenæ enas-

c) Elabor, по прошест-
виу коихъ §. 198. d) caro
e) должно было приго-
товить §. 168. f) meminī.
§. 147. g) percutio, казнилъ
и повѣсилъ. §. 185. h) obli-

viscor. §. 147. i) recordor. §.
147. k) казалось ему,
что сонитъ близъ §.
137. Nota. l) palus. m) ели.
devoraverunt. §. 60.

cebantur in uno culmo, aliæque totidem exiles succrescebant, et spicas plenas consumeabant.

51.— *Виночерпчий говоритъ Фараону
объ Иосифѣ.*

Ubi illuxit *n*), Pharaeo perturbatus convocavit omnes conjectores Ægypti, et narravit illis somnium; at nemo poterat illud interpretari *o*).

Tunc præfectus pincernarum dixit regi: confiteor peccatum meum: quum ego et præfectus pistorum essemus in carcere, uterque somniavimus eadem nocte *p*).

Erat ibi puer Hebræus, qui nobis sapienter interpretatus est *q*) somnia; res enim interpretationem comprobavit.

52.— *Иосифъ изъясняетъ сонъ Царя.*

Rex accessivit *r*) Josèphum, eique narravit utrumque *s*) somnium. Tum Josèphus Pharaoni: duplex, inquit, somnium unam atque eandem rem significat.

Septem vaccæ pingues, et septem spicæ plenæ, sunt septem anni ubertatis mox venturæ *t*): septem verò vaccæ macilentæ et septem spicæ exiles, sunt totidem anni famis, quæ ubertatem secutura est *u*).

Itaque, rex, præfice *v*) toti Ægypto virum sapientem et industrium, qui partem frugum recondat in horreis publicis, servetque diligenter in subsidium famis secuturæ *x*).

n) Illuceo. *o*) interpretor. *p*) quor. *последуетъ*. § 64.
nox. *q*) interpretor. *r*) accesso *o*) поставь на. *z*) *x*) se-
s) uterque *t*) venio. *илѣю-* quor, *илѣющаго* *послѣ-*
щаго *быть*. §. 177. а. *u*) *довать*. §. 177 а.

53.— *Иосифъ поставленъ начальникомъ
надъ всѣмъ Египтомъ.*

Regi placuit *y)* consilium: quare dixit Josēpho: num quisquam est in Ægypto te sapientior? Nemo certē fungētur meliūs illo munere *z)*.

En tibi trado curam regni mei.

Tūc detraxit *a)* e manu suā annūlum, et Josēphi digito inseruit *b)*; induit illum veste byssinā, collo torquem *c)* aureum circumdedit *d)*, eumque in curru suo secundum *e)* collocavit.

Josēphus erat triginta annos natus, quū summam potestātem a Rege accēpit *f)*.

54.— *Иосифъ собираетъ въ житницы
хлѣбъ, и продаетъ его послѣ.*

Josēphus perlustrāvit omnes Ægypti regiōes, et per septem annos ubertātis congegit *g)* maximam frumenti copiam.

Secuta est inopia septem annorum, et in orbe universo fames ingravescibat.

Tunc Ægyptiī, quos premebat egēstas adierunt *h)* Regem, postulantes *i)* cibum:

Quos Pharaο remittebat ad Josēphum.

Hic autem apērūit *k)* horrea, et Ægyptiīs frumenta vendidit *l)*.

y) Placeo. *z)* munus. *a)* de-
traho. *b)* insero. *c)* torquis. *d)*
circumdo. *e)* вторымъ §.
58. *f)* accipio. *g)* congero. *h)* adeo. *i)* postulo, и про-
силь. §. 185. *k)* aperio. *l)*
vendo.

55.— *Іаковъ посылаетъ сыновъ во Египетъ, и оставляетъ при себѣ Веніамина.*

Ex aliis quoque regiōnibus conveniebatur *m)* in Ægyptum ad emendam annōnam *n)*.

Eādē necessitatē compulsus *o)* Jacōbus misit illūc filios suos.

Itaque profecti sunt *p)* fratres Josēphi; sed pater retinuit domi natu minimum *q)*, qui vocabatur Benjaminus.

Timēbat enim ne quid mali ei accideret in itinere.

Benjaminus ex eādē matre natus erat *r)*, quā Josēphus; ideōque ei longē carior *s)* erat, quā cæteri fratres.

56.— *Іосифъ узнаетъ братьевъ, и притворяется, будто считаетъ ихъ шпионами.*

Decem fratres, ubi in conspectum Josēphi venerunt, eum proni venerati sunt *t)*.

Agnovit eos Josēphus, nec ipse est cognitus *u)* ab eis.

Nōluit indicāre statim quis esset, sed eos interrogavit tanquā alienos: undē venistis, et quo consilio?

Qui responderunt: profecti sumus e regiōne Chanaan, ut emāmus *v)* frumentum.

m) Приходили. §. 62 | *ficiscor.* *q)* самого мень-
n) для покупки хлѣба. | *шаго.* *r)* nascor. *s)* carus.
 §. 173. *o)* compello. *p)* pro- | *veneror.* *u)* cognosco. *v)* §. 110

Non est ita, inquit Josēphus; sed venīstis hūc animo hostīli x): vultis explorāre nostras urbes et loca Ægypti parūm munīta.

At illi: minimē, inquiunt: nihil mali meditāmur, duōdēcim fratres sumus; minimus retentus est y) domi a patre: alius verò non superest z).

57.— *Іосифъ удерживаетъ Симеона до прибытія Веніамина.*

Illud Josēphum angebat, quòd Benjaminus cum cæteris non āderat.

Quarē dixit eis: experiar an verum dixeritis: māneat unus ex vobis obses a) apud me, dūm adducatur hūc frater vester minimus; cæteri abite b) cum frumento.

Tunc cœperunt c) inter se dicere: mēritò hæc patimur d): crudēles fuimus in fratrem nostrum; nunc pœnam hujus scelēris luīmus e).

Putabant hæc verba non intelligi f) a Josēpho, quīa per interpretem cum eis loquebatur.

Ipse autem avertit se parump̄er et flevit g).

58.— *Братья Іосифовы возвращаются.*

Josēphus jussit h) fratrum saccos implēri i) tritico, et pecuniam, quam attūlerant k), repōni in ore saccorum; addidit insuper cibaria in viam.

x) сѣ непріязненными | uor. e) приемлемы нака-
нами вреніи. y) retineo. | заніе за. f) quod non intel-
e) supersum a) сѣ залогъ, | ligantur. §. 124. что не
заложникоми. §. 135. b) | понятны. g) фео. h) jubeo.
abeo. c) сѣри. §. 75. c. d) pa- | i) impleo §. 127. k) affero.

Deinde dimisit eos, præter Simeonem, quem retinuit obsidem, *l*).

Itaque profecti sunt *m*) fratres Josèphi, et quum venissent ad patrem, narraverunt ei omnia quæ sibi *n*) acciderant.

Quum aperuissent saccos, ut effunderent frumenta, mirantes *o*) reperièrunt pecuniam.

59. — *Иакоєѡ не хочетъ отпустить*
Веніамина.

Jacòbus, ut audivit Benjaminum arcessi *p*) a præfecto Ægypti, cum gemitu questus est *q*).

Orbum me liberis fecistis *r*), Josèphus mortuus est: Simeon retentus est *s*) in Ægypto: Benjaminum vultis abducere.

Hæc omnia mala in me recidunt; non dimittam Benjaminum; nam si quid ei adversi *t*) acciderit in viâ, non potero ei superstes vivere, sed dolore oppressus *u*) moriar.

60. — *Сыны убѣждаютъ его согласиться*
на отбѣздъ Веніамина.

Postquam consumpti sunt *v*) cibi quos attulerant *x*), Jacòbus dixit filiis suis: proficiscimini *y*) iterum in Ægyptum, ut ematis cibos. Qui responderunt: non possumus adire præ-

l) Obses. §. 158. *m*) proficiscor. *n*) сѡ нилии случилося. *o*) кѡ удивленію, miror §. 188. *p*) что Веніа-
минѡ призывается, ar-
cesso. §. 124. *q*) quæror. *r*) сдѣ-

лали безтадылиѡ. *s*) retineo. *t*) если какое не-
стастіе. §. 143. *u*) opprimo.
v) consumo. *x*) affero. *y*) pro-
ficiscor.

fectum Ægypti sine Beniamino; ipse enim jussit illum ad se adduci z).

Cur, inquit pater, mentionem fecistis a) de fratre vestro minimo?

Ipse, inquiunt, nos interrogavit an pater viveret, an alium fratrem haberemus. Respondimus ad ea quæ sciscitabatur b); non potuimus præscire eum dicturum esse c): adducite hunc fratrem vestrum.

61. — *Иаковъ согласенъ на отшествіе Веніамина.*

Tunc Judas, unus e filiis Jacobi, dixit patri: committe mihi puerum: ego illum recipio in fidem meam: ego servabo, ego reducam illum ad te; nisi fecero d), hujus rei culpa in me residebit e): si voluisses eum statim dimittere, jam secundò hunc rediissemus. Tandem victus pater annuit: quoniam necesse est, inquit, proficiscatur Benjaminus vobiscum f), deferre viro munera et duplum pretium, ne forte errore factum sit g), ut vobis redderetur prior pecunia.

62. — *Иосифъ готовитъ пиръ для братьевъ.*

Nuntiatum est Josèpho eosdem viros advenisse h), et cum eis parvulum fratrem.

z) Ad se, къ нему при- | facio. e) resideo. f) вл. cum
всестъ. §. 127. a) говори- | vobis. §. 104. Nota g) не по
ли. b) sciscitor c) dico. что | ошибкѣ ли случилось.
онъ скажетъ. §. 124. d) | h) что прибыли. §. 124.

Jussit Josēphus eos introduci domum, et lautum parāri convīvium.

Illi porrò metuebant ne arguerentur de pecuniā, quam in saccis repērērant: quare purgavērunt se apud dispensatōrem Josēphi.

Jam semel, inquiunt, hūc venimus: reversi domum, invenimus pretium frumenti in saccis: nescimus quonam casu id factum fuērit; sed eandem pecuniam reportāvimus.

Quibus dispensator ait: bono animo estōte *i*). Deindē adduxit ad illos Simeonem, qui retentus fuērat *k*).

63. — *Иосифъ говоритъ съ братьями.*

Deindē Josēphus ingressus est *l*) in conclave, ubi sui eum fratres expectabant, qui eum venerati sunt offerentes *m*) munera.

Josēphus eos clementer salutavit, interrogavitque: salvusne est senex ille, quem vos patrem habētis *n*): Vivitne adhūc?

Qui responderunt: salvus est pater noster, adhūc vivit.

Josēphus autem, conjectis in Benjaminum oculis *o*), dixit: iste est frater vester minimus, qui domi remanserāt *p*) apud patrem? Et rursus: Deus sit tibi propitius, fili mi; et abiit festinans, quia commotus erat animo, et lacrymæ erumpebant.

i) sum, будьте благоденственны *k*) retineo. *l*) ingredior *m*) поклонились и предложили. §. 185. *n*)

отцель почитаете. §. 158. *o*) бросивъ взоръ, conjicio. §. 192. *p*) remaneo,

64. — *Иосифъ велитъ положить златую чашу въ мѣшокъ Веніамина.*

Josēphus lotâ facie *q*) regressus contīnuit se, et jussit apponi cibos. Tūm distribuit escam unicuique *r*) fratrum suorum; sed pars Benjamini erat quintūplō major quā cāterōrum. Peracto convīvio *s*), Josēphus dat negotium dispensatōri, ut saccos eorum impleat frumento, pecuniam simul repōnat, et insuper scyphum suum argēteum in sacco Benjamini recondat.

Ille fecit diligentē quod jussus fuērat *t*).

65. — *Иосифъ посылаетъ въ слѣдъ за ними.*

Fratres Josēphi sese in viam dedērant, necdūm procul ab urbe abērant *u*).

Tunc Josēphus vocāvit dispensatōrem domūs suæ, eique dixit: persēquere *v*) viros, et quū eos assecutus fuēris *x*), illis dicito: quare injuriam pro beneficio rependīstis?

Subripuīstis *y*) scyphum argēteum, quo dōminus meus utitur: imprōbē fecistis.

Dispensator mandata Josēphi perfēcit *z*); ad eos confestim advolavit; furtum exprobravit; rei indignitatem expōsuit.

q) lavo, омывъ лице. §. 192. *r*) unusquisque, каждо-
му изъ. §. 139. *s*) perago, окончивъ пищество. §. 192. *t*) jubeo, что ели
приказано §. 62. *u*) ab-
sum *v*) persequor. *x*) assequor.
y) subripio. *z*) perficio.

66. — Чаша найдена въ мѣшкѣ Вѣ-
ніамина.

Fratres Josēphi responderunt dispensatōri: istud scēleris longē a nobis alienum est: nos, ut tutē scis, retūlimus *a)* bonā fide *b)* pecuniam repertam in saccis; tantū abest ut furati si-
mus *c)* scyphum domini tui: apud quem furtum deprehensum fuērit *d)*, is morte mulctetur.

Continuō depōnunt saccos et aperiunt, quos ille scrutatus *e)*, invenit scyphum in sacco Beniamini.

67. — Они возвращаются съ печалію
въ городъ.

Tunc fratres Josēphi mœrōre oppressi *f)* re-
vertuntur in urbem.

Adducti *g)* ad Josēphum, sese adjecērunt ad pedes illius. Quibus ille: quomodō, inquit, potuistis hoc scelus admittēre?

Judas respondit: fateor; res est manifesta; nullam possumus excusatiōnem afferre, nec audēmus petēre veniam, aut sperare: nos omnes ērimus servi tui.

Nequaquā, ait Josēphus; sed ille apud quem inventus est scyphus, erit mihi servus: vos autem abite libēri ad patrem vestrum.

a) Refero. *b)* доброволь-но, радучно. *c)* furor, а не только не похища-ли. *d)* deprehendo, найде-но будетъ. *e)* scrutor, осмотрѣвъ. *f)* opprimo, удрученные. *g)* когда бы-ли приведены. §. 179.

68. — *Иуда хочетъ остаться рабомъ
вмѣсто Веніамина.*

Tunc Judas accedens propius ad Josēphum: te oro, inquit, Domine mi, ut bonā cum veniā me audias: pater unice diligit puērum; nolebat primò eum dimittere; non potui id ab eo impetrare, nisi postquā spopōndi *h)* eum tutum ab omni periculo fore *i)*: si redierimus ad patrem sine puēro, ille mœrōre confectus *k)* moriētur.

Te oro atque obsecro, ut sinas puērum abire, meque pro eo adducas in servitūtem *l)*: ego pœnam, quā dignus est, mihi sumo et exsolvam.

69. — *Иосифъ открывається братьямъ.*

Interea Josēphus continēre se vix potērat: quare jussit Ægyptios adstantes recedere *m)*.

Tūc flens dixit magnā voce: ego sum Josēphus; vivit-ne adhuc pater meus?

Non potērant respondere fratres ejus nimio timōre perturbati.

Quibus ille amicē; accedite, inquit, ad me: ego sum Josēphus frater vester, quem vendidistis *n)* mercatoribus, euntibus *o)* in Ægyptum: nolite timere; Dei providentiā id factum est, ut ego salutī vestræ consulērem *p)*.

h) Spondeo. *i)* sum, что существовавшииъ уда-
онъ будетъ. §. 124. *k)* conficio, сроженный пета-
лию. *l)* ввергнн въ раб-
ство. *m)* велѣлъ при-
существовавшииъ уда-
литъся. §. 127. *n)* vendo.
o) eo iens, euntis, ѣхав-
шииъ. *p)* тобѣ я со-
дѣйствовалъ къ.

70. — *Іосифъ повелѣваетъ привести
отца во Египетъ.*

Josēphus hæc locutus q) fratrem suum Benjaminum complexus est, eumque lacrymis conspersit r).

Deindè cæteros quoque fratres collacrymans osculatus est s). Tum demùm illi cum eo fidentèr locuti sunt.

Quibus Josēphus: ite, inquit, properāte ad patrem meum, eique nuntiāte filium suum vivere t), et apud Pharaonem plurimùm posse u): persuadēte illi, ut in Ægyptum cum omni familiā commigret.

71. — *Фараонъ посылаетъ дары и
колесницы Іакову.*

Fama de adventu fratrum Josēphi ad aures regis pervēnit; qui dedit eis munera perferenda v) ad patrem cum his mandatis: addūcite hūc patrem vestrum et omnem ejus familiam, nec multum curate supellēctilem x) vestram, quia omnia, quæ opus erunt y) vobis, præbiturus sum, et omnes opes Ægypti vestræ erunt.

Misit quoque currus ad vehendum senem z) et pārvulos, et muliēres.

q) сказавъ сіе, loquor. §. 124. v) для доставле-
r) conspergo. s) osculor. t) нія. §. 187 и 173. x) supel-
кто сынъ его живъ. §. lex. y) §. 161. z) senex,
124. u) и много можетъ. §. 173.

72.— Братъя возвѣщаютъ отцу, что
Иосифъ живъ.

Fratres Josēphi festinantes *a)* reversi sunt ad patrem suum, eīque nunciaverunt Josēphum vivere, et principem esse *b)* totius Ægypti.

Ad quem nuntium Jacōbus, quasi e gravi somno excitatus, obstupuit *c)*, nec primū filiis rem narrantibus *d)* fidem adhibebat *e)*; sed postquā vidit plaustra et dona sibi *f)* a Josēpho missa, recepit animum *g)*, et mihi satis est, inquit, si vivit adhuc Josēphus meus: ibo et videbo eum antequā moriar.

73.— Иаковъ со всѣмъ семействомъ пу-
тешествуетъ во Египетъ.

Jacōbus profectus cum filiis et nepotibus pervēnit in Ægyptum, et præmisit Judam ad Josēphum, ut eum faceret certiore *h)* de adventu suo.

Confestim Josēphus processit *i)* obviam patri, quem ut vidit, in collum ejus insiliit, et flens flentem complexus est *k)*.

Tūc Jacōbus: satis diū vixi, inquit, nunc æquo animo *l)* moriar, quoniam conspectu tuo frui mihi licuit *m)*, et te mihi superstitem *n)* relinquo.

a) съ поспѣшностію. §. 188. *b)* что живъ и на-
тальствуетъ надъ. §. 124. *c)* obstupesco. *d)* кои
разсказывали. §. 178. *e)* не повѣрилъ. *f)* ему
(Иакову). *g)* пришелъ въ
себя, ободрился *h)* cer-
tus, чтобъ уведомить.
i) procedo. *k)* complector. *l)*
спокойно. *m)* licet. *n)* su-
perstes.

74. — *Иосифъ доноситъ царю о прибытии отца своего.*

Josēphus adiit Pharaonem, eique nuntiavit patrem suum advenisse o): constituit etiam quinque e fratribus suis coram rege.

Qui eos interrogavit quidnam opēris p) habērent? illi responderunt se esse pastōres q).

Tūm rex dixit Josēpho: Ægyptus in potestate tuā est: cura ut pater et fratres tui in optimo loco habitent; et si qui sint inter eos gnavi et industrii, trade eis curam pecōrum r) meorum.

75. — *Иосифъ представляетъ отца своего Фараону.*

Josēphus adduxit quoque patrem suum ad Pharaonem, qui, salutatus s) a Jacōbo, percontatus est t) ab eo, quā esset ætate?

Jacōbus respondit regi: vixi centum et triginta annos, nec adeptus sum u) senectūtem beatam avorum meorum: tūm benē precatus v) regi discessit ab eo.

Josēphus autem patrem et fratres suos collocavit in optimā parte Ægypti, eisque omnium rerum abundantiam suppeditavit.

o) что прибылъ. §. 124. | pecus s) послѣ привѣт-
 p) какой промыслъ, со- | ствія. §. 188. t) percontor.
 стояніе §. 143. q) что | u) adipiscor и не достигъ.
 они пастухи. §. 124. r) | v) возблагодаривъ.

76.— *Иаковъ желаетъ быть погребенъ
вмѣстѣ съ предками.*

Jacōbus vixit septem et decem annos x),
postquā commigrāset y) in Ægyptum.

Ubi sensit mortem sibi imminere z), arces-
sīto Josēpho dixit a): si me amas, jura te id
facturum esse b) quod a te petam, scilicet, ut
ne me sepelias in Ægypto, sed corpus meum
transferas ex hāc regione, et condas in sepul-
chro majōrum meorum.

Josēphus autem: faciam, inquit; quod jubes,
pater.

Jura ergō mihi, ait Jacōbus, te cerō id
facturum esse.

Josēphus juravit in verba c) patris.

77.— *Иосифъ подводитъ двухъ сыновъ
къ Иакову, чтобъ благословилъ ихъ.*

Josēphus adduxit ad patrem duos filios suos,
Manassem et Ephraimū: pōsuit Manassem,
qui natu major erat, ad dextram senis d),
Ephraimū verō minōrem ad sinistram ejus.

At Jacōbus decussans e) manus, dextram
imposuit Ephraimo, sinistram autem Manassi,
et utrique simul benē precatus est f).

Quod Josēphus animadvertens ægrē tulit g),
et conatus est h) manus patris commutāre.

x) 17 лѣтъ. §. 156 y) вл.
commigravisset §. 60 z) im-
mineo, что приближает-
ся. §. 124 a) призвалъ и
сказалъ. §. 185. b) что
здѣлаешь то. c) соглас-

но съ волею отца d) се-
nex e) складывая руки
крестомъ f) precor. бла-
гословилъ. g) fero, огор-
тился h) conor.

At pater rēstitit *i)*, dixitque Josēpho: scio, fili mi, scio hunc esse majorem natu, et illum minorem *k)*: id prudens *l)* feci.

Itā Jacōbus Ephraimum Manassi antepōsuit *m)*.

78. — *Иосифъ отдаетъ послѣдній долгъ отцу.*

Ut vidit Josēphus extinctum *n)* patrem, ruit super eum flens, et osculatus est eum, luxitque *o)* illum diū.

Deindē prācepit *p)* medicis, ut condirent corpus et ipse cum fratribus multisque Ægyptiis patrem deportavit in regiōnem Chanaan.

Ibi funus fecerunt *q)* cum magno planctu, et sepeliērunt corpus in speluncā, ubi jacebant Abrahamus et Isaacus, reversique sunt in Ægyptum.

79. — *Иосифъ утѣшаетъ своихъ братьевъ.*

Post mortem patris timebant fratres Josēphi ne ulciscerētur *r)* injuriam, quam accēperat: miserunt igitur ad illum rogantes, nōmīne patris, ut eam obliviscerētur, sibi que *s)* condonāret.

Quibus Josēphus respondit: non est quod *t)* timeātis; vos quidē malo in me animo fecistis; sed Deus convertit illud in bonum: ego vos

i) resisto. *k)* § 124. *l)* сѣ | *p)* prācipio *q)* совершили
напреніе. *m)* antepō- | погребеніе. *r)* ulciscor *s)*
но. *n)* (esse), extinguo, §. 124. | и или. *t)* нѣтего вали
то скончался. *o)* lugeo. | страшиться. §. 209.

ālam et familias vestras. Consolatus est *u)* eos plurimis verbis, et lenit̃er cum illis locutus est.

80. — Смерть Иосифа.

Josēphus vixit annos centum et decem *υ)*, quūmq̃ue esset morti proxim̃us, convocāvit fratres suos: et illos admōnuit se brevi *х)* moritūrum esse *γ)*.

Ego, inquit, jām morior: Deus vos non dēseret, sed erit vobis præsidio *z)*, et dedūcet vos aliquandō ex Ægypto in regionem, quam patribus nostris promisit: oro vos atque obtestor ut illūc ossa mea deportētis.

Deindē placidē obiit: corpus ejus conditum est, et in feretro positum.

81. — Гоненіе Израильтянъ по смерти Иосифа.

Intereā pōsteri Jacōbi, seu Hebræi, numero aucti sunt *a)* mirum in modum, et eorum multitudo, crescens in dies *b)*, metum incutiebat Ægyptiis.

Rex novus solio potitus est *c)*, qui Josēphum non vidērat, nec merita ejus recordabatur.

Is igitur ut Hebræos opprimeret, primūm duris illos laboribus conficiebat *d)*; deindē edixit etiam, ut parvūli eorum, recens nati, in flumen projicerēntur.

u) consolator. *υ)* жилъ 110 лѣтъ. §. 156. *х)* то есть, tempore. *γ)* morior, se, что онъ скоро умретъ, §. 124. *z)* валиъ защитою, §. 151. *a)* augeo *b)* возрастаю со дня на день. *c)* potior. *d)* отягталъ, удручалъ.

82. — Рожденіе Моисея въ 2453 году
отъ созданія міра.

Mulier Hebræa peperit e) filium, quem, quum vidēret elegantem, voluit servāre.

Quarē abscondit eum tribus mensibus, sed quum non posset eum diutius occultāre, sumpsit f) fiscellam scirpēam, quam linavit bitūmine ac pice g).

Deindē pōsuit intūs infantūlum, et expōsuit eum inter arundines h) ripæ fluminis.

Habebat secum unam cōmitem i), sorōrem puēri, quam iussit stāre procul, ut eventum rei explorāret k).

83. — Дочь Фараонова спасаетъ
младенца.

Mox filia Pharaonis venit ad flumen, ut ablueret corpus. Prospexit l) fiscellam in arundinibus hærentem, misitque illuc unam e femulabus m) suis.

Aperitā fiscellā n), cernens parvūlum vagientem, miserta est o) illius: iste est, inquit, unus ex infantibus Hebræorum.

Tunc soror puēri accedens: vis ne, ait, ut arcessam mulierem Hebræam, quæ nutriat parvūlum, et vocavit matrem.

Cui filia Pharaonis puērum alendum p) dedit promissā mercēde q).

e) pario. f) sumo. g) pix.
h) arundo. i) comes спут-
ница. k) тобѣ прили-
чала. eventum. тѣмъ дѣло
кончается. l) prospicio. m)
§. 17. прил. а. n) aperio,

когда открыла то. §.
179. o) misereor. p) alo. для
воскормленія. §. 175. q)
promitto, обещаю награ-
ды. §. 197.

Itaque mater nutrīvit puërum, et adultum *r)* reddidit filiæ Pharaonis, quæ illum adoptavit, et nominavit Mosem *s)*; id est, servatum ab aquis.

84. — *Моисей предприемлетъ освобо-
дить народъ свой.*

Moses jam senex, jubente Deo *t)*, adiit Pharaonem, eique præcepit nomine Dei, ut dimitteret Hebræos.

Rex impius renuit parere mandatis Dei.

Moses, ut Pharaonis pertinaciam vinceret, multa et stupenda edidit prodigia, quæ vocantur plagæ Ægypti.

Quum nihilominus Pharaon in sententiâ perstaret, Deus interfecit *u)* primogénitum ejus filium et omnes primogénitos Ægyptiorum.

Tandem metu victus *v)* rex paruit, deditque Hebræis discedendi facultatem *x)*.

85. — *Израильтjане выходятъ изъ
Египта, предводимые столпомъ
огненнымъ.*

Profecti sunt *y)* Hebræi ex Ægypto ad *z)* sexcenta millia virorum, præter parvulos, et promiscuum vulgus.

Illis egredientibus *a)* præibat columna nubis interdiu, et columna ignis noctu, quæ esset dux viæ; nec unquam per quadraginta annos defuit *b)* illa columna.

r) adolesco, и когда выросъ *s)* Моисеемъ 158.
t) по повелѣнiю Божiю.
u) interficio. *v)* cinco. *x)* позволенiе вытти. §. 169.

y) proficiscor. *z)* около 600,000. *a)* egredior. во время ихъ шествiя. §. 180.
b) desum, не оставлялъ.

Post paucos dies multitudo Hebræorum pervēnit ad litus maris Rubri, ibique castra pōsuit.

86. — *Моисей раздѣляетъ воды моря.*

Brevi c) regem pœnituit d), quod tot millia hominum dimisisset, et collecto ingenti exērcitū e), eos persecutus est.

Hebræi, quum vidissent ex unâ parte se mari interclusos esse f), ex alterâ parte instāre Pharaonem cum omnibus copiis, magno timore correpti sunt g).

Tunc Deus Mosi: protende, inquit, dexteram tuam in mare, et divide aquas, ut illæ Hebræis gradientibus h) iter siccum præbeant.

87. — *Израильтяне переходятъ по-
суху Чермное море.*

Fecit Moses, quod jussērat Deus: quum teneret manum extensam i) super mare, aquæ divisæ sunt k), et intumescētes hinc et inde l) pendebant.

Flavit etiam ventus vēhēmens, quo exsiccatus est alvūs.

Tunc Hebræi ingressi sunt m) in mare siccum: erat enim aqua tanquāmurus a dextrâ eorum et lævâ.

o) то есть, tempore. d) pœnitet, царь раскаялся §. 159. e) собравъ войско, colligo, §. 197. f) что или прегражденъ путь моремъ, и что настага-	emъ, §. 124. g) corripio. h) gradior, идущимъ, §. 177. i) extendo. k) divido. l) съ одной и другою стороны. m) ingredior.
--	---

Rex quoque Ægyptius, Hebræos gradientes *n)* insecutus, non dubitavit, mare quâ patebat *o)*, ingredi cum universo exercitu.

88. — *Египтяне поглощены волнами.*

Quum Ægyptii progredierentur in medio mari, Dominus subvertit eorum currus et dejecit equites *p)*.

Metu perculsi *q)* Ægyptii cœperunt fugere: at Deus dixit Mosi: extende rursus dextram in mare, ut aquæ revertantur in locum suum.

Paruit Moses, et statim aquæ refluentes obruerunt Ægyptios, et eorum currus et equites.

Delētus est *r)* universus exercitus Pharaonis in mediis fluctibus; nec unus quidem nuntius tantæ cladis superfuit *s)*.

Sic Deus liberavit Hebræos ab injustâ servitute Ægyptiorum.

89. — *Богъ питаетъ народъ свой въ пустынь.*

Hebræi, trajecto mari Rubro *t)*, diu peragraverunt vastam solitudinem.

Deerat *u)* panis; at Deus ipse eos aluit: e cœlo per annos quadraginta cecidit *v)* cibus, quem appellaverunt *manna*.

Inerat *x)* huic cibo gustus similæ cum melle mixtæ.

n) gradior. *o)* quâ; *то* | прошедъ сквозь Черм-
есть parte, гдѣ откры- | ное море. §. 197. *u)* desum,
то была, patet. *p)* eques. | недоставало. *v)* cado. *x)*
q) percello. *r)* deleo. *s)* не- | insum, былъ съ..
остался, supersum. *t)* |

Interdum etiam defuit aqua: at, jubente Deo *γ*), Mōses percutiebat rupem virgā, et continuo erumpēbant fontes aquæ dulcis.

90. — *Богъ, въ громахъ и молніяхъ, даетъ заповѣди на Синаѣ.*

Mense tertio *z*), postquam Hebræi egressi sunt ex Ægypto, pervenērunt ad montem Sinæ.

Ibi Deus dedit eis legem *a*) cum apparatu terrifico.

Cœpērunt *b*) exaudiri tonitrūa *c*), micāre fulgūra: nubes densa operiebat montem, et clangor buccinæ vehementius *d*) perstrepebat.

Stabat pōpulus præ metu trepidus ad radices *e*) montis fumantis.

Deus autem in monte loquebatur e mediâ nube inter fulgūra et tonitrūa.

91. — *Главнѣйшія заповѣди.*

Hæc porro sunt verba, quæ protulit *f*) Deus: Ego sum Dominus, qui eduxit *g*) vos e servitute Ægyptiorum.

Non erunt vobis dii aliēni: ego unus Deus, et non est aliū præter me.

Non usurpābitis *h*) nomen Dei vestri temere et sine causâ.

Sabbato nullum opus faciētis: cōlīte patrem vestrum et matrem vestram: non occidētis, non adulterābitis.

γ) по повелѣнію Бо-
жію. § 198. *z*) въ третій
мѣсяцѣ. § 102. 3. *a*) lex.
b) cœpi. § 75. *c*) tonitru.
d) vehementer. *e*) radix, и
подошвы. *f*) profero. *g*)
educo. *h*) usurpo.

Non faciētis furtum: non dicētis falsum testimonium adversus proximum vestrum: non concupiscētis rem alterius.

92. — *Построеніе скинии свидѣнія, и ковчега завета Господня, смерть Моисея.*

Moses à Deo mōnitus i) confici jussit tabernāculum ex pellibus et cortinis pretiosissimis, insuper arcam fœderis k) auro puro vestitam, in quā repōsuit l) tābūlas legis divinæ.

Quū jam in conspectu haberet terram a Deo promissam m), mortuus est vir sapientiā et cæteris virtutibus planē admirabilis.

Luxit n) eum pōpulus diebus triginta o).

Succēssit p) in locum Mosis Josue q), quem ipse prius designāverat.

93. — *Израильтяне съ Исусомъ Навиномъ переходятъ по суху Иорданъ.*

Ut Hebræi in terram promissam introduce-
rēntur r), Jordanis erat trajiciendus s): nec erat iis navium copia, nec vadum præbebat amnis tunc pleno alvæo t) fluens.

Deus venit eis auxilio u): Josue jussit præferri arcam fœderis, et pōpulum sequi.

i) по повелѣнію, §. 188, Навинъ. r) Чтobъ сойти
моуе k) fœdus, надъ ков- Израильтяна. s) tra-
теголиъ завета l) геропо- жію, должно было пере-
m) promitto, обѣтован- правиться, §. 168. t) на
ную. n) lugeo. o) §. 156. равнѣ съ берегами. u) я-
Nota. p) succedo. q) Исусъ вился въпомощь §. 15: b).

Appropinquante arcâ *υ*) aquæ, quæ supernè defluebant, steterunt *χ*) instar muri; quæ autem infrâ, descendērunt et âlvēum siccum reliquerunt *γ*).

94. — *Исусѣ Навинѣ воздвигаетъ памятникъ.*

Hebræi incedēbant per arentem âlvēum, donec ripam oppositam attingerent.

Tūm reversæ sunt aquæ in locum pristinum. Jōsue verò duōdecim lāpīdes e medio amne sublato *z*) erēxit *a*), ut essent perenne rei monumentum.

Dixit Hebræis: si quandò vos interrogāverint filii vestri, quorsum spectet ista lāpīdum congēries? respondēbitis: sicco pede trajecimus *b*) Jordanem istum; idcirco positi sunt *c*) lāpīdes ad sempiternam facti memoriam, ut discant *d*) quanta sit Dei potentia.

95. — *Стѣны Иерихона падаютъ сами собою.*

Erat in his locis urbs validissimis muris ac turribus munita, nomine Jēricho, quæ nec expugnāri, nec obsideri facile poterat *e*).

Jōsue divino auxilio fretus, non armis aut viribus, urbem aggressus est *f*).

Arcam circumferri jussit circa muros, sacerdotesque antecēdere, et tubā cānere *g*).

υ) сѣ приближеніемъ | наютъ. *e*) не лѣзя было
ковъга. §. 198. *χ*) сто. *γ*) | ни взять ни осадить, §.
relinquo. *z*) tollo. *a*) erigo. *b*) | 229. *f*) aggredior. *g*) §. 127.
trajicio. *c*) pono. *d*) да поз-

Quum arca sēpties circumlata fuisset *h)*,
muri et turres illicò corruerunt.

Urbs capta et direpta est *i)*.

96. — *Исусъ Навинъ останавливаетъ
солнце.*

Reges Chanaan, conjunctis *h)* vīribus, progressi sunt adversus Hebræos.

At Deus dixit Jōsue: ne timēas eos; tua erit victoria.

Jōsue igitur magno impētū illos adortus est *l)*, qui subitā formīdine correpti fugerunt.

Tunc in eos cecidit *m)* grando lapīdēa, et multos interfecit.

Quum autem dies in vesp̄erum inclināret, re nondūm confectā *n)* Jōsue jussit solem consistere *o)*: et verò stetit sol, et diem produxit donec deletus fuisset *p)* hostium exercitus.

97. — *Исусъ Навинъ приводитъ Изра-
ильтянъ въ обѣтованную землю и
умираетъ, въ 2570 году отъ с. м.*

Jōsue, devictis *q)* omnibus Palæstinæ populis, Hebræos in sede destinātā collocāvit: agros et oppīda capta singulis tribūbus *r)* divisit, et mortuus est.

h) circumfero. *i)* diripio. *l)* adortor. *m)* cado. *n)* conficio, а дѣло не было кончено. §. 197. *o)* §. 127. *p)* deleo, доко́лѣ не было истреблено. *q)* devinco, покоривъ всѣ народы. §. 197. *r)* tribus.

Deindè summa potestas delata est s) ad iudices, inter quos eminuerunt i) Gedeon, Samson et Samuel.

Varia deinceps fuit Hebræorum fortuna, pro variis eorum moribus u): si sæpè in Deum peccaverunt; tunc divino præsidio destituti ab hostibus superabantur: quoties ad Deum conversi v), ejus auxilium imploraverunt, placatus Deus eos liberavit.

98.— *Ангелъ является Гедеоу и посылаетъ его освободить народъ свой.*

Hebræi a Madianitis vexati opem x) a Deo petierunt: Deus illorum preces audivit.

Angelus adstitit y) Gedeoni: Dominus tecum, inquit, vir fortissime.

Respondit Gedeon: si Deus nobiscum est, cur durâ premimur servitute?

Ait angelus: macte animo z); liberabis populum tuum a servitute Madianitarum.

Nolebat primò Gedeon tantum onus suscipere; sed duplici miraculo confirmatus non abnuït.

99.— *Гедеоу собираетъ войнство и идетъ противъ Мадіамлянъ.*

Gedeon, contracto exercitu a), profectus est cum duobus et triginta millibus hominum, et castra castris hostium contulit b).

s) defero. i) влм. eminuerunt, отъ emineo. u) mos v) converto. x) ops. y) adsto. z) ободрись духомъ. a) contraho, собравъ войско. §. 197. b) confero.

Erat porro infinita multitudo in exercitu Madianitarum: nam cum iis rex Amalecitarum se conjunxerat c).

Tamen Deus dixit Gedeoni: non opus est d) tibi tot millibus hominum; dimissis cæteris e), retine tantum trecentos viros, e victoriam suæ virtuti tribuant, non potentiæ divinæ.

100. — *Гедѣонъ сражается и одерживаетъ побѣду.*

Gedeon trecentos viros in tres partes divisit f), deditque illis tubas et lagenas testaceas. in quibus erant lampades g) accensæ.

Hi mediâ nocte h) ingressi castra hostium, cœperunt tubis clangere, et collidere inter se lagenas.

Madianitæ, audito tubarum sōnitu i) et visis lampadibus k), turbati sunt, et, turpi fugâ, quò quisque potuit, dilapsi sunt l).

Dēnique gladios in se invicem m) convertērunt, et mutuâ cæde se trucidârunt.

Gedeon hostium reges persecutus est, et comprehensos neci dedit.

101. — *Рожденіе Самсона, и необыкновенная его сила.*

Quum Hebræi in potestate essent Philistæo-

c) Conjungo. d) §. 161. e) *звукъ*, §. 197. k) *и увидѣвъ свѣтильники*, §. 197.
 dimittio, отпусти *противъ* и, §. 197. f) divido. l) *dilabor*. m) *другъ противъ друга*.
 g) lampas. h) *въ полночь*, §. 102. 3. i) *услышавъ*

rum, et ab illis affligerētur *n*), natus est *o*) Samson; futurus ultor hostium.

Hujus mater diū sterilis fuērat, sed ei angelus Domini apparuit, prædixitque eam paritūram *p*) filium, qui ciues suos in libertatem aliquandō vindicāret.

Enixa puērum, nomen Samsonis ei indidit.

Puer crevit *q*); intonsam habuit comam; nec vinum, nec sicēram bibit; incredibili fuit corporis robore *r*): obvium leonem manu interfecit.

102.— *Самсонъ, пришедъ въ возрастъ, наноситъ вредъ Филистимлянамъ.*

Samson adultus *s*) Philistæos multis affecit cladibus: cepit *t*) trecentas vulpes, quarum caudis accensas lāmpādes alligavit, et in hostium agros immisit.

Tunc fortē messis matura erat: itā facile incendium fuit.

Omnes sēgētes, vineæ et oleæ exustæ sunt *u*), nec inimicam gentem variis incommodis vexāre dēstitit *v*).

Traditus *x*) Philistæis, rupit vincula quibus constrictus *y*) fuērat, et arreptā maxillā *z*) asini, hoc telo, quod casus dēderat, mille hostium prostravit *a*).

n) Иценътаемы были. | *x*) бывъ преданъ. *y*) со-
o) nascor. *p*) pario, то она | stringo *z*) arripio и схва-
 родитъ, §. 124. *q*) cresco. | тивъ телюеть, §. 197.
r) §. 144. Nota. *s*) adolesco. | *a*) prosterno.
t) capio. *u*) exuro. *v*) desisto.

103.— *Самсонъ, заключенный въ городъ, исторгаетъ врата съ версями.*

Quâdem die Samson urbem Philistæorum ingressus est, ibique pernoctaturus videbatur *b)*.

Philistæi occasionem captantes, portas obserari jussērunt, ne quis exiret *c)*.

Per totam noctem expectabant silentes, ut Samsonem manē exeūntem *d)* interficerent.

At Samson mediâ nocte surrexit *e)*, venitque ad portam urbis, quam quū invenisset clausam, humeris sustulit *f)* cum postibus et seris, atque in verticem *g)* montis vicini supportavit.

104.— *Жена его, подкупленная Филистимлянами, измѣняетъ ему.*

Tandem Philistæi, qui Samsonem comprehendere nequiverant *h)*, illius uxorem pecuniâ corrupērunt *i)*, ut ea virum prodere.

Mulier viro persuasit *k)*, ut sibi indicaret *l)* causam tantæ virtutis; et ubi rescivit *m)* vires ejus in capillis sitas esse *n)*, caput dormientis totondit *o)*, atque itâ eum Philistæis tradidit.

Illi, effossis oculis *p)*, vinctum *q)* in carcērem conjecērunt, diūque ludibrio habuērunt:

Sed spatio temporis crinis accisus crescēre, et cum crine virtus redire cœpit; jamque Sam-

b) И казалось, хотѣлъ део. *l)* чтобъ открылъ, провестъ ночь, §. 137. §. 110. sibi, ей. *m)* rescio. Nota. *c)* exeo, §. 110 *d)* exeo, *n)* что заключаются, §. 124. *o)* tondeo. *p)* effodio, когда будетъ выходитъ, §. 179. *e)* sargo. *f)* выколоу глаза, §. 197. tollo. *g)* vertex. *h)* nequeo, *q)* vincio. §. 73. *i)* corrumpo. *k)* persua-

son conscius *r*) recepti roboris justæ ultionis tempus opperiebatur.

105. — *Самсонъ умираетъ, погубивъ 3000 Филистимлянъ.*

Erat Philistæis mos, quùm dies festos agerent, producere Samsonem, quasi in pompam publicam, captoque insultare.

Die quâdam quùm publicum convivium celebraretur, Samsonem adduci jubent.

Domus in quâ omnis populus et principes Philistæorum epulabantur subnixa erat duabus columnis miræ magnitudinis *s*).

Adductus Samson inter columnas statuitur.

Tùm ille occasione utens columnas concussit *t*), et turba omnis obruta est *u*) ruinâ domûs, simulque Samson ipse, cum hostibus non inultus occubuit *v*).

106. — *Рожденіе Самуила.*

Quùm Heli esset summus sacerdos, natus est Samuel: hunc adduxit mater ad sacerdotem, et obtulit *x*) Domino, ut ei in sacrificiis faciendis *y*) ministraret.

Puer crescebat egregiâ præditus indole, eratque Deo et hominibus carus: cui mater sua certis temporibus afferebat parvam tunicam, quam ipsa confecerat.

r) §. 141. *s*) чудесной величинъ, §. 144. *t*) concutio. *u*) obruo. *v*) occumbo. *x*) offero. *y*) въ приношеніи жертвъ, §. 175.

Heli verò habebat filios perditis moribus z), adeò ut populum a colendo Deo a) abducèrent, nec satis graviter eos unquam reprehendit.

Quamobrem Deus erat et liberis et patri iratus.

107.— *Богъ открываетъ Самуилу наказаніе , готовимое Илію.*

Quādam nocte , quū jacēret Heli in lectulo, Dominus vocavit Samuelem, qui, ratus b) se a sacerdote arcessi, cucurrit c) dixitque: en adsum; vocāsti d) enim me.

At Heli: non te vocavi, inquit, fili mi: revertēre in lectulum tuum. Idque iterū et tertio factum est.

Tandē pramōnitus a sacerdote Samuel respondit Deo vocanti e): loquere, Domine, audit enim servus tuus.

Tūc Deus Samneli: ego, ait, afficiam domum Heli iis malis, quæ nemo audire possit, quin ei ambæ aures tinniant f), propterea quòd in liberos suos plus æquo indulgens fuerit, illorumque vitia nimium patienter tulerit g).

108.— *Самуилъ открываетъ Илію , что Богъ вѣщалъ ему.*

Arctior deindē somnus Samuelem complexus est h), qui dormivit usque manē.

z) Сбъ еибельными нравами, §. 144 Nota a) отбъ поклоненія Богу, §. 175. b) геог. думая, se arcessi, то его призываетъ, §.

124. c) eugno. d) влм. vocavisti. e) когда воззвалъ, §. 179. f) то зазвенилъ, §. 112. g) fero. h) complector.

Ubi dies illuxit *i)*, surgens e lectulo aperuit ostium tabernaculi, uti facere consueverat: timebat autem sacerdoti indicare sermonem Dei.

Heli compellans eum: oro te, inquit, et obtestor, indica mihi ea, quæ dixit tibi Deus: cave ne me quidquam celes *k)* eorum, quæ audivisti.

Jubenti *l)* paruit *m)* Samuel, illique enarravit omnia verba Domini: cui Heli: Dominus est, ait; faciat quod sibi libuerit *n)*.

109. — Бѣдствія постигаютъ Илія и чадѣ его.

Paulò post bellum exortum est *o)* inter Philistæos et Hebræos.

Hebræi arcam fœdëris in pugnam dëfërunt, et cum eâ filii sacerdotis procedunt; sed quia Deus illis erat offensus, arca detrimento magis quàm adjumento fuit *p)*.

Victi sunt Hebræi, occisi filii sacerdotis, arca ipsa capta est.

Heli, audito tantæ cladis nuncio *q)*, e sellâ decidit, et fractâ cervicē *r)* mortuus est.

<i>i)</i> Illuceo. <i>k)</i> страшишь сокрыть, §. 111, те отъ лена. <i>l)</i> такъ какъ по- велъвалъ, §. 183. <i>m)</i> pareo <i>n)</i> libet, что елиу угодно. <i>o)</i> exortor. <i>p)</i> служи.тѣ	больше ко вреду, неже- ли къ пособію, §. 151. <i>с)</i>. <i>q)</i> услышавъ вѣсть, §. 197. <i>r)</i> frango и сломивъ шею, §. 197.
---	---

110. — *Самуилъ послѣдній судія Израильтянъ. Саулъ избранъ царемъ въ 2900 году отъ созд. міра.*

Samuel fuit postremus Hebræorum iudex, eorumque res in summâ pace s) et perpetuâ tranquillitate administravit.

At quum senuisset t), et filii ejus a moribus paternis desciscerent, populus, novitatis amans u) ab illo regem petiit.

Samuel primò rem dissuasit v), Hebræosque ab isto consilio dimovère conatus est x); sed illi in sententiâ perstitērunt y).

Quare admōnitus a Deo Samuel annuit eorum postulationi, et Saülem regem consecravit z).

Erat Saülis ingens statūra et forma excellens, adeò ut dignitas corporis dignitati regiæ pulchrè conveniret.

111. — *Первое непослушаніе Саула.*

Philistæi in agrum Hebræorum irruptionem fecerunt.

Quapropter Saül adversus illos procēssit a), et apud Galgala, urbem insignem istius regionis castra posuit b).

Porro Samuel edixerat c), ut se per septem dies expectarent, neve manum cum hoste prius consererent d), quàm ipse veniens Deo sacrificium faceret.

s) Pax. t) senesco. u) §. 142. | *станъ. с) edico, далъ по-*
 v) dissuadeo. x) conor. y) per- | *велѣніе d) конзеро, и не*
 sto. z) §. 158. a) procedo. | *сражался бы.*
 b) pono, расположилъ

Die sēptimo e), quū Samuel moraretur, et populus moræ pertæsus dilaberetur, Saül ipse sacrificium fecit loco sacerdotis.

Vix peracto sacrificio f), venit Samuel, regemque graviter reprehendit, quòd munus proprium sacerdotum sibi temerè arrogavisset.

112.— *Ионафанъ, сынъ Сауловъ, обращаетъ въ бѣгство войско Филистимлянъ.*

Quū Hebræi a Philistæis premerentur, Jonathas, Saülis filius, audax consilium cepit g) et perfecit.

Solo armigero comite h), castra hostium ingressus est, et viginti ferè Philistæis interemptis i), universum exercitum terróre perculit k).

Itaque Philistæi perturbati cœperunt non jam ordines servare, non imperia exequi, sed fugæ se committere l).

Quod ubi Saül animadvertit, copias castris m) eduxit, et fugientes persecutus insignem victoriam retulit.

113.— *Саулъ хочетъ умертвить сына своего Ионафана.*

Saül, dūm persequeretur Philistæos, edixerat, ne quis n), nisi confectis hostibus o), cibum

e) Въ седьмой день, §. 102. 3. f) едва окончено было, perago g) capio. h) въ сопровожденіи одного оруженосца, §. 200. i) interitum, убиство, §. 197.	k) percello. l) предаваться. m) изъ стана. n) чтобы никто. o) прежде употребленія непріятеля, §. 198.
---	--

sumēret, mortem cum juramento minatus illi *p)*, qui contra edictum fecisset.

Jonathas tunc abērat *q)*, nec regis imperium audierat.

Accidit ut exērcitus trajicēret sylvam, in quā esset plurimūm mellis agrestis

Jonathas, edicti paterni nescius, extendit virgam, quam mann tenebat, eamque in mel intinctam ori *r)* admōvit.

Id ubi rex cognovit, filium morte plecti voluit *s)*, sed recens meritum periculo juvenem exēmit *t)*; nec populus tulit *u)* insontem ad supplicium trahi *v)*.

114.— Саулъ неповинуется въ другой разъ; онъ отверженъ и Давидъ помазанъ на царство.

Saül postea, jubente Deo *x)*, bellum Amalecitis intulit *y)*. Primò rem benè gessit *z)*. Cæsi sunt *a)* hostes, et eorum rex captus est *b)*.

Sed deindè Saül Deum gravitèr offendit: vetuerat Deus ne quid ex spoliis hostium reservaretur; Saül verò, Amalecitis cæsis *c)*, partem prædæ servavit.

Quam ob causam rejectus est *d)* a Deo, et in ejus locum David adhuc juvenis, e tribu Judæ electus est, et a Samuële unctus *e)*.

<i>p)</i> Minor.	<i>q)</i> absum.	<i>r)</i> os.	Бога, §. 198.	<i>y)</i> infero.	<i>z)</i>
<i>s)</i> plector, §. 125.	<i>t)</i> eximō.		gero	<i>a)</i> cædo.	<i>b)</i> capio.
<i>u)</i> fero, не позволилъ	<i>v)</i>		до, разбиѣ	Амаликовѣ,	
§. 125.	<i>x)</i> по повелѣнію		§. 197.	<i>d)</i> rejicio.	<i>e)</i> ungo.

115. — Саулъ одержимъ духомъ лукавымъ; Давидъ призванъ ко двору для его облегченія.

Saülem, postquàm Dei mandata sprevisset *f*), invasit *g*) spiritus malus, ita ut ille in furorem sæpè incidèret.

Tunc aulici ei suasèrunt *h*), ut aliquem arcessèret, qui citharam sciret pulsare, ad delinendum ægrum ejus animum *i*).

Arcessitus est David hujusce artis peritus *k*), qui ob illud munus inter ministros regios habebatur.

Itaque statim ac Saülem spiritus malus corripiebat, David citharam pulsabat, et regis furor considerabat.

116. — Исполниъ Голіаѳъ вызываетъ Израильтянъ.

Secutum est *l*) bellum cum Philistæis: quùm duæ acies in conspectu essent, Philistæus quidam, nomine Goliathus, vir miræ magnitudinis *m*), progressus est antè ordines, et unum ex Hebræis sæpè provocabat ad singulare certamen.

Loricâ squamatâ induebatur: ocreas in cruribus *n*) æreas habebat; cassis ærea caput ejus operiebat, et clypeus æreus tegebat humeros.

f) Sperno. *g*) invado, на- | *k*) §. 141. *l*) sequor. *m*) ту-
мелъ на Саула. *h*) suadeo. | десной величине, §. 144.
i) для облегченія, §. 173. | *n*) crus.

Tùm Saül magna præmia, imò et filiaë nuptias o) ei promisit, qui provocantis spolia retulisset.

At nemo contra illum exire audebat; et Goliathus suam Hebræis ignaviam cum irrisu ac ludibrio exprobrabat.

117. — *Давидъ желаетъ сразиться съ Голіаѳомъ.*

Dāvid commōtus o) ignomīniā populi sui, se spontè ad pugnandum p) obtulit.

Itaque adductus est ad Saülem, qui, considerata ejus ætate q), diffidebat pugnae.

Non potēris, inquit, adolescēntūlus cum viro robustissimo pugnare.

Respondit Dāvid: ne timeas, ô rex, quūm pascērem oves patris mei, leo invasit gregem, ovemque corripuit; ego illum persecutus occīdi, et ovem e faucibus r) illius eripui. Ursum pariter interfēci. Deus qui me defendit a leone et urso, me quoque a Philistæo isto defendet. Tùm Saül: abi s), inquit, cum istā fiduciā; Deus te adjuvet.

118. — *Давидъ съ одною працею выходитъ противъ Голіаѳа.*

Saül ipse sua juveni arma vōluit accommodāre: galeam capiti ejus imposuit, loricā pectus circumtextit t), latus gladio accinxit u).

o) И догъ въ залуж- | растъ, §. 197. r) фанх. s) ство. o) commoveo, под- | abeo. t) circumlego u) accin- | го, препоясалъ метъ по | възглянувъ на его воз- | бедръ.

Dāvid verò iis impeditus armis, quibus non erat assuetus, vix poterat incedere.

Quarè onus incommodum depōsuit; sumpsit *ρ*) autem pedum pastorale, quo uti *χ*) consueverat, et fundam cum quinque lapidibus in sacculo. Sic armatus adversus Philistæum processit *γ*).

119.— *Давидъ убиваетъ Голіаѳа.*

Accedebat ex adverso Goliathus, qui, viso adolescente *z*), num, inquit, me canem esse putas *a*), qui *b*) me cum baculo aggrediaris?

Cui David respondit: tu venis ad me cum gladio et hastâ et clypeo; ego autem venio in nomine Domini exercituum, quem probris ausus es *c*) lacessere.

Tunc misso fundâ lapide *d*) Philistæum in fronte percussit *e*), et humi prostravit *f*), currensque suum *g*) jacenti gladium detraxit, quo caput illi præcidit.

Eâ re percussi *h*) Philistæi in fugam versi sunt, et victoriam Hebræis concesserunt *i*).

120.— *Саулъ завидуемъ Давиду.*

Redeunti *k*) Dāvidi obviam itum est *l*). Hebræi gratulantes victorem deducunt ad urbem: ipsæ mulieres domibus egressæ *m*) cum tympanis laudes ejus canebant.

ρ) Sumo. *χ*) utor. *γ*) procedo, выступилъ. *z*) video, увидѣвъ юношу, §. 197. *a*) думалъ, что я, §. 124. *b*) потому что, §. 213. *c*) audeo. *d*) §. 197. *e*) percussio. *f*) prosterno. *g*) ego. *h*) percello. *i*) concedo. *k*) redeo. *l*) eo. вышли на встречу, §. 62. *m*) egredior.

Tantus populi favor invidiam Saülis accendit, qui deinceps malevolo fuit in Dāvidem animo *n*), nec jam eum benignis oculis aspiciebat. Longè alia fuit mens filii ejus Jonathæ: virtutem Dāvidis admirans *o*), illum singulari amore complexus est, suoque bālteo, arcu et gladio donavit.

121. — Саулъ не хочетъ исполнить своего обѣщанія.

Saül victōri filiam suam spopōdērat *p*) uxorem; at promissis non stetit, novāque conditionem propōsūt, si nempe Dāvid centum Philistæos interfecisset.

Malo animo *q*) id faciebat rex invidus; sperabat scilicet juvenem audācem facile periturum *r*); at sua eum spes delūsit *s*).

Nam Dāvid, occisis ducentis Philistæis *t*), rediit illæsus, atque ita regis filiam in matrimonium accēpit.

122. — Саулъ нѣсколько разъ хочетъ умертвить Давида.

Crescebat in dies *u*) Saülis odium, stimulante invidiā *v*); quare non jam occultè, sed palam Dāvidi necem *x*) parabat.

<i>n</i>) Злобенъ духолъ, § 144. Nota <i>o</i>) который ду- васъ, § 178. <i>p</i>) spondeo, § 158. <i>q</i>) съ злобылѣ ду- холъ. <i>r</i>) esse, что легко	погибнетъ, pereo, §. 124. <i>s</i>) deludo. <i>t</i>) occido §. 197. <i>u</i>) со дня на день <i>v</i>) нбо возжигаемъ была за- вистію, §. 195. <i>x</i>) нех-
--	---

Bis eum lānceā confodere conatus est; sed Dāvid ictum lethalem declinatiōe corporis effugit.

Saül mandatum dedit Jonathæ, ut Dāvidem occideret *γ*); sed Jonathas noluit crudeli patris imperio obssequi; imò cum lacrymis illum obtestatus est *z*), ut tām iniquum consiliū depōneret.

Deniquè Saül misit satēllites *a*), qui Dāvidem domi, in oculis uxōris trucidārent; hæc verò maritum demisit *b*) per fenestram, atque ita eripuit pericūlo.

123.— *Давидъ, во время бѣгства своего, щадитъ гонителя Саула.*

Dāvid, ut vidit implacabilem esse Saülis in se animum *c*), excēssit aulā, et solitudinem petit.

Saül illum persecutus est; at, Deo favente *d*), Dāvid inimici manus effugit; et ipse Saülis vitam non semel servāvit.

Erat in deserto spelunca vasto recessu patens *e*): ibi Dāvid cum suis comitibus *f*) in interiōre parte latebat.

Fortè Saül solus in illam speluncam ingressus est, nec latentes vidit, oppressusque somno quievit *g*).

Sui Dāvidem comites hortabantur ut opportunam Saülis interficiendi *h*) occasiōem arri-

γ) Occido, §. 110. *z*) obtestor. *a*) satellites. *b*) demitto. *c*) что гнѣвъ Саула на него (Давида) неумолилъ, §. 124. *d*) по благоволенію

Божію, §. 198. *e*) илившая, patet. *f*) comes. *g*) quiesco. *h*) уиертвитъ Саула, §. 169.

p̄eret; sed Dāvid noluit, quū impunē posset, inimicum occidere.

124. — Саулъ умираетъ.

Motum est i) rursus bellum cum Philistæis, adversus quos Saül cum exercitu processit.

Commissâ pugna k), Hebræi fusi sunt l): tres filii regis in acie ceciderunt m): Saül ipse ex equo delapsus n), ne vivus in potestatem hostium veniret, uni comitum latus transodiendum o) præbuit.

Regis mortem p) omnium Hebræorum fuga consecuta est, et eo die victoriâ insigni potiti sunt q) Philistæi.

125. — Давидъ оплакиваетъ смерть Саула, своего гонителя.

Dāvid, auditâ Saülis morte r), lacrymas profudit s): mons Gelboë, ubi cædes illa facta fuërat, exsecratus est t). Illum qui a se Saulem occisum esse u) jactitabat, et regia insignia attulerat, perimi jussit, in pœnam violatæ v) majestatis regiae.

Civibus urbis Jabes, quod Saülis ejusque filiorum corpōra sepelivissent, gratiam retulit x).

Admirandum sanè veri ac sinceri erga inimicum amoris exemplum!

i) Moveo, настала. k) услышавъ о смерти, §. 197. l) fundo, были разбиты. m) cado. n) delabor, упалъ и, §. 185. o) для прободенія p) за смертию. q) potior, §. 164. r) refero.

126. — Давидъ совершаетъ два вели-
кія преступленія.

David, postquam solium conscendit, duplex scelus, et quidem gravissimum, commisit *y*).

Admāvit mulierem, nomine *Betsaben*, eam-que ad flagitium cōpūlit *z*).

Mulieris maritus, nomine *Urias*, vir fortissimus iūm in castris erat, et egregiam patriæ operam navābat *a*).

Hunc Dāvid iniquo pugnae loco hōstibus ōb-
jici jussit, atque ita necandum *b*) curāvit.

At Deus ad Dāvidem misit prophetam, qui *c*)
illum admōnēret, eique pœnam scelēris de-
nunciāret subeūdam *d*).

127. — Пророкъ предлагаетъ винов-
ному царю притчу.

Sic Dāvidem allocutus est *e*) propheta: erant in eādē urbe duo homines: alter *f*) dives, multos boum, caprārum atque ōvium greges alēbat; alter *g*) verò nihil habēbat, prāter ovem unam, quam ipse ēmērat, et apud se diligenter nutriēbat.

Venit ad hominem divitem *h*) hospes quidam; quūque ei parandum esset *i*) convīvium, dives

<i>y</i>) Committo. <i>z</i>) compello, принудилъ <i>a</i>) оказы- валъ услуги <i>b</i>) умерт- вить <i>c</i>) съ тѣмъ чтобъ §. 212. <i>d</i>) esse, § 124. и возвѣстилъ, что онъ	долженъ подвергнутъ- ся. <i>e</i>) alloquor. <i>f</i>) одинъ. <i>g</i>) другой. <i>h</i>) dives <i>i</i>) дол- жно было приготовить пиршество, §. 168.
--	---

ille pepērcit *k)* suis ovibus, et ovīculam pāupēris vi ereptam *l)*, hospiti edendam appōsūit *m)*.

Tuum est *n)*, ō Rex, de hoc facto judicāre.

128. — *Пророкъ примѣняетъ притчу къ Давиду.*

Rex indignans respondit; iniquē fecit, quisquis ille est; pro ove ablatā *o)* quatuor oves reddet.

Tūm Propheta apertē: tu, ait, tu es iste vir; te Deus bonis omnibus cumulāvit, te regem fecit *p)*, te ab irā Saūlis liberavit, tibi rēgiām domum, regias opes trādīdit.

Cur ergo uxōrem Uriæ rapuisti? cur virum innoxium, virum tibi militāntem *q)* gladio hostium interfēcisti?

His Prophetae verbis motus Dāvid culpam agnōvit et confessus est *r)*.

Cui Propheta: tibi, inquit, Deus condōnat peccatum tuum; attāmen filius qui natus est *s)* tibi, moriētur.

129. — *Давидъ постится и молится о жизни младенца.*

Paulō *t)* pōst infans in gravem morbum incīdit; per septem dies Dāvid in magno luctu fuit, cibo abstinens et orans.

k) Parco. § 153. *l)* eripio. исторгнулъ и, §. 185. *m)* предложилъ въ пищу. арпоно, §. 187. *n)* твоей доле, §. 145. 2). *o)* aufero. *p)* тебя царемъ, §. 158.

q) который сражался за тебя. §. 178. *r)* confiteor. *s)* nascor. *t)* то есть tempore, спустя нѣсколь-ко времени.

Die sēptimo *u*) infans mortuus est, nec ausi sunt *v*) famūli id regi nunciāre.

Quos ut vidit Dāvid mussitāntes *x*), intellexit id quod erat, mortuum esse *y*) infantem.

Tunc, luctu depōsito *z*), jussit sibi appōni cibos, mirantibusque āulicis dixit: ægrotante puērulo *a*) jejūnus orabam, sperans scilicet Deum placāri posse *b*); nunc autem quūm mortuus sit, cur frustrā lūgēam? num potēro illum ad vitam revocāre?

130. — Авессаломъ дѣлаетъ возмуще- ніе противъ отца.

Ad hunc dolōrem alius accēssit dolor: Absalon, filius Dāvidis, paternum regnum affectāvit, concitatā multitudīne impērītā *c*), adversūs patrem rebellāvit.

Id ubi cognōvit Dāvid, excessit Hierosōlymā *d*), verītus *e*) ne, si ibi remānēret, Absalon cum exērcitu veniens urbem regiam obsidēret, eamque ferro et igne vastāret.

Quarē egressus cum suis, qui in officio manēbant, conscendit montem Olivārum flens, nudis pēdibus et operto cāpite *f*).

<i>u</i>) Вѣсѣдъмой день, §. 102. 3).	<i>v</i>) audeo	<i>x</i>) §. 190.	<i>c</i>) онъ возмущилъ — и,
<i>y</i>) mortuus, что умеръ, §. 124.	<i>z</i>) дерзко, отложивъ сѣтованіе, §. 197.	<i>a</i>) §. 194,	<i>d</i>) изъ Иерусалима, §. 123.
когда былъ боленъ.	<i>b</i>) что можетъ быть ч-		<i>e</i>) vereor, опасаясь что придетъ — и — §. 113
			Nota 2. и §. 185.
			<i>f</i>) §. 144. Nota.

131. — Чудесное терпѣніе Давида.

Fugienti occurrit vir quidam e genere Saūlis, nomine Semei, qui cœpit g) Dāvidem ejusque cōmītes maledictis et lapīdibus appētere.

Quod illi indignè ferentes h) volebant ulcisci i) injuriam, et malēdici conviciātōris caput amputare.

At Dāvid eos cohībuit: sīnite, inquit, istum mihi maledicere k), forsitan Deus his, quæ patior, malis placatus, mei miserēbitur l), et rem afflictam restituet.

Incredibilem regis patientiam admirati cōmītes dicto ægrè parūerunt.

132. — Давидъ собираетъ войнство противъ Авессалома.

Absalon, profecto patre m), ingressus est Hierosōlymam n), ibique aliquandiū moratus est, quæ res salūti fuit Dāvidi o), nam interīm Dāvid collēgit copias, seque ab bellum comparavit.

Jam adērat p) Absalon cum exērcitū, et prælium mox erat committendum q), suasērunt Regi sui cōmītes, ne interesset r) certāmini.

Quapropter Dāvid Joabum suis copiis præfecit, seque in urbem vicinam contulit s).

g) Cœpi, §. 75. c.	h) не-	служило кб спасенію Давида, §. 151. c). p) adsum.
годя на — i) ulciscor.	k) Давида, §. 151. c).	
§. 126. l) misereor, §. 149	q) должно было дать	
m) по отшествіи отца, §. 198. n) §. 123. B).	о) мо-	
		sum. s) confecto и удаленъ.

Abiens autem præcepit Joabo cæterisque dūcibus, ut Absaloni pārcerent, sibique filium incolumem servārent.

133. — *Авессаломъ побѣжденъ, цѣпляется волосами за вѣтви дерева и виснетъ.*

Acritèr pugnatum est *t*) utrinquè; sed, Deo favente *u*), victoria penès Dāvidem fuit. Terga verterunt Absalonis milites, e quibus viginti duo millia cecidērunt *v*).

Absalon fugiens mulo insidēbat: erat autem promisso et denso capillo *x*): dūm præcipiti cursu fertur subter densam quercum, coma ejus implicata est ramis, et ipse suspensus adhæsit *y*), mulo interīm prætereūnte, et cursum pergente *z*).

134. — *Смерть Авессалома.*

Vidit quidam pendentem *a*) Absalōnem, nec ausus est illi manus violentas inferre *b*), sed nunciavit Joabo, qui eum increpans *c*): debueras, inquit, jūvenem impium confōdere.

Atqui respondit ille, me præsentē *d*), rex præcepit tibi, ut filio suo pārceres *e*).

t) Сражались. *u*) по благоволенію Божію, § 198. *v*) cado. *x*) съ длинный и кустыми волосами, §. 144. Nota, *y*) adhæreo *z*) prætereunte — pergente, §. 192. между тѣмъ

какъ мѹлъ ѹшелъ изъ подъ него и — *a*) §. 100. *b*) возложить на него. *c*) вскрыталъ и — §. 185. *d*) въ мѹелѣ присутствіи, §. 198. *e*) §. 153.

Ego verò non parcam, ait Joab, et statim sumpsit tres lanceas, quas in pectus Absalonis defixit *f*).

Quùm Absalon adhuc palpitaret, hærens in quercu, armigeri Joabi repetitis ictibus confossum interemerunt *g*).

135. — Давидъ ѿтываетъ о непокорномъ сынѣ.

Stabat interea Dāvid ad portam urbis, expectans eventum pugnæ, et maxime de filii salute sollicitus.

Quùm illi nunciatum esset *h*) profligatos hostes et interfectum esse *i*) Absalonem, non modò non lætatus est de victoria, quam reportaverat, sed maximum quoque dolorem cepit *k*) ex morte filii.

Inambulabat in cœnaculo mœrens *l*), et in has voces identidem erumpens: fili mi *m*) Absalon, Absalon fili mi! utinam pro te moriar, Absalon fili mi, fili mi Absalon!

136. — Смерть Давида.

Multa deinceps bella Dāvid prospère gessit *n*) contra Philistæos, rebûsque foris et domi compositis *o*), reliquum vitæ tempus in florenti pace exegit *p*).

f) Defigo. *g*) confodio, произвели и умертвили, §. 185. *h*) возвести. *i*) interficio, и что убилъ, §. 124. *k*) capio, по- | тѣствовалъ горестъ. *l*) съ горестію *m*) §. 19. Прил. 2. *n*) gero. велъ войны *o*) и окончилъ дѣла, §. 197. *p*) exigo, провелъ.

Quùm esset extremâ senectûte et infirmâ valetudine *q)*, Salomônem hæredem *r)* regni constituit.

Is a summo sacerdotē unctus *s)*, vivo adhuc patre *t)*, rex appellatus est.

Dāvid, postquâm filio dedisset præcēpta regno administrando *u)* utilissima, diem supremum obiit.

137. — Саломонъ проситъ отъ Бога мудрости.

Diligebat Deus Salomônem: ei per quîetē adstare visus est *v)*, deditque optionem eligendi *x)*, quidquid vellet.

Sālōmon non aliud sibi dari popōscit *y)*, quâm sapientiam, reliqua omnia parvi æstimans.

Quæ res ita Deo placuit, ut illi plus tribuerit, quâm rogatus fuerat *z)*; nam Salomōni eximiam sapientiam impertivit, et insuper divitias et gloriam, quas non petierat, addidit.

138. — Трудное дѣло представляется на судъ Саломона.

Non multò *a)* post Salomon concessæ *b)* sibi a Deo sapientiæ specîmen edidit.

<i>q)</i> Въ крайней старости и слабъ здоровь- елѣ. §. 144. Nota. <i>r)</i> hæres, §. 158. <i>s)</i> ungo, помазанъ и — §. 185. <i>t)</i> при жизни отца, §. 200 <i>u)</i> для у- правленія царствомъ, §. 171. <i>v)</i> videor, явился	ему во снѣ, §. 137. Nota. <i>x)</i> §. 169 <i>y)</i> posco, влѣ. ut detur, §. 126. <i>z)</i> нежели сколько просили его. <i>a)</i> то есть, tempore, трезвнѣсколько време- ни. <i>b)</i> concedo, ниско- ланной.
--	---

Dux mulieres in eadem domo habitabant: utraque eodem tempore peperit c) puerum. Unus ex his puerulis post diem tertium nocte mortuus est: mater subripuit puerum alterius mulieris dormientis d), et hujus loco filium suum mortuum supposuit.

Orta e) inter duas mulieres gravi altercatione, res ad Salomonem delata est f).

139. — Судъ Саломоновъ.

Difficilis erat atque perobscura quæstio, quum nullus esset testis.

Rex autem, ut exploraret latentem veritatem: dividatur g), inquit, puer de quo controversia est, et pars una uni mulieri, altera alteri detur h).

Judicio assensit i) falsa mater; altera vero exclamavit: ne, quæso, ne occidatur k) puer, o rex: malo ista totum habeat l).

Tum rex ait: res est manifesta; hæc verè est mater pueri, et huic illum adjudicavit.

Admirati sunt omnes singularem regis prudentiam.

140. — Саломонъ строитъ храмъ Иерусалимскій, въ 3000 году отъ с. міра.

Salomon templum immensi operis m) Hierosolymæ n) ædificavit: omnia auro, argento

c) Pario, и та и другая родила. d) между тѣмъ какъ та спала, §. 180. e) origo натамась, гез тяжба. f) defero, дошла до— g) да разсѣется. h) и да отдастся. i) assentio, была довольна. k) да не умертвится. l) пусть лучше возьметъ она всево. m) §. 144. n) 123. A).

gemmisque in eo fulgebant. In hoc templo arca fœderis o) collocata est.

Vicini reges ob tantam sapientiæ famam cum Salomōne amicitiam junxerunt p), fœdusque fecerunt q).

Regina Saba ejus visendi r) cūpida finibus regni sui excēssit s), venītque Hierosōlymam t).

Regnabat Salomon in summa pace, opibus et deliciis affluens.

141. — Саломонъ въ старости предаётся сластолюбію и идолопоклонству.

Posteā Salomon, voluptati se dedit: nihil porrò tam inimicum est virtūti, quā voluptas; itaque amisit u) sapientiam.

Mulieres exteræ, quas adamavit, eum jam senem v) ad ritus gentiles pertraxerunt x).

Quibus rebus offensus Deus, pœnam illi denunciavit, scilicet fore ut y) regnum majore ex parte filio ejus adimeretur et servo tradēretur z), atque ita factum est.

o) Ковчегъ завета Господня p) iungo, искали дружества. q) и заключили союзъ. r) viso, § 169. s) excedo, вышла изъ — t) § 123. В. u) amitto, утратилъ. v) se-	nex, когда уже былъ старъ. x) pertraho y) fore ut adimeretur, влѣсто адентумъ ии, что отнимется, § 125. Nota z) и будетъ предано, § 125. Nota.
---	---

142. — Ровоамъ, сынъ Саломоновъ,
огорчаетъ народъ.

Salomoni Roboāmus filius successit *a)*: is imperium culpā paternā jam nutans stultitiā suā evertit.

Sālonon pōpūlo vectigal gravissimum imposuerat; quod onus quū pōpūlus tolerāre non posset, illud popōscit imminui *b)*.

Regem monebant senes *c)*, ut pōpūlo satisfāceret, jūvenes verò dissuadēbant.

Roboāmus æquālium consilio usus *d)*, pōpūlo acerbē respondit, ejusque postulatiōnem rejēcit *e)*.

143. — Десять колѣнъ оставляютъ
Ровоама и избираютъ себѣ Царя.

Exorta est *f)* seditio: decem tribus a Roboāmo defecērunt *g)*, regēmque sibi creavērunt Jeroboāmum e tribu Ephraimi. Duæ tantum tribus in fide mansērunt *h)*, scilicet tribus Judæ et tribus Benjamini.

Sic duo ex uno regna facta sunt, āltērum *i)* Judæ, āltērum *k)* Israēlis.

Jeroboamus, ut pōpūlum suum a consuetūdine eundi *l)* Hierosōlymam abdūceret, propriam religionem eis instītuīt, et falsos Deos propōsūt colēndos *m)*.

<i>a)</i> Succedo, наследо- валъ <i>b)</i> ut imminuatur, §. 126. <i>c)</i> senex. <i>d)</i> ulor, вос- пользовался советомъ и — §. 185. <i>e)</i> rejicio, от-	вергнулъ. <i>f)</i> exorior, воз- сталъ. <i>g)</i> deficio, отло- жились. <i>h)</i> maneo <i>i)</i> одно. <i>k)</i> другое. <i>l)</i> eo, §. 169. <i>m)</i> для поклонения, §. 187.
--	--

144. — *Кратковременность царства
Израильскаго, конецъ его.*

Non diu stetit *n*) regnum israheliticum, quia omnes ad unum reges fuerunt impii.

Ad eos Deus saepe misit prophetas, qui eos admonerent *o*), et ad verum cultum revocarent; sed illi prophetarum monitis non paruerunt *p*); imo *q*) eos contumeliis, poenis, morte affecerunt *r*).

Quare iratus Deus illos in potestatem hostium tradidit: devicti sunt *s*) a rege Assyriorum, qui decem tribus captivas fecit, et in Assyriam deportavit.

145. — *Исторія Товита.*

Inter captivos, qui deducti sunt *t*) in Assyriam, fuit Tobias.

Is ab ineunte aetate *u*) legem divinam sedulo observabat.

Quum esset puer, nihil tamen puerile gessit *v*).

Denique, dum irent omnes ad vitulos aureos *x*), quos Jeroboamus, rex Israel, fecerat, et populo adorandos *y*) proposuerat, hic solus fugiebat societatem omnium; pergebat *z*) autem ad templum Domini, et ibi adorabat Dominum.

n) Sto. *o*) съ тѣмъ, | лѣтъ. *o*) gero. *x*) къ зла-
чтобъ ихъ совѣститъ, | тѣмъ тельцалѣ (идо-
§. 212, и привесть. *p*) ра- | ламъ). *y*) для поклоне-
го *q*) но еще. *r*) нанесли | ния, §. 187. *z*) pergo, но
или. *s*) devinco *t*) deduco. | продолжалъ ходитъ,
u) in eo, съ молодыхъ

146.—Товитъ сохраняетъ благочестіе
среди язычниковъ.

Tobias adultus a) uxorem duxit, habuitque filium, quem ab infantiâ docuit timere Deum, et ab omni peccato abstinere.

Quum in captivitatem abductus esset, eandem in Deum pietatem semper retinuit, omnia bona, quæ habere poterat, quotidie exilii sui comitibus b) impertiebat, eosque monitis salutaribus ad colendum Deum c) hortabatur.

Gabelo cuidam egenti decem talenta, quibus a rege donatus fuerat, perhumaniter commodavit.

147.—Товитъ погребаетъ мертвыхъ,
сбъ опасностію своей жизни.

Postea exortus est d) novus Assyriorum rex Israëlitis infensus, qui eos vexabat, necabat et sepeliri vetabat.

In hac calamitate Tobias fratres invisibat, miseros consolans, egenos opibus suis juvans et mortuos sepeliens e).

Ea res nunciata est regi, qui jussit Tobiam interfici, et bonis omnibus spoliari f).

At Tobias cum uxore et filio delituit g), sicque regis iram effugit.

a) Adolesco, пришедъ въ возрастъ b) comes, товарищамъ изгнанія. c) етѣ, полагаетъ и покланяется истинно-му Богу, §. 173. d) exorior, явился. e) consolans, juvans, sepeliens, утѣшаетъ, полагаетъ и погребаетъ, §. 185 f) §. 127. g) delitescio.

148. — Товитъ продолжаетъ испол-
нять сію обязанность противъ
воли друзей.

Die quodam festo *h)*, quum domi lautum
convivium paravisset, misit filium, ut aliquot
e sociis ad prandium invitaret.

Reversus filius nunciavit patri hominem
Israëlitam jacere in foro mortuum *i)*.

Exsiliens statim Tobias cadaver occulte por-
tavit domum, ut illud noctu sepeliret *k)*.

Sui illum amici ab hoc officio dehortabantur;
at Tobias, magis Deum quam regem timens,
id facere non destitit *l)*.

149. — Товитъ лишается зрѣнія и тер-
пѣливо сноситъ сіе бѣдствіе.

Tobias, in praestando *m)* solito officio defa-
tigatus, incubuit *n)* parieti et obdormivit: forte
ex nido hirundinum stercora *o)* calida incidē-
runt in oculos dormientis, unde caecus factus
est *p)*.

Quam calamitatem ideo permisit Deus illi
evenire, ut esset illustre patientiae exemplum
posteris, propositum ad imitandum *q)*.

Nam Tobias adeo patienter tulit *r)* caecita-
tem, ut neque illum querentem quisquam

h) Однажды въ празд- | нию, §. 175. *n)* incubo. *o)*
ничный день, §. 102. 3) *i)* | stercus *p)* fio, сдѣлался
что мертвый лежѣтъ, | слѣпылиб, §. 135. *q)* для
§. 124. *k)* sepelio, §. 110. | подражанія, §. 172. *r)*
l) desisto. *m)* въ исполне- | сего.

audiērit; neque ille eò minùs constantē Deum coluerit.

150. — *Товитъ ужасается похищенія.*

Uxor Tobiae in texendâ telâ s) comparabat ea, quæ ad victum erant necessaria. Quâdam die domum attulit hædum, quem pretio laboris quotidiani t) emērat.

Hædum balantem audīvit Tobias; et veritus ne furto ablatus esset, dixit uxōri: vide ne iste clām alicui ereptus sit u): redde illum domino suo; nefas enim est nobis ex rapto vivere. Adeò vir justus ab omni improbitate abhorrebat.

151. — *Товитъ даётъ наставленіе сыну.*

Tobias mortem sibi immīnere putans v), vocavit filium suum: audi, inquit, fili mi, verba patris amantissimi, eaque penitùs memoriæ tuæ infixæ hæreant x), ut vitam sapienter instituas.

Quotidiè Deum cogita, et cave ne unquàm in eum pecces, ejusque præcepta negligas.

Miserere y) pauperum, ut Deus tuī misereatur: quantum poteris, esto benēficus et libe-

s) Тканіе мѣ полотна, жается, §. 124. x) и да §. 175. t) за деньги: вы- пребудутъ напечат- работанныя ежеднев- лѣнны. y) misereor, §. 149. ные мѣ трудомъ. u) eripio. pauper. v) думая, что прибли-

ralis ; si tibi magnæ opes sūppētant , multūm tribūe ; si parvæ , parūm , sed libentē , quoniām beneficētia hominem ab æternā morte liberat.

Superbiam fuge , neque eam in animum aut in sermōnem sinas obrēpere z).

152.— *Наставленіе Товита сыну.*

Quod tibi nolis fieri a) , aliis ne facito : fili mi , si quis tibi opus fēcerit , statim ei mercedem b) persolve : consilium semper a viro sapiente exquire : ne societatem cum imprōbis jūngito.

Quūm ex hac vitā decēssēro c) , sepeli corpus meum : matrem tuam cōlito , memor malorum d) , quæ passa est e) , dūm te in ūtero gestaret , et quūm ipsa supremum diem obiērit f) , eam ponito mecum in eōdem sepulcro.

153.— *Товитъ увѣдомляетъ сына, что далъ въ займы Гавайлу десять талантовъ.*

Hoc etiam te moneo g) , fili mi , me commo-
davisse h) decem argenti talenta Gabelo , qui
nunc commoratur Rage i) in urbe Medōrum.

z) И не позволяй кра-
дываться. a) вл. ut fiat,
§. 126, не желаешь. b)
merces. c) decedo. d) §. 141.
A). e) patior. f) обес, со-
вершится течение дней,
улиретъ. g) §. 158. 4) h)
что я далъ въ займы.
i) въ Радгахъ, §. 123.

Tūm adolescens patri: omnia, inquit, ut præcipis mihi, faciam, pater: quomodò autem illam pecuniam a Gabelo recipiam ignoro; nam neque ille me, neque ego illum novi *k)*, nec quâ viâ eatur *l)* in Mēdiam scio.

Cui Tobias pater: chirōgraphum Gabeli habeo, quod quūm illi exhibueris *m)*, statim reddet pecuniam, sed quære tibi hominem fidēlem, qui tibi sit dux viæ.

154. — *Ангелъ Рафаилъ является для
сопутствія Товїи.*

Egressus *n)* Tobias invēnit jūvenem stantem et accinctum ad iter faciendum *o)*: quem ignorans angelum Dei esse *p)*, salutavit:

Undè es, ô bone juvenis? Sum, inquit ille, unus ex Israēlītis.

Nosti-ne *q)*, ait Tobias, viam quæ ducit in Mēdiam? Novi, inquit, et sæpe usus sum *r)* hospitio Gabeli, qui ibi habitat.

Tobias ea lætus renūnciat patri, qui arcessitum jūvenem interrogavit, an vellet esse filii comes et itinēris sōcius, promissâ mērcēde *s)*? Id se velle *t)* respondit jūvenis.

Itaque Tobias valedixit parentibus, simulque ambo dederunt se in viam, et canis secutus est eos.

k) Не знаю. *l)* ео, §. 62. *Ангелъ*. §. 124. *g)* novi, не
ходятъ. *m)* exhibeo. *n)* знаешь ли. *r)* utor *s)* за
egredior, вышелъ и — §. общанную награду, §.
 185. *o)* для путешеств- 195. *i)* что онъ хочетъ,
вія, §. 173. *p)* что онъ volo, §. 124.

155. — Слезы матери Товїи.

Profecto Tobiâ u), cœpit mater ejus flere et acerbè queri, quòd vir suus v) dimisisset filium.

Cur nos orbâsti solatio senectûtis nostræ? meliùs fuit cārere x) istâ pecuniâ, ad quam recuperandam y) filius missus est: satis erat nobis quòd filii conspectu frui liceret.

Cui maritus: noli flere, inquit, incolumis filius perveniet in Mēdiam, incolumis ad nos redibit: Deus mittet angelum, qui ei prōsperum iter præstet z).

Quibus verbis sedata mūlier tacuit.

156. — Товїя избавленъ отъ ужасной рыбы.

Interea Tobias et Angelus pervenēre a) ad flumen Tigrim, et quūm adolescens accessisset ad abluendos pedes, ecce piscis ingens exsiliit, quasi illum devoraturus b):

Ad cujus aspectum Tobias perterritus exclamavit: Domine, invadit me: Cui Angelus: apprehende illum, et trahe ad te.

Piscis attractus c) in ripam aliquandiū palpitavit et expiravit.

Tunc jussit Angelus fel piscis sepōni d), utpotè medicamentum salutare: deindē partem carnis coxerunt e) comedendam f) in viâ.

u) Когда удалился Товїя, §. 194. v) ея. x) лишиться, §. 163. y) для получения коихъ, §. 173. z) qui præstet, съ тѣмъ, чтобъ содѣлалъ, §. 212. a) вл. pervenerunt. b) какъ	будто съ тѣмъ, чтобъ поглотить, §. 186. A). c) attraho, извлеченная d) serono, §. 127. отдѣлить. e) coquo. f) для употребленія въ пищу, §. 187.
--	--

157. — Товія приходитъ въ городъ
Экбатаны.

Ut appropinquavērunt urbi, quæ vocabatur *Ecbatana*, dixit Tobias Angelo: apud quem vis ut diversēmur in hac urbe?

Cui Angelus: est hic, inquit, vir quidam cognātus tuus, nōmine Raguel; is nos hospitio excipiet g): habet filiam unicam, quam te oportet uxorem ducere h): pete eam a patre, nec dubito, quin postulatiōni tuæ libentē annuat i); Deus enim has tibi destinat nuptias, et omnes Raguelis facultates jure hæreditario k) ad te pervēnient.

158. — Товія принятъ родственникомъ
своимъ Рагуиломъ.

Eos lætus excēpit Raguel, qui conspicatus l) Tobiam dixit uxori suæ: quā similis est hic adolēscens cognāto meo.

Tūm ad hōspites conversus: undē estis, boni iuvēnes? Qui responderunt: sumus ex Israēlītis urbis Niīves. — Nostis - ne m) Tobiam? — Novimus. Tunc Raguel cœpit Tobiam laudibus efferre: quem interpellans Angelus: Tobias, inquit, de quo loquēris, pater istius est. Raguel, complexus n) adolescentem, ait: tibi grātulor, fili mi, quia boni et optīmi viri filius es: uxor Raguelis et filia collacrymavērunt.

g) Угоститъ. h) взять | l) conspicio, увидѣвъ, §. 180. m) или novistis - не, за себя, §. 158. i) quin | знаете ли? n) complector, annuat, §. 112, тобъ не | обнялъ и — §. 185. согласился, k) §. 103. g).

159. — Бракъ Товїи.

Deindè Raguel jussit apparāri o) convīvium; quūmque hōspites hortarētur, ut discumbērent p): neque ego comedam, inquit Tobias, neque bibam, nisi prius filiam tuam mihi despōdēris.

Cui Raguel: Deus profectō meas preces audīvit, vosque hūc adduxit, ut ista cognāto suo nūbēret q): quaproptēr noli dubitāre, quin eam tibi hodiē daturus sim r) uxōrem.

Acceptā chartā s), fecērunt conscriptionem conjugii, et laudantes Deum, mensæ accubuerunt t).

160. — Гавайлъ приходитъ на бракъ Товїи.

Raguel Tobiam obtestatus est u), ut apud se quīndēcim dies morarētur v): cujus voluntāti obtemperans Tobias rogavit Angelum, ut solus adīret Gabelum, paternāmq̃ue pecūniā ab illo recīperet.

Itaque Angelus, sumptis cāmēlis x), properāvit Ragem, suum y) Gabelo chirōgrāphum reddīdit, pecūniā illi crēditā z) recēpit, eumque ad nuptias Tobīæ addūxit.

o) Велѣлъ готовить, §. 127. p) чтобы возсѣли за пируество. q) то- бы она вышла замужъ за — §. 153 r) quin daturus sim, §. 112, чтобы я не выдалъ, eam, uxorem, §. 158. за тебя замужъ. s) 	accipio, взяли бумагу и — §. 197. t) accumbo u) obtestor. v) moror, §. 110. apud se, у него (Рагуила) x) sumo, взявъ верблюдовъ, §. 197. y) его, то есть Гавайла. z) которая даны были въ займы.
--	---

161. — *Безпокойства Товита и его жены.*

Interea Tobias pater erat animo anxio et sollicito *a)*, quod suus filius in redeundo *b)* tardior esset: quare tandiu moratur filius? inquiebat mœrens: forsitan Gabelus mortuus est, et nemo est, qui illi reddat *c)* istam pecuniam; illum abesse *d)* a nobis vehementer doleo; cœperuntque ipse et uxor ejus flere.

Præsertim luctus matris nullo solatio levari poterat: hæc quotidie domo egressa *e)* circumibat *f)* vias omnes, quâ filium suum reditum esse *g)* sperabat, ut procul videret eum, si fieri posset, venientem *h)*.

162. — *Товія возвращается къ отцу.*

Consumptis quindécim diēbus *i)*, Raguel voluit Tobiam retinere; sed Tobias, oro te, ait, dimitte me quamprimum: scis enim parentes meos nunc animo angi *k)* meâ causâ *l)*.

Tandem a socero dimissus cum uxore ad patrem redibat.

In itinere dixit illi Angelus: statim ut domum ingressus fueris, Deum adora, et com-

a) §. 144. Nota. *b)* замедлилъ приходящъ, §. 174. *c)* кто бы отдалъ, §. 208. *d)* absum, что онъ далеко отъ насъ, §. 124. *e)* egredior, выходила и — §. 185. *f)* circumeo и ходила во кругъ по — *g)* redeo, ожидала что возвратится. *h)* когда онъ будетъ утти, §. 181. *i)* consumo, по прошествіи 15 дней, §. 198. *k)* angō, что томятся духомъ, §. 124. *l)* обо мнѣ, §. 138. Nota.

plexus *m*) patrem, lini oculos ejus felle piscis, quod servasti *n*), tunc sanabuntur oculi ejus, teque et coelum pater laetus conspiciet.

163. — *Прибытіе юнаго Товїи.*

Dum Tobias urbi appropinquaret, mater ejus, ut solebat *o*), in vertice *p*) montis sedebat, unde prospicere in longinquum posset; vidit illum procul venientem *q*), currensque nunciavit viro suo.

Tunc canis, qui simul fuerat in via, praecurrit, et quasi nuncius adveniens caudam suam hero adulabatur.

Confestim pater consurgens coepit offendens pedibus *r*) currere, et datam manu *s*) servo, processit obviam *t*) filio. Osculatus est *u*) eum, coeperuntque ambo praegaudio lacrymas fundere.

164. — *Отецъ возвращаетъ зрѣніе.*

Quum ambo Deum adoravissent, eique gratias egissent *v*), consederunt. Deinde Tobias oculos patris linivit felle piscis, et post dimidiam ferme horam coepit albugo, quasi membrana ovi, ex oculis ejus egredi *x*), quam apprehensam *y*) filius extraxit, atque ille statim visum recepit.

<i>m</i>) Complector и обнявѣ, §. 180. <i>n</i>) влм. servavisti. <i>o</i>) какъ обыкновенно. <i>p</i>) vertex. <i>q</i>) §. 190. <i>r</i>) цѣпляясь ногами, §. 180. <i>s</i>) и давѣ руку, §. 197. <i>t</i>) procedo,	пошелъ на встрѣчу. <i>u</i>) osculor. <i>v</i>) ago, возблагодарилъ Бога. <i>x</i>) egredior, сходитъ. <i>y</i>) apprehendo, которую взялъ и — §. 185, extrahere, создежд.
---	---

Tunc læti omnes collaudabant Deum: propinqui quoque Tobiae convenerunt, gratulantes *z)* ei omnia bona, quæ Deus illi impertierat.

165. — Ангелъ Рафаилъ открывається Товиту.

Deindè Tobias narravit parentibus beneficia, quæ accēperat ab eo itineris *a)* duce, quem hominem esse putabat *b)*: quare obtulerunt *c)* illi dimidiā partem pecuniæ, quam attulerant *d)*.

Tunc ille dixit eis: ego sum Raphaël Angelus, unus ex septem, qui adstamus ante Deum: misit me Dominus, ut sanarem te; nunc tempus est, ut ad eum revētar, a quo missus sum *e)*. Vos autem dēbitas Deo grates repēdite *f)*.

Hæc locutus, ab illorum conspectu ablatus *g)* est, nec ultrā comparuit.

166. — Блаженная смерть Товита, его потомство.

Tobias, postquā visum recepisset, vixit annis duobus et quadraginta *h)*. Instante autem morte *i)*, vocatum *k)* filium mōnuit ut semper in timōre Domini perseveraret. Tūm placidā morte quievit *l)*.

z) И поздравляли, §. 185. gratulor. *a)* iter. *b)* о которомъ думалъ, что онъ теловѣкъ, §. 218. *c)* offero. *d)* affero. *e)* mitto. *f)* rependo, воздайте бла-
годареніе. *g)* aufero, со-
крылся отъ глазъ и — §. 185. *h)* §. 156. Nota. *i)* при наступленіи смерти, §. 194. *k)* призывалъ и — §. 185. *l)* quiesco.

Mōrtuo patre *m)* Tobias filius perrēxit *n)* ad sōcerum suum Raguelem, illumque omni officio cōlūit.

Deniquē quū attigisset *o)* novem et nonaginta annos, ipse vitā excessit *p)*. Omnes autem ejus liberi et nepōtes domesticam virtutem sunt imitati; Deōque paritēr et hominibus grati et accepti fuērunt.

167. — Цари Иудейскіе: Авіа и Аса.

Hactenūs ea quæ ad regnum Israëliticum spectabant breviter attigi *q)*, nunc revertor ad reges Judæ, a quibus digressus sum *r)*.

Roboamo patri succēssit Abias, qui tres tantū annos regnavit, soliumque reliquit *s)* Asæ filio.

Asa Deo gratus ob pietatem fuit: quippē aras falsōrum numinum evērtit, et impios regno suo expūlit *t)*.

Quam ob causam Deus illi pacem satis diuturnam concessit. Postea tamen Asa bellum gessit cum Israëlitis, de quibus victis *u)* amplam prædam rētūlit.

m) По смерти отца; §. 198. *n)* pergo. *o)* attingo. *p)* excedo, прешелъ отъ сей жизни. *q)* attingo, слегка обозрѣлъ. *r)* digredior, сдѣлалъ отступленіе. *s)* relinquo. *t)* expello, изгналъ изъ — *u)* съ которыхъ, побѣдивъ ихъ, взялъ, refero, § 218.

168. — *Иосафатъ, Царь Иудейскій.*

Mōrtuo patre *υ*), Josaphatus regnāre cœpit, fuitque religiosus Dei cultor: quapropter Deus illum gloriā et divitiis auxit *х*).

Josaphatus tamēn cum Achabo Israëuitarum rege impio amicitiam junxit; quæ res illi magno damno fuit *γ*), nam conjunctis copiis *z*) pugnārent adversus regem Syriæ: in prælio Achabus interfectus est, parūnque abfuit quin *α*) periret et ipse Josaphatus, nec sine auxilio divino incolumis evasit *б*). Indē documentum capere debēmus, quān periculōsa sit improborum societas.

169. — *Иорамъ и Охозїа, Цари Иудейскїе.*

Josaphato patri succēssit *с*) Joramus, qui a paternā pietate degeneravit *д*); namque Athāliam *е*) impii Achabi filiam duxit uxorem *ф*), fuitque sōcero quān patri similior. Gravi morbo, quem Deus immiserat, consumptus est *г*).

Post hunc Ochosiās filius regnū adeptus est *h*), nec diū tēnuit; nam pessimæ matris exemplo ad vitia impulsus *і*), miserē interīit *к*).

υ) По смерти отца, §. 198. *х*) augeo. *γ*) сей поступокъ послужилъ ему къ великому вреду, §. 151. *с*) соединенными силами, §. 177. *α*) и едва было не по-

гибъ. *б*) evado. *с*) succedo, наследовалъ по — *д*) уклонился *е*) Говолію. *ф*) взялъ въ супружество, §. 158. *г*) consumo, сконтался. *h*) adipiscor. *і*) impello. *к*) intereo, погибъ.

170.— Смерть Гоѳолїи; царствованіе
Іоаса.

Mōrtuō Ochosiā *l)*, mater ejus stirpem *m)* rēgiam interēmit, et regnum occupāvit. Unus tantūm Ochosiæ filius, nōmīne Joas, promiscuæ cædi ereptus fuit *n)*, et in templo cum nutrīce occultatus.

Hunc Joiadas *o)* pōntīfex in templo clancūlūm alūit *p)*, atque educavit. Pōst annos ferē octo puerum regium centurionibus et plebi corām produxit, occisāque Athaliā *q)* in regnum resūtūt.

171.— Перемѣны Іоаса, его злодѣянїя
и смерть.

Joas, quamdiū consiliis Joiadæ *r)* usus est, observantissimus *s)* fuit divini cultūs: magnis sumptibus templum exornāvit.

Sed, Joiadā mōrtuō *t)*, aulicōrum adulatiōne corruptus *u)* ad vitia deflexit, verāque religiōnem desērūt *v)*.

Immemor beneficii a Joiadā accepti *x)*, filium illius sapienter admonentem lapīdibus obrūi jussit *y)*.

l) По смерти Охозїи, §. 141. *c)* по смерти §. 198. *m)* stirps. *n)* eripio, Іодая, §. 198 *u)* corrumpro, исторгнутъ былъ отъ развратился и — §. 185. всеобщаго пораженїя. *v)* desero. *x)* забывъ благодѣянїя, полутенныя, *o)* Іодай *p)* alo. *q)* и у- §. 44 *y)* велѣлъ по- мертвецъ Гоѳолїю, §. 197. *r)* Іодая. *s)* observans, бить, §. 127.

Ipse paulò pòst a suis in lēctūlo necatus, sepultūrā regiā cārūit *z*).

172. — *Амасія, Царь Іудейскій.*

Joæ morte *a*) regnum ad Amasiam filium devēnit: is Idumæam adortus est *b*) cum ingentibus copiis, quas magno sumptu collēgerat; sed a prophetā admōnitus est *c*), ut magis divino auxilio quàm militum multitudini confidēret.

Itaque, dimissā militum parte *d*), parvā manu cum hoste confligit *e*), et insignem victoriam reportavit.

Deindē elatus *f*) victoriā, Deum desēruit, et a rege Samariæ, quem temerē lacessivērat, amisso exērcitu captus est *g*).

173. — *Озія и Иоахамъ, Цари Іудейскіе.*

Osias Amasiæ filius et successor fuit. Philistæos, Deo favente *h*), domuit; Arabes devicit.

Posteā animum ejus invāsit *i*) superbia; munus sacerdotum sibi arrogavit; thus Deo ausus est *k*) offerre, quod solis sacerdotibus fas erat; quūque a pontifice admōnitus, non parūisset, turpi morbo, quem *lepram* vocant *l*), correptus est *m*).

<i>z</i>) Careo, лишёнъ былъ царскаго погребенія, § 163. <i>a</i>) по притинѣ смерти Иоаса, §. 103. <i>g</i>. <i>b</i>) adortus. <i>c</i>) admoneo, увѣдомленъ. <i>d</i>) отпустивъ часть войска, §. 197. <i>e</i>) confingo. <i>f</i>) effero, превоз-	носясь <i>g</i>) capio, взявъ оъ плѣнъ. <i>h</i>) по благоволенію Божію, §. 198. <i>i</i>) invado, обуяла, духъ его гордость. <i>k</i>) audeo. <i>l</i>) которую называютъ проказою, §. 158. <i>m</i>) corripio, пораженъ былъ.
--	--

Quare procuratiōnem regni coactus est *n*) relinquere Joathæ filio, qui recte imperium administravit.

174. — *Ахазъ, Царь Иудейскій.*

Achas Joathæ filius, in Deum impius fuit, numina gentium coluit. Regis exemplum brevi *o*) secuta est civitas ipsa.

Quam ob causam Deo invisus magnam cladem ab Samariæ et Syriæ regibus accepit *p*), nec illum calamitas ad meliorem mentem revocavit.

Non eum puduit *q*) ab Assyriis auxilium petere, aurumque et argentum a templo ablatum *r*) illorum regi dono mittere: venit rex Assyriorum, et primum quidem hostes ejus, qui se *s*) advocaverat, profligavit, sed deinde ipsius etiam regnum vastavit.

175. — *Царствованіе Езекии, его благочестіе.*

Ezechias singulari pietate floruit: statim ut regno potitus est *t*), populum et sacerdotes cohortatus, urbem a paternis superstitionibus expiavit, templum ornavit, caeremonias, quæ jampridem omissæ fuerant *u*), restituit.

n) Cogo. *o*) то есть, и исторгнувъ *s*) se, кто tempore, въ скоромъ времени. *p*) accipio, претерпѣлъ. *q*) pudet, §. 159 онъ его (царя Ассирійскаго). *t*) potior, завладѣлъ царствою, §. 164. *u*) не устыдился. *r*) aufero, omitto, были оставлены.

Nec minor *v)* ei fuit in bello gerendo *x)* virtus, quàm in religione tuenda *y)* pietas: Philistæos multis præliis contudit *z)*, Judæosque a tributis, quæ pendebant Assyriis, liberavit.

176. — *Болѣзнь его и чудесное исцѣленіе.*

Iisdem tēpōribus *a)* Ezechias in gravem morbum incidit: quūque Isaias Propheta illi denunciasset *b)* vitæ finem adesse *c)*, Deum rex cum lacrymis oravit, ne sibi vitam adimeret *d)*.

Precibus ejus et lacrymis motus Deus, quindecim annorum usuram illi concessit *e)*, atque ad faciendam fidem *f)*, solis umbra, rege ita postulante *g)*, per decem lineas regressa est in ejus horologio.

Tertio post die, Ezechias sanatus templum adiit.

177. — *Цари Ассирійскіе осаждаютъ Іерусалимъ; но Богъ чудесно освобождаетъ оный.*

Rex Assyriorum bellum Ezechiae intulit *h)*: Hierosolymam obsidione cinxit *i)*, militans

<i>v)</i> Parvus.	<i>x)</i> въ произ-	что предстоитъ ему
веденіи сѣны, §. 175.		конецъ жизни, §. 124
<i>y)</i> въ сохраненіи благо-		<i>d)</i> не sibi, чтобы не отни-
тестія, набожность, §.		малъ у него. <i>e)</i> concedo.
175. <i>z)</i> contundo	<i>a)</i> въ то	<i>f)</i> для цѣренія, §. 173.
же время, §. 102. 3).	<i>b)</i>	<i>g)</i> по требованію царя,
въ. denunciavisset, <i>c)</i> adsum,		§. 198. <i>h)</i> infero. <i>i)</i> cingo.

urbis excidium *k)*, nisi cives maturâ deditiōe sibi consulērent *l)*.

In hoc statu rerum Ezechiam confirmavi Isaias, pollicitus *m)* divinum auxilium non defuturum *n)*, brevique obsidionem solutum iri *o)*.

Et verò nocte sequenti Angelus Dei centum octoginta quinque hostium millia letho dedit. Rex Assyriorum trepidus in patriam fugit, ibique paulò post a filiis occisus est *p)*.

178. — Смерть царя Езекии.

Ezechias tanto pericūlo *q)* liberatus, in summa pace reliquum vitæ tempus egit *r)*: omnia illi feliciter cedebant *s)*, quia Deus illi favebat; ipse tot beneficiis divinis obligatus in eadem constantè pietate mansit *t)*: omnem suam spem in Dei auxilio posuit; iis rebus quæ Deo placēbant animum semper intendit.

Regnavit annos novem et viginti, quibus exactis, placidâ morte decēssit. Populus eum luxit *u)*, et corpus ejus inter sepulera avorum regum loco editiore *v)* collocatum est.

k) Угрожаемая разрушением. *l)* если не позаботятся о себѣ. *m)* polliceor. *n)* то есть esse, desum, что не оставитъ. §. 124. *o)* и что осада будетъ снята, solvo, §. 124. *p)* occido, у-

мерщеленъ. *q)* вл. а periculo. *r)* ago, проведъ. *s)* во вселибилюбшас-тливый успѣхъ. *t)* ма-нео. *u)* lugeo. *v)* на возвышеннѣйшемъ мѣстѣ, editus.

179. — Преступленія Манассѣи, его
заточеніе и раскаяніе.

Ezechiae succēssit Manasses, patris religiosi
filius impius. Is, relicto veri Dei cultu *x*), falsa
numina adoravit.

Ad impietatem accēssit crudēlitas; quūm
enim Isaias propheta iram divinam illi denun-
ciasset, rex furore pērcitus prophetam serrā
lignēā secari iussit.

Necem vātis sui brevi ultus est *y*) Deus:
Manasses ab Assyriis victus, captusque est, et
in vincula coniectus.

Ibi calamitate edoctus scēlērū veniam sup-
plicitēr a Deo pētuit et impetravit: in regnum
restitūtus *z*) Deum piē coluit.

180. — Амонъ царь: скорая смерть его:
благочестіе сына его Іосіи.

Amon, Manassis filius, paternam impietatem
imitatus est *a*), non verò pœnitētiā.

Non ultra biennium regnavit, et a suis domi
interfēctus est *b*).

Cui succēssit Josias vir sanctus et religiōsus:
is, a puēro *c*) virtuti dēditus *d*), populum ad
legitimum cultum revocavit.

x) Оставивъ поклоне- жалъ злостію, §. 160.
ніе, §. 197. *y*) ulciscor. *z*) но *b*) interficio, умерщвленъ.
когда возвратился на *c*) съ дѣтства. *d*) по-
царство, restituo, §. 181, тому что былъ пре-
то — *a*) imitor, подра- данъ, §. 195, dedo.

At illum deindè inconsiderata fiducia perdidit; nam contrà Ægyptios exercitum duxit, admonitūque e) a Deo, ut prælio abstinēret, nihilominus acie dimicavit. Itaque, re malè gestâ f), vulnus accepit, et paucis post diebus mortuus est.

181. — *Ехонїа и два брата его ,
Цари Іудейскіе.*

Josias moriens tres reliquit filios: ex his Joachas tres duntaxat menses regnavit: bello captus est g) ab Assyriorum rege.

In Joachæ locum suffectus est h) Jechonias, quo regnante i) Nabuchodonosor Babyloniorum rex Hierosolymam expugnavit, cives Babylonem transtulit k), relictâ vili plebēculâ, cui præfecit l) Sedeciam postremum regem.

Quum Sedecias rebellâset, Nabuchodonosor reversus m) urbem diruit, templum incendit, Sedeciam, effossis prius oculis n), in carcerem misit.

182. — *Данїилъ и его товарищи воспитываются въ чертогахъ Навуходоносора.*

Inter captivos, qui Babylonem abducti fuerant, delecti sunt o) pueri eximiâ formâ p):

e) И хотя былъ извѣщенъ, admoneo, §. 196. f) gero, давъ несчастно сраженіе g) capio, взявъ въ плѣнъ, bello, на войнѣ h) sufficio, поставленъ. i) въ царствованіе ко-

его, §. 198 k) transfero. l) надъ кою поставилъ Седекію. m) reverto, возвратясь n) выкололъ оти, effodio. §. 197 o) deligo, избранны. p) отлутные видѣли, §. 144. Nota.

Dāniel, Ananias, Misaël et Azarias: hi cum aliis multis in ipsâ regiâ educabantur, ut postea ad mensam regis consistērent, eique accumbenti q) ministrarent.

Nabuchodonosor jussērat eos, quò r) meliore vultu essent, iisdem cibis ali s), quibus ipse vescebatur; at generosi illi puēri, cibis profanis, quia id lex vetabat, uti noluerunt, sed solis leguminibus t): attamen robustiores ac nitentiores u) facti sunt cæteris puēris v) quibuscum nutriebantur.

183. — Три отроки въ пещи огненной.

Nabuchodonosor sibi posuit stātuam aurēam, quam ab omnibus jussit adorari x), propositā mortis pœnā y) iis qui parēre nollent.

Ananias, Misaël et Azarias mori maluērunt, quān honorem, soli Deo dēbitum, statuæ deferre.

Iratus rex eos vēstītos et catenis vinctos z) conjēcit in fornacem ardentem, sed flamma nihil illis nocuit a): nec corpus adussit b) ignis, nec vestes quidē mutavit, at solvit tantummodò vincūla, quibus constringebantur, ita ut illæsi c) in mēdiā fornace ambularent.

q) Возлежащему за трапезой, при столѣ.	кланялись, §. 127.	y) положивъ смертную
r) съ тѣмъ, чтобы, §. 140.	казнь, §. 197.	z) vincio
B). s) вли ut alantur. t) legumen.	у) robustus, nitens	въ одеждѣ и окованныхъ цѣпями.
v) §. 130.	x) которому	a) посее.
всѣмъ, чтобы всѣ по-	b) aduro.	c) illædo.

184. — *Данїилъ во рвѣ львиномъ.*

Dāniel apud regem gratiā plurimū valebat *d)*, ob singularem prudentiam: quapropter invīsus erat āulicis, qui ei insidias parabant: suasērunt *e)* regi ut edicto vetāret quemquam coli *f)* nisi se, per dies triginta.

Non parūit Daniel edicto impio; sed quotidie Deum precabatur, uti facere antē consueverat *g)*.

Explorantes eum āulici accusavērunt, rexque coactus est *h)* hominem sibi carum objicere leonibus; nam ita lex ferebat *i)*.

Sed feræ Daniēli pepercērunt *k)*, rexque miraculo commotus ipsos accusatores leonibus devorandos *l)* tradidit.

185. — *Исторія Эсѣири, супруги царя Асвера.*

Mardocheus, unus ex captivis, Judæos e magno pericūlo liberavit. Filiam fratris sui utroque parente orbam *m)*, nomine Estherem, educavērat.

Hanc rex Assuērus duxerat uxorem *n)*, et valde diligebat.

d) Великую ильлѣ силу. *e)* они совѣтовали. *f)* вл, ut quisquam colatur, тобы никому не поклонялись, nisi se, кроми его (царя). *g)* consuesco. *h)* сего, принужденъ

былъ. *i)* такъ въ законѣ было сказано *k)* парсо. *l)* для растерзанія, §. 187. *m)* лишенную отца и матери. *n)* езялъ въ супружество, §. 158.

Erat tunc aulicus quidam apud regem gratiosus, nomine Aman, qui favore regio superbiens, adorari se volebat o); quod facere renuens Mardocheus, grave in se odium Amanis accenderat.

Aman, ulciscendi inimici causa p), universam Judæorum gentem perdere statuit, edictumque eâ de re ab Assuero impetravit.

186. — *Мардохей извѣщаетъ Эсфирь объ опасности своего народа.*

Ubi ad aures Mardochei crudèle edictum pervēnit, statim conscissis vestibus q) saccum induit, conspersusque r) cinere perrexerit s) ad regiam, et illam implevit questibus.

Esther, lamentantis voce auditâ, quæsivit t) quid istud rei esset u); ut cognovit Mardocheum, Judæosque omnes esse neci destinatos v), invocato Deo x) adiit regem, suæ gentis ruinam deprecaturâ y). Non tamen continuo rem aperuit regi, sed eum ad convivium invitavit.

o) Хотѣлъ, чтобъ елиу поклонялись, §. 126. p) ulciscor, для отмщенія врагу, §. 170. q) conscindo, растерзавъ одежды, §. 197. r) conspergo, и посыпавъ главу пеп-	ломъ. s) pergo. t) quaero. u) что это значитъ, §. 143. v) что осуждены на смерть, §. 124. x) призвавъ Бога, §. 197. y) съ тѣмъ, чтобъ от-вратить мольбой.
--	---

187. — *Паденіе Амана, постыдная
смерть его.*

Assuērus ad convīvium cum Amane venit; et quūm hilari esset animo *z)*, Esther ad illius pedes se abjēcit supplex *a)*.

Cui rex promisit nihil ei se negatūrum *b)*, etiamsi dimīdiam regni sui partem petēret.

Tūm Esther: meam, ō rex, meaque gentis salutem precor; nam crudēlis iste Aman nos devovit neci *c)*.

Quā re permōtus est Assuerus, audiensque crucem ab eo paratam esse *d)* Mardochæo, Amanem ipsum eidem cruci jussit affigi *e)*.

188. — *Киръ, царь Персидскій, беретъ
Вавилонъ, и освобождаетъ Изра-
ильтянъ, въ 3470 году отъ созда-
нія міра.*

Captivitas Babylōnica per septuagīnta annos duravit, idque prædixerat Deus. Postquā illud tempus effluxit, Cyrus, Persarum rex, devicto

z) Веселъ духолюбъ, §. 144. *Nota.* *a)* съ проше-
ніемъ. *b)* esse, тто онъ
ни въ телъ ей не отка-
жетъ, §. 124. *c)* пех, об-
рекъ на смерть. *d)* тто
казнь на крестъ приго-
товлена. *e)* affigo, ве-
лѣлъ пригвоздитъ ко
кресту, §. 127.

Babyloniōrum rege *f*), Judæis fecit potestātem in patriam remigrandi *g*), templumque restituendi: sacra etiam vasa, quæ Nabuchodonosor abstulērat *h*), reddi jussit.

Itaque Judæi, duce Zorobabele *i*), Hierosōlymam regressi sunt *k*), et prima novi templi fundamenta jecērunt *l*), sed ædificatio diū intermissa fuit, quia illam impediēbant vicinæ gentes.

189. — Состояніе Израильтянъ, послѣ плѣненія.

Reversi in patriam Judæi, composito urbis statu *m*), non jam reges habuēre *n*), sed imperium penēs pontifices *o*) fuit: tribūta tamen pensitārunť primū Persis, deindē Græcis, post devictum ab Alexandro Darium *p*).

Nec deinceps ab avitā religione unquā des-civērunt *q*) quamvis eā de causā a pluribus regibus vexati fuērint, ac præsertim ab Antiocho rege Syriæ: quæ pars historiæ Judaicæ nunc narranda *r*) venit.

f) Devinco, побѣдивъ царя, §. 197 *g*) доставилъ возмѣжность возвратиться, §. 169. *h*) aufero, похитилъ. *i*) подъ предводительствомъ Зоробавеля, §. 200. *k*) regredior. *l*) jacio, положили

основаніе. *m*) написавъ постановленіе. *n*) влі. habuerunt, не имѣли уже царей *o*) pontifex *p*) послѣ разбитія Дарія, §. 198. *q*) descisco. *r*) должно повѣстовать, §. 168.

190. — *Исторія Маккавеевъ.*

Antiochus, Syriæ rex, sacram Judæorum legem evertere aggressus est: edixit s) ut omnes, relictis majorum suorum institutis t), gentilium ritu u) viverent: aras falsis diis per universam Judæam exstruxit v): omnia templi Hierosolymitani ornamenta detraxit x): libros sacros jussit comburi y): reluctantes z) inauditis suppliciis affecit: urbem innumerâ cæde vastavit: ac ne Judæi tot malis oppressi rebellarent, præsidium in arce collocavit.

191. — *Твердость Елеазара.*

Ex Judæis multi patriam deseruērunt a), declinandi periculi causâ b): multi mortem appetiērunt c) potius, quam a lege divinâ discederent.

Insignis fuit Eleazari senis d) constantia: is aperto ore compellebatur carnem suillam comedere, quâ Judæis lex interdicebat.

At vir fortissimus cibum vetitum respuebat indignans e): quamobrem quum ad supplicium

s) Edico, издалъ пове-	лись, §. 176. a) desero. b)
лънiе. t) оставивъ об-	для отклоненiя опас-
ряды, relinquo, §. 197. u)	ности, §. 170 и 138. o)
по обычаю язычниковъ.	подверглись смерти.
v) exstruo. x) detraho. y)	d) senex. e) съ негодова-
comburo, велѣлъ сжечь.	нiемъ, §. 188.
z) тѣхъ, кои противи-	

CO 03

E) (E)

CO 03

CO 03

CO 03

CO 03

E) (E)

E) (E)

duceretur, sui eum amici hortabantur, ut aliam carnem, quam attulerant, comedendo *f*), simularet se regi paruisse *g*), sicque mortem vitaret.

192. — Смерть Елеазара.

Eleazarus rem pravam suadentibus noluit assentiri *h*): ætati nostræ, inquit, non convenit ista simulatio: non committam *i*) ut periculosum exemplum adolescentibus relinquam: multò satius est perire, quàm propter brevem vitæ usuram turpitudinis notam meo nomini inurere *k*). Si vestro obsequar consilio, hominum quidём suppliciis eripiar *l*), sed iram divinam non effugiam.

His dictis *m*), mortem fortiter subiit, æternamque gloriam est consecutus.

193. — Мать и семь сыновъ ея терпятъ мученія.

Præclarum Eleazarî exemplum secuta est mulier quædam cum septem filiis.

f) Вкусая, §. 174. *g*) еѣтозавшихъ *i*) не по-
показалъ видъ (simulo) терплю *k*) инро, пачно
то повинился царю, безтестія оставитъ и-
§. 174. *h*) assentior, не хо- мени моему. *l*) египю,
тѣлѣ согласиться sua избѣгну казни. *m*) при
dentibus, на желаніе со- сихъ словахъ, §. 200.

Hi omnes simul comprehensi sunt *n*), et virgis cæsi *o*), ut ad peccandum adigerentur *p*); sed eos nulla vis potuit a lege divinâ abducere. Illorum natu maximus declaravit, se suosque fratres paratos esse *q*) mori, magis quàm culpam committere.

Iratus rex ollas æneas succendi jussit *r*): tùm ei qui locutus fuërat linguam amputari, cutem capitis detrahi, summas manus *s*) ac pedes præcidi, et truncum corpus in ollâ torreri.

Adërant *t*) tristi spectâculo cæteri fratres cum matre, seque invicem hortabantur ad mortem fortiter tolerandam *u*).

Tùm comprehensus est secundus, et, post detractam *v*) capitis cutem cum capillis, interrogatus *x*) num vellet carnem oblatam edere, negavit se id facturum *y*); quapropter præcisis membris *z*), in ollam ardentem missus est *a*).

Quùm extremum spiritum ageret, ad regem conversus: tu quidèm, ait, hanc vitam nobis ēripis; sed amissam *b*) nobis reddet Deus, pro cujus lege eam profundimus.

<i>n</i>) Comprehendo. <i>o</i>) cædo, были сѣжены. <i>p</i>) adigo, чтобъ принудить. <i>q</i>) то онъ и братья его готовы, §. 124. <i>r</i>) велѣлъ разжечь; и всѣ Непред. спрад. зависящ. опъ jussit, §. 127. <i>s</i>) концы рукъ и ногъ. <i>t</i>) adsum. <i>u</i>) къ мужественному	воспріятію смерти, §. 173. <i>v</i>) и, послѣ содранія кожи, §. 188. <i>x</i>) когда былъ спрошенъ, §. 181. <i>y</i>) (esse) сказалъ, то сего не сдѣлаетъ. <i>z</i>) съ обрубленными (præcido) тленами. <i>a</i>) былъ брошенъ (mitto). <i>b</i>) но когда лишился оной, §. 181.
---	---

Post hunc tertius *c)* similiter cruciatus est: linguam postulanti protulit amputandam *d)*, manusque protendens, dixit: hæc membra a Deo accepta nunc propter Deum contemno, quia spero fore *e)* ut ea recuperem.

Rex et alii circumstantes admirabantur animum adolescentis, qui acerbissimum dolorem pro nihilo ducebat *f)*.

Hoc extincto *g)*, quartus eodem supplicio necatus est: Quum jam morti esset proximus, dixit: nobis optabile est letho dari *h)*, quoniam mortem pro divinâ lege oppetitâ immortalitas consequetur.

Quum quintus a carnificibus torqueretur, sic locutus est: abuteris, ô rex, potestate tuâ: scilicet, putas nos omnino derelictos esse a Deo, et omni ope destitutos *i)*, atque idcirco innumeris malis nos opprimis, sed mox ipse divinæ potentiæ vim experturus es *k)*.

Pari constantiâ sextus verbera et tormenta pertulit, quibus penè confectus regem sic compellavit: noli errare, et malis nostris gloriari: nos propter peccata nostra hæc patimur, at brevi cum Deo in gratiam redibimus; tu verò superbiæ et crudelitatis istius pœnas dabis gravissimas *l)*.

c) То есть, братъ *d)* 198 *h)* вкусить смерть.
 для отрѣзанія. *e)* на- *i)* то мы оставлены
 дѣюсь, то вновь полу- и лишены, §. 129. *k)* ex-
 ту, §. 125. Nota. *f)* сти- perior, испытасшь. *l)* же-
 талъ за нутто. *g)* extin- стотайшилъ образилъ
 guo, по смерти сего, §. будешь наказанъ.

Ex septem fratribus unus tantum supererat *m)*, natu minimus. Quem Antiochus coepit illicere, ut legem desereret, affirmans eum divitem fore *n)* et beatum; sed adolescens nec minis movebatur, nec promissis.

Quare matrem rex hortatus est, ut filio suaderet imperata facere. Illa, irridens crudēlem tyrannum, sic filium allocuta est: miserere *o)*, fili mi, miserere matris tuæ: quæ te utero gestavi, quæ te natum lacte alui: noli a fraternâ virtute degenerare: noli timere carnificem istum. Deum unum time, Deum intuere *p)*, a quo mercedem *q)* recipies.

His verbis confirmatus adolescens exclamavit: non regi obsequor, sed legi: tum conversus ad Antiochum: tu quidem, ô sceleste, Dei omnipotentis iram non effugies; erit tempus, quum ab eo percussus *r)* et dolore victus te hominem esse confiteberis *s)*. Nisi gens nostra in Deum peccavisset, nunquam in has miserias incidissemus; sed mox Deus, meo fratrumque meorum sanguine placatus, genti nostræ reconciliabitur *t)*, et nos post mortem patienter toleratam æternâ vitâ donabit.

m) Supersum, оставался въ живыхъ. *n)* sum, что онъ будетъ, §. 124. *o)* misereor, сжалюсь надъ, §. 149. *p)* intueor, воззри на Бога. *q)* merces. *r)* per-

cutio. *s)* confiteor, сознаюсь, что — §. 124. *t)* reconcilio, примирюсь съ племенемъ нашимъ.

Tum Antiochus, indignè ferens *u)* se derisum esse, in adolescentulum crudeliùs etiam quàm in cæteros desæviit *v)*, et illum exquisito supplicio necavit.

Deniquè septem filiorum cædem matris nece cumulavit. Hæc mulier planè admirabilis, et sempiternâ memoriâ digna *x)*, postquàm filios certantes *y)* et aspectu et verbis adjuverat, postquàm morientes magno animo conspexerat *z)*, ipsa diram mortem subiit, suumque sanguinem cum filiorum sanguine commiscuit.

194. — *Ревность Маѳаѳѳи и сыновъ его.*

Erat tunc Hierosolymæ sacerdos, nomine Mathathias cum quinque filiis, Judâ, Jonathâ, Simone, Eleazaro et Joanne. Hi, relictâ urbe *a)*, ne vidèrent mala, quibus ea conflictabatur, secesserunt *b)* in solitudinem.

Eò confluit *c)* multitudo hominum, quibus cordi erant *d)* leges divinæ, brevique ad speciem justi exercitiûs crevit *e)*.

u) Досадуя (se), что онъ (derideo) ослибянъ. *v)* великодушно взирала истощилъ ярость. *x)* на смерть (morientes), §. 188. *a)* relinquo. оста-
 достойна вѣтной памя- вилъ городъ, §. 197. *b)*
 ти, §. 162. *y)* поборою secedo. удалились *c)* con-
 щилъ борющихся со fluo. *d)* лежали на серд-
 смертию adjuverat, со- цѣ, §. 151. *e)* cresco.
 дѣйствовала. *z)* conspi-

Tunc, duce Mathathiâ *f*), statuērunt patriam armis liberāre, et religionem tuērī: itaque aras passim falsis numinibus erectas *g*) evērtērunt, neglectumque veri Dei cultum restituērunt.

195. — Смерть Маѳаѳѳи; первая дѣйствія Иуды Маккавея.

Interea Mathathias mortuus est, moriensque *h*) exercitui præfēcit Judam filium, qui dictus est Machabæus *i*).

Is bellum a patre susceptum *k*) strenuē persecutus est. Omnia optimi ducis munia egregiē implevit: divino, quod invocaverat, auxilio fretus *l*), castella expugnavit, urbes præsidiis munivit, Apollonium unum ex præfectis Antiochi vicit *m*), et ipse suā manu in acie interfecit, ejusque gladio, quem illi detraxerat *n*), in præliis deinceps usus est *o*).

196. — Побѣда Иуды Маккавея надъ Никаноромъ.

Antiochus, ubi audivit victum fuisse *p*) Apollonium, irā exarsit *q*): mandatum dedit Lysiæ, ut Judæam vastāret, gentemque universam deleret.

<i>f</i>) Подъ преодолѣніемъ Маѳаѳѳи.	нататую. <i>l</i>) уповая. <i>m</i>)
<i>g</i>) erigo, воздвигнутые	vinco. <i>n</i>) detraho, совлекъ
<i>h</i>) и при смерти, §. 188	сѣ него. <i>o</i>) utor, сѣ тѣхъ
<i>i</i>) названъ (dicor) Макка-	порѣ употреблялъ. <i>p</i>)
веемъ, §. 136. <i>k</i>) suscipio,	vinco, то побѣжденъ, §.
	125. <i>q</i>) exardeo, воспалился.

Lysias adversus Judæos misit Nicanorem et Gorgiam, quibus dedit quadraginta peditum et septem equitum millia: hi castra posuerunt *r)* non longè ab urbe Hierosolymâ.

Judas, cujus spes omnis in Deo posita erat, non dubitavit cum tribus hominum millibus prælium committere. Tàm exiguâ manu copias regias prostravit *s)*, et ingenti prædâ potitus est *t)*.

197. — Побѣда Иуды надъ Лисіасомъ.

Hæc clades nunciata est Lysię, qui existimans id culpâ imperatorum accidisse *u)*, statuit ipse exercitum ducere. Venit igitur in Judæam cum sexaginta quinque hominum millibus.

Habebat Judas decem tantum millia hominum; tamen adversus Lysiam processit *v)*, et invocato prius divino auxilio *x)*, cum hoste conflictavit *y)*.

Quinque hominum millia de exercitu Lysię cecidit *z)*, reliquos adeò perterruit, ut in fugam versi sint.

r) Расположились (по-) по) станомъ. *s)* prosterno, це въ. *v)* procedo. *x)* и призвалъ въ помощь Бога, разбилъ. *t)* potior, и овъ. §. 197. *y)* confingo. *z)* cado, ладъ. *u)* что это случилось, culpa imperatorum, легло на листъ.

198. — *Иуда освящаетъ храмъ, осквер-
ненный невѣрными.*

Pulsis hostibus *a)*, Judas restituendo cul-
tui *b)* divino animum intendit: rediit victor in
urbem Hierosolymam, quæ fœdam sui speciem
præbebat.

Portæ templi exustæ erant *c)*, altare pollutum,
virgulia in atriis, quasi in saltu, enata *d)*.

Judas omnia purgavit, portas refecit, novum
altare erexit *e)*, cujus dedicatio, magnâ totius
populi frequentiâ *f)*, clangentibus tubis *g)*,
facta est; decretumque *h)*, ad memoriam rei
sempiternam, quotannis diem solemnem ce-
lebratum iri *i)*.

199. — *Видимые знаки содѣйствія Бо-
жія надъ Иудею Маккавеемъ.*

Concitatæ ob restitutum templum *k)* gentes
vicinæ bellum Judæis intulerunt: contra illas
Judas Machabæus dimicavit: eo in prælio Deus
manifestum se præbuit Judæ adiutorem *l)*,
nam inter pugnandum *m)* apparuerunt quinque

<i>a)</i> По прогнаніи (pello) непріятелей, § 198. <i>b)</i> къ возстановленію бо- гопоклоненія, § 171. В <i>c)</i> exuro. <i>d)</i> то есть, erant: enascor, разрослись <i>e)</i> erigo. <i>f)</i> при великомъ сметеніи, § 200. <i>g)</i> при звукѣ трубъ, § 200. <i>h)</i>	decerno, и положено. <i>i)</i> чтобы праздновать впредь § 125. <i>k)</i> по слу- чу возобновленія хра- ма, § 189. <i>l)</i> явнымъ помощникомъ, § 158. <i>m)</i> со время сраженія, § 172.
--	---

viri equis et virtute insignes, quorum duo Judam medium habentes *n*) incolumem servabant, in hostes verò tela et fulmina jaciebant: undè *o*) illi oculis et mente turbati, ad viginti quinque millia interfecti sunt.

200. — *Антиохъ пораженъ Богомъ.*

Antiochus, ut cognovit suos duces a Judæ Machabæo fuisse devictos *p*), amens furore, in Judæam citato cursu contendit, excidio gentis et urbis acceptam cladem ulturus *q*).

At illum subitus viscèrum dolor corripuit a Deo immissus; quùmque nihilominus cursum acceleraret, e curru graviter decidit, casus gravis ægrum jam corpus valdè afflixit *r*): undè factum est, ut membra corrupta scaterent vermibus, et fetorem latè emitterent, exercitui et ægro ipsi intolerabilem.

201. — *Смерть Антиоха.*

Antiochus doloris acerbitate victus *s*) tandem ad sanam mentem rediit: se mortalem esse agnovit *t*), et recordatus malorum, quibus

n) Находясь по обѣ-
илибъ сторонами Іуды
o) отъ него. *p*) devinco, *q*) ulciscor, на-
что полководцы его
разбиты *q*) ulciscor, на-
мъреваясь отмстить,
§ 186 А) acceptam, за
претерпѣнное пораже-
ніе, excidio, истребле-
ніемъ. *r*) affligo, паденіе
отень разстроило. *s*) не
стерпѣвъ жестокости
боли (vinco). *t*) agnosco,
почувствовалъ, что
смертенъ, §. 125.

Judæos affecerat, apertè confessus est *u)* se suorum scelèrum pœnas luere: promisit se Judæos florentes beatosque facturum *v)*.

Sed quia ea omnia metus mortis ipsi extorquebat *x)*, non vera pœnitentia; divinam misericordiam non flexit *y)* Rex impius et homicida, et morbo in horas ingravescente *z)*, misèrè interiit.

202. — Лизіасъ вторично побѣжденъ Иудою Маккавеемъ.

Antiocho successit filius, cui nomen *Eupator* fuit. Hic paterni in Judæos odii hæres *a)*, contra eos misit Lysiam, qui jam semel victus a Judâ, hanc maculam cupiebat eluere.

Judas ad opem divinam confūgit, uti facere solebat, oravitque Dominum, ut Angelum mitteret sui populi adiutorem *b)*.

Dein de, sumptis armis *c)*, obviâ hosti cum suis progressus est. Tunc ante aciem Judæorum visus est *d)* eques, veste cādidâ, armis aurèis indutus, hastam vibrans.

<i>u)</i> Confiteor, признался,	<i>сѣ тасу на тасѣ болѣз-</i>
<i>тто</i> (se) онѣ (pœnas luere)	<i>ни, §. 195. а) (cum esset)</i>
<i>терпимѣ наказаніе. v)</i>	<i>бывѣ наслѣдникомѣ не-</i>
<i>(esse) тто содѣлаетѣ</i>	<i>нависти. б) поборни-</i>
<i>х) исторгалѣ; то —</i>	<i>колѣ, §. 158. с) взявѣ</i>
<i>y) fleo. z) по притинѣ</i>	<i>оружіе, §. 197. d) videor,</i>
<i>умножающейся (in horas)</i>	<i>явѣлся.</i>

Quo prodīgio confirmati Judæi, leonum more *e)*, in hostes irruerunt, et undecim millia peditum, equites mille et sexcentos prostraverunt *f)*.

203. — Царь Евпаторъ самъ идетъ на Иудею съ сильнымъ воинствомъ.

Rex ipse Eupator, ad opprimendum Judam *g)* Machabæum, omnes regni sui vires collēgit: itaque cum centum millibus peditum, et viginti millibus equitum in Judæam ingressus est *h)*.

Præibant *i)* elephantī vastā corpōris mole et horrendo stridore terribiles; singulis bēlluis impositæ erant lignæ turres, ex quibus pugnant milites armati.

Sed Judas, qui potentiæ divinæ magis, quàm numero militum confidebat *k)*, isto terrifico belli apparatu non fuit commōtus, in eam castrorum hostilium partem irrūit *l)*, ubi erat tabernaculum regis, et occisis quatuor hominum millibus *m)*, tantas opes dissipavit.

204. — Мужество Елазара, брата Иуды Маккавея.

Memorabilis fuit hæc pugna fortitudine et morte Eleazari: is vidērat bēlluam *n)* unam

e) Мос, на подобіе львовъ. *f)* prosterno, положили на мѣстѣ. *g)* для притѣсненія Иуды, §. 173. *h)* ingredior, вступилъ. *i)* прæво. *k)* confido, больше полагаюся на— *l)* онъ напалъ. *m)* и убиъ 4000 людей, §. 197. *n)* то есть, слона.

cæteris majorem, ac phaleris regiis circum-
tectam: existimans illâ regem vehi o), se pro
communi salute devovit p): per medios hostes
ad belluam properavit, sub illius ventrem
subiit, repetitis ictibus confossam q) occidit,
et belluæ labentis pondere oppressus r) ipse
occubuit s).

205. — *Злочестіе Никанора, его раз-
битіе и смерть.*

Demetrius, occupato Syriæ regno, adversus
Judæos Nicanorem misit. Hic impius, extensâ
in templum dexterâ t), ausus est minari u) se
Dei ædem solo æquaturum v).

Judas et milites ejus, quanquàm pauci erant,
cum illo conflixerunt, manu quidём pugnantes,
sed Dominum animo orantes.

Regium exercitum ad internecionem x) ce-
cidērunt. Nicanor ipse inter hostium cadavera
reperitus est, cujus caput avulsum y) Judas
Hierosolymam ferri jussit, manumque nefariam
templo affixam suspendi z).

o) Vehi, что на немъ ѣдетъ царь, §. 125 p) пожертвовалъ собою. q) conodio, пронзивъ его, убилъ. r) opprimo и салиб, бывъ заваленъ тяже- стію падающаго (labor). s) лишился жизни (oc- cumbi). t) простерши	руку, §. 197. u) дерзнулъ (audeo) угрожать, (se) что онъ. v) æquo, срав- няетъ (solo) съ землею, §. 125. x) до послѣдняго истребленія, cædo. y) avul- lo, отрубленную голову. z) также jussit (affixam) пригвоздитъ въ храмъ.
---	--

206. — Смерть Иуды Маккавея.

Mox secutum est alterum prælium cum Bacchide uno ex Demetrii præfectis: quod quidem prælium fuit Judæis funestum: nam illi, amissâ uam in Deum habuerant fiduciâ *a)*, animo conciderunt *b)*, et alii aliò dilapsi sunt *c)*.

Judas cum octingentis tantum hominibus impetum hostium sustinuit; imò oppositam sibi aciei partem fudit *d)*, sed multitudine hostium circumventus *e)* illorum telis confossus est *f)*. Quàm carus populo fuerit, merore funeris indicatum est; sui eum cives liu luxerunt.

207. — Ионафанъ, наслѣдникъ Иуды Маккавея; смерть его.

In locum Judæ suffectus est *g)* Jonathas. Is fraternæ virtutis æmulus Bacchidem pluribus præliis vicit, illumque ad petendam pacem adëgit *h)*.

Interea Demetrium Regem interfecit Alexander, qui se Antiochi filium dictitabat *i)*. Is cœdus cum Jonathâ fecit, eum veste purpureâ

a) Лишася упованія. *b)* упали духомъ. *c)* dilabor и разсѣялись. *d)* fundo, разбилъ. *e)* бывъ окруженъ. *f)* confedio, пронзенъ. *g)* sufficio, по-
ставленъ. *h)* adigo, принудилъ, (ad petendam, §. 197. 173) просить мира. *i)* велитался, (se) что онъ (esse §. 124.) сынъ.

donavit, semperque in datâ fide mansit *k*). Ita quandiù Alexander regno potitus est *l*), res Judæorum tranquillæ fuērunt: sed paulò post Jonathas a Triphone quodam per insidias necatus est.

208. — Симонъ наслѣдуетъ послѣ Ионаѳана; смерть его и новый наслѣдникъ.

Summa rerum ad Simonem Jonathæ fratrem delata est *m*). Is funus fratris magnificè curavit, nec diù regnavit; nam et ipse generi sui fraude *n*) periit.

Simoni patri successit Joannes, nomine Hircanus, qui, post annum mortuus, hæredem reliquit *o*) filium Aristobulum. Hic primus omnium post captivitatem regium nomen sumpsit *p*), capitique diadēma imposuit.

209. — Иудея становится данницею Римлянъ; Иродъ царь; рождение Мессїи, въ 4000 году отъ соз. міра.

Mortuo Aristobulo *q*), Alexander ejus filius regnavit: is nullâ re memorabili gestâ *r*) de-

<i>k</i>) Maneo, сохранилъ данное слово. <i>l</i>) potior, доколѣ владѣлъ. <i>m</i>) deferro, представлена была (summa rerum) верховная власть. <i>n</i>) fraus.	<i>o</i>) relinquo, оставилъ наслѣдникомъ, §. 158. <i>p</i>) sumo. <i>q</i>) по смерти Aristobula, §. 198. <i>r</i>) gero, не совершивъ ничего достопамятнаго.
---	---

cessit: duos reliquit filios, qui acriter de regno inter se decertarunt s).

Hujus dissidii occasione, Pompejus populi Romani dux in Judæam venit, specie t) quidē restituendæ inter fratres concordiæ u); reverâ ut istam provinciam Romano adjungeret imperio: Judæam stipendiariam v) populi Romani fecit.

Paulò post regnum Judææ invasit x) Herodes alienīgēna: hunc primum Judæi habuerunt regem ex aliâ gente ortum y), eoque regnante z) natus est Christus, uti prædixerant Prophetæ.

s) Вл. decertaverunt. t) §. 158. x) invado, вторе-
хотя подб видолб. u) нулся въ — y) orig, кот-
возстановленія согла- рый происходилб. z) и
сія, § 170. v) данницею, въ царствованіе его.

FINIS.

С Л О В А Р Ь.

для книги: СОКРАЩЕНІЕ СВЯЩЕННОЙ ИСТОРИИ.

А В J.

А, Ab. Prepos. перебу-
юцій Творитель. Опъ.
Abduco, cis xi, ctum, 3.
уводить, отводитъ. A
lege divinâ; опъ закона
Божія.
Abelus, li. m. Авель. *или*
теловѣка.
Abeo, is, ivi, *или* ii, itum,
ire. отходитъ.
Abfui. pret. отъ absum.
Parum abfuit quin. чуть
было не, едва не, 168.
Abhorreo, es, rui, rere.
Гнушаться.
Abi. imper. отъ abeo.
Abjeci. pret. отъ abjicio.
Abiens, abeuntis. Part.
отъ abeo. Отходящій.
Abii. pret. отъ abeo.
Abjicio, is, jeci, jectum,
jicere. Бросать. Se abje-

А В S.

cit ad pedes; бросился
къ ногамъ.
Ablatus, a, um. Part. отъ
aufero. Похищенный.
Abluo, is, lui, ūtum, uere.
Омывать.
Abnuo, is, nui, nūtum,
nuere. Отказать.
Abrahamus, i m. Авраамъ.
Absalon, onis. m. Аевеса-
ломъ.
Abscondo, is, di, dītum,
dere. Скрывать.
Abstineo, es, nui, tentum,
nere. Воздерживаться.
Abstuli. pret. отъ aufero.
Absum, abes, abfui, abesse.
Отсутствовать. Tan-
tum abest ut; не толь-
ко не, но.
Absumo, is, sumpsi, sumptum,
ere. Издерживать.

Absumptus, a, um. Part. отъ absumo. Употребленный.

Abundantia, æ. f. Изобилие.

Abutor, ěris, usus sum, uti. dĕr. Во зло употреблять.

Accedo, is, essi, essum, dĕre. Подходить. Dolor alius accessit; присоединилась другая печаль.

Accelĕro, as, avi, atum, āre. Поспѣшить. Cursum accelerāre, ускорить ходъ.

Accendo, is, ndi, sum, dĕre. Возжечь. Odium grave; возжечь сильную ненависть.

Accensus, a, um. Part. отъ accendo. Возженный.

Accerĭ. prĕt. отъ accipio.

Accertus, a, um, Part. отъ accipio. Принятый.

Accido, dis, di, dĕre. приключиться. Accidit ut, случилось, что.

Accinctus, a, um. Part. отъ accingo. Подпоясанный, готовый. Ad iter, къ путешествію.

Accingo, is, inxi, ctum, gĕre. Подпоясывать. Latus gladio; препоясать мечъ по бедръ.

Accinxi. prĕt. отъ accingo; препоясаль.

Accipio, is, cĕpi, cĕptum, ěre. Получать, брать.

Accisus, a, um. Подрѣзанный. Accisus crinis, подстриженные волосы. 104.

Accommodo, as, avi, atum, āre. Приспособить.

Accumbo, is, cubui, itum, bĕre. Сидѣть за чѣмъ. Mensæ, возлежать за трапезою.

Accusator, ōris. m. Обвинитель.

Accuso, as, avi, atum, āre. Обвинять.

Acer, acris, acre. Adj. Быстрый.

Acerbe. Adv. Горестно.

Acerbitas, ātis. f. Спругость.

Acerbus, a, um. Adj. Спругій.

Achabus, bi. m. Ахавъ.

Acies, ei. f. Строй войска. Acie dimicāre; сражаться въ боевомъ порядкѣ. 180.

Acriter. Adv. Жестоко.

Ad. prep. съ Винитель. Къ, для, у, при.

Adāmo, as, avi, atum, āre. Сильно любить.

Adamus, i. m. Адамъ.

Adaquo, as, avi, atum, āre. Нападать.

Addico, is, xi, ctum, cĕre. Повергнуть. In servitūtem; въ рабство. 68.

Addo, dis, dīdi, dītum, dēre. Придашь.

Adduco, cis, xi, ductum, cēre. Привесшь.

Adductus, a, um. Part. отъ adduco. Приведенный.

Adeo ut. Conj. Такъ что.

Adeo, is, ivi, или ii, itum, ire. Приходишь.

Adeptus, a, um. Part. отъ adipiscor. Полученный.

Adhæreo, es, si, sum, ēre. Прилипнуть, остаться.

Adhibeo, es, hui, bītum, bēre. Прилагать. Fidem. вѣришь.

Adhuc. Adv. Еще, досель.

Adigo, is, ēgi, āctum, igēre. Принудить. Ad pēssandum, къ согрѣшенію. 198. Ad petendam pacem; къ прошенію мира.

Adimo, is, ēmi, emptum, dimēre. Отнять.

Adipiscor, cēris, eptus sum, sci. dēp. Получить, достигать, 75.

Aditus, ūs: m. Входъ.

Adjudico, as, avi, ātum, āre. Присудить кому.

Adjumentum. i, n. Посobie. Esse adjumento; быть посobieмъ.

Adjungo, is, unxi, unctum, gēre. Присоединить. Ро-

mano imperio; къ Римской Имперіи.

Adjutor, ōris. m. Покровитель. Se præbēre adiutōrem; явить себя поборникомъ.

Adjuvo, as, juvi, jūtum, vāre. Помогать.

Administro, as, avi, ātum, āre. Управлять.

Admirabilis, m. f. e. n. Удивительный.

Admirandus, a, um. Adj. Достойный удивленія.

Admiror, aris, atus sum, āti. dēp. Удивляться.

Admitto, is, misi, missum, tēre. Допустить.

Admoneo, es, nui, nītum, nēre. Увѣдомить.

Admonitus, a, um. Увѣдомленный. A Deo; по повелѣнію Божію 37.

Admoveo, es, mōvi, mōtum, vēre. Приблизить. Oī admovēre. Приблизить къ успамъ.

Adolescens, tis. m. Юноша.

Adolescentulus, i. m. Молодой человекъ.

Adolesco, cis, adolevi, dūltum, lescēre. Приходишь въ возрастъ.

Adopto, as, avi, atum, āre. Усыновить.

Adorior, iris, adortus sum. riri. dēp. Нападать.

Adoro, as, avi, atum, āre. Покланяться.

Adortus, a, um. Part. отъ
adorior. Напавшій.

Adsto, as, stiti, stāre. Сто-
яшь при чемъ.

Adsum, ades, adfui, adesse.
Бышь при чемъ. 193.

Adveniens, tis. Part. отъ
advenio. Приходящій.

Advenio, is, veni, ventum,
pire. Приходить.

Adventus, ūs. m. Приходъ.

Adversus, a, um. Против-
ный. Ex adverso. Съ
другой стороны.

Adversus. Прер. съ *Вини-*
тель. Противъ.

Adulatio, ōnis. f. Ласка-
тельство.

Adūlor, aris, atus sum, āgi.
der. Лъспить.

Adultero, as, avi, atum,
āre. Совершають прелю-
бодѣаніе.

Adultus, a, um. Part. отъ
adoleasco. Взрослый.

Advolo, as, avi, atum, āre.
Прилетѣть.

Aduro, is, ussi, ustum, rē-
re. Жечь.

Ædes, is. f. Храмъ.

Ædificatio, ōnis. f. По-
строение.

Ædifico, as, avi, atum, āre.
Строить.

Æger, ægra, ægrum. Боль-
ной.

Ægrè. Adv. Съ горестію.

Ægrè ferre; съ горестію
переносить.

Ægroto, as, avi, atum, āre.
Быть больнымъ.

Ægyptius, a, um. Египет-
скій.

Ægyptus, i. f. Египетъ.

Æmulus, i. m. Соревнова-
тель *Fraternæ virtutis*.
Соревнуя славу бра-
та, 207.

Ænëus, a, um. Мѣдный.

Æqualis, m. f. le, n. Свер-
сникъ.

Æquè. Adv. Равно.

Æquo, as, avi, atum, āre.
Равняють. Solo æquāre.
Сравняють съ землею.

Æquus, æqua, æquum,
Равный. *Æquo animo*;
равнодушно.

Ær, æris. m. Воздухъ.

Æreus, a, um. Мѣдный.

Ærumna, æ. f. Бѣдствіе.

Æstimo, as, avi, atum, āre.
Цѣнить.

Ætas, ātis. f. Возрастъ. Ab
ineunte ætate, съ дѣт-
ства.

Æternus, a, um. Вѣчный.

Affecto, as, avi, atum. āre.
Возжелать.

Affero, fers, attuli, allatum,
ferre. Приносить.

Afficio, is, fēcī, ēctum. icē-
re. Дать почувство-
вать, поразить.

Affigo, is, xi, xum, gēre.
Пригвоздить, повѣсить.

Affirmo, as, avi, atum, āre.
Утверждать.

Affixus , a, um. Part. <i>отъ</i> affigo. Пригвожденный.	Aliquot . indecl. Нѣсколь- ко времени.
Afflictus , a, um. Part. <i>отъ</i> affligo. Горестный. Res afflictae. Горестныя об- стоятельства.	Alius , a, ud. Иной. Alii alio dilapsi; разсѣялись одни въ одну, а другіе въ другую сторону.
Affligo , is, xi, ctum, gēre. Мучить, поражать.	Alligo , as, avi, atum, āre. Привязывать.
Affluo is, xi, xum, luere. Течь. Opibus et deliciis. Изобилловать сокрови- щами и радостями.	Alloquor , ĕris, cutus sum, qui. der. Обращать рѣчь.
Africa , æ, f. Африка.	Allo , is, alui, alitum, lēre. Питать.
Age . pl. agite. Ну.	Altare , ris. n. Алтарь.
Ager , agi. m. Поле.	Alter , a, um. Genit. rius. Другой.
Aggredior , ĕris, essus sum, edi. der. Нападать, предпринимать.	Altercatio ōnis. f. Споръ.
Aggressus , a, um. Part. <i>отъ</i> aggredior. Напавшій.	Altum , i. n. Высота. Flui- tare in alto; носиться на поверхности воды.
Agnosco , cis, nōvi, nītum, scēre. Узнавать.	Altus , a, um. Высокій.
Ago , is, egi, actum, gēre. Дѣйствовать. Gratias, благодарить.	Alveus , i. m. Дно рѣки. Pleno alveo fluere; течь на равнѣ съ берегами.
Agricola , æ. m. Земледѣ- лецъ.	93.
Ajo , ajis, ait, ajunt. Го- воришь.	Amalecitas , ārum. m. Ама- литы.
Albugo , ginis. f. Перепон- ка, бѣльмо на глазу.	Aman , anis. m. Аманъ.
Alexander , dri. m. Алек- сандръ.	Amans , tis. Любящій. No- vitatis amans; охотникъ до новостей.
Alienigena , æ. m. f. Чу- жеземецъ.	Amasias , æ. m. Амасія.
Alienus , a, um. Чужой.	Ambo , æ, o. Adj. Оба.
Aliquandiu . Adv. Нѣсколь- ко времени.	Ambulo , as, avi, atum, āre. Ходишь.
Aliquando . Adv. Нѣкогда.	Amens , tis. Изступленный. Amens furōre; въ изсту-

вленіи отъ ярости, 200.	Annuo, is, nui, nuere. Со- гласишься на.
Amicè. Adv. Дружески.	Annus, i. m. Годъ.
Amicitia, æ. f. Дружба.	Antecēdo, is, cessi, cessum, dere. Идти впередъ, превосходитьъ.
Amis-us, a, um. Part. отъ amitto. Померянный.	Antepono, is, sui, situm, nere. Предпочитатьъ.
Amitto, is, si, ssum, tere. Те- ряшь.	Antequam. Conj. Прежде.
Amnis, is. m. Рѣка.	Antiochus, i. m. Антиохъ.
Amo, as, avi, atum, are. Лю- битьъ.	Anxius, a, um. Безпокоенъ.
Amœnus, a, um. Приятный.	Aperio, is, rui, pertum, ire. Открыватьъ.
Amon. m. Амонъ.	Apertè. Adv. Открыто.
Amor, oris. m. Любовь.	Apertus, a, um. Откры- тый. Aperto ore; съ от- крытыми устами.
Complecti amore; лю- битьъ.	Apparatus, us. m. пригото- вленіе.
Amoveo, es, ovi, motum, vere. Отподвинушь.	Appareo, es, rui, ritum, gere. Являться.
Amplexor, aris, atus sum, ari. dep. Обнятьъ.	Apparo, as, avi, atum, are. Приготовлятьъ.
Amplexus, us. m. Объятія.	Appello, as, avi, atum, are. Называтьъ.
Amplus, a, um. Обширный.	Appeto, is, ivi, itum, ere. Сильно желаю, напа- даю. Lapidibus appetere; побить каменіемъ.
Ampla præda; богатая добыча.	Arpono, is, sui, situm, nere. Предложитьъ. Ci- bum arponere; предло- жить яствы.
Amputo, as, avi, atum, are. Отсѣкатьъ.	Apprecor, aris, atus sum, ari. dep. Умолять. Fau- sta omnia. Желаю всѣхъ благъ.
Am. Conj. ли?	Apprehendo, dis, di, sum, dere. Взять, схватитьъ.
Angelus, i. m. Ангелъ.	Apprehensus, a, um. Part.
Ango, is, anxi, angere. Без- покоить, мучить.	
Anima, æ. f. Душа.	
Animadverto, is, ti, sum, tere. Примѣчать.	
Animans, tis. Животное.	
Animus, i. m. Духъ, серд- це, бодрость.	
Annona, æ. f. Съѣстные припасы.	
Annulus, i. m. Кольцо.	

<i>отъ</i> Apprehendo. Схва- ченный.	Armilla, æ. f. Ожерелье, бармы,
Appropinquo, as, avi. atum, āre. Приближаюсь.	Armo, as, avi, atum, āre. Вооружаюсь.
Arpto, as, avi, atum, āre. При- способляюсь	Arōma, ātis. n. Благовоніе.
Apud. Прер. <i>сѣ</i> Вниматель. У, при.	Arreptus, a, um. Partic. <i>отъ</i> Артіріо. Схваченный.
Aqua, æ. f. Вода.	Arripio, is, rui, reptum, ripere. Схватилъ.
Arca, æ. f. Жерпвенникъ.	Arrogo, as, avi, atum, āre Тщеслаивюсь.
Arabes, bum. m. Арабы.	Ars, tis. f. Искусство. Peri- tus artis; искусный.
Arbor, ōris f. Дерево.	Arundo, dīnis. f. Тростъ.
Arca, æ. f. Ковчегъ, Скинія.	Arch, arcis. f. Крѣпость.
Arcessitus. a, um. Part. <i>отъ</i> Arcesso. Призван- ный.	Asa, æ. m. Аса.
Arcesso, is, ivi, itum, ces- sere. Призываю.	Ascendo, is, di, sum, dē- re. Восходитъ.
Arctus, a, um. Сжатый.	Asia, æ. f. Азія.
Somnus. Глубокій сонъ.	Asinus, i. m. Оселъ.
Arcus, ūs. m. Лукъ.	Aspectus, ūs. m. Видъ, взглядъ.
Ardens, tis. Горящій. Ar- dens irā; воспаленный гнѣвомъ. /	Aspicio, is, pexi, pectum, picere. Взираю.
Arens, tis. Сухой. Alveus arens; высохшее дно рѣ- ки.	Assentio, is, si, sum, tīre. Согласишься, быть до- вольнымъ, 139.
Argēnteus, a, um. Сере- брянный.	Assentior, iris, sus sum, īri. dēp. Согласишься. 45.
Argentum, i. n. Серебро.	Assequor, ėris, cutus sum, qui. dēp. Достигаю.
Arguo, is, ui, ūtum, uere. Изобличаю, доказы- ваю.	Assuerus, i. m. Ассверъ.
Aries, tis. m. Баранъ.	Assuesco, scis, suevi, su- etum, scere. Привыкаю.
Arma, ōrum. n. Оружіе.	Assuetus, a, um. Part. <i>отъ</i> Assuesco. Приученный.
Armatus, a, um. Part. <i>отъ</i> Armo. Вооруженный.	Assyria, æ. f. Ассирія.
Armiger, eri. m. Оружно- сецъ.	Assyrius, a, um. Ассирій- скій.

Asto, as, astiti, stitum, stāre.

Предстоять.

At. Conj. Но.

Athalia, æ, f. Гоголія.

Atqui. Conj. Но.

Atium, n. p. Заль, галерея.

Attamen. Conj. Однако.

Attingo, is, tīgi, tactum, tingere. Прикасаться, обозрѣть. 167.

Attractus, a, um. Part. отъ

Attraho. Привлеченный.

Attraho, is, xi, ctum, hēre.

Привлекать.

Attrecto, as, avi, atum, āre.

Касаться.

Audax; cis. Смѣлый. Consilium audax; смѣлое предприятие.

Audeo, es, ausus sum, dēre. Смѣть.

Audio, is, ivi, itum, īre.

Слышать.

Auditus, a, um. Part. отъ

Audio. Слышанный.

Avello, is, velli, vulsum,

Иѣре. Ошпорганъ, ошсѣчь.

Averto, is, ti, sum, tēre.

Отвратить.

Aufero, aufers, abstuli, ab-

latum, ferre. Уносить.

Augeo, es, xi, ctum, gēre.

Умножать Prole numerosā; умножить многочисленными семействомъ. Augere gloriā; возвеличить славою.

Avis, is, f. Пшеница.

Avitus, a, um. Дѣдовскій, отъ предковъ.

Aula, æ, f. Дворецъ.

Aulicus, i, m. Придворный.

Aurēus, a, um. Золотой.

Auris, is, f. Ухо.

Augum, i, n. Золото.

Ausim, sis, sit. Non ausim.

Я неосмѣлюсь.

Ausus, a, um. Part. отъ

Audeo. Дерзнувшій.

Aut. Conj. Или.

Autem. Conj. Но, же.

Avulsus, a, um. Part. отъ

Avello. Ошпорганушій.

Avunculus, i, m. Дядя.

Avus, i, m. Дѣдъ, предокъ.

Auxilium, n. p. Помощь.

В.

Babylon, ōnis, f. Вавилонъ.

Babylonicus, a, um. Вави-

лонскій.

Babylonii, ōrum, m. Вави-

лоняне.

Baculus, i, m. Палка.

Balo, as, avi, atum, āre.

Блѣять.

Baltēus, i, m. Военный по-

ясъ.

Bathuel, elis, m. Баѳилъ.

Beatus, a, um. Блаженный.

Bellua, æ, f. Звѣрь.

Bellum, i, n. Война. In-

ferre. Объявить войну.

Bene, Adv. Хорошо. Bene

precari, благословлять.

Beneficentia, æ, f. Благо-

творение.

Beneficium, i, n. Благодѣ-

яніе.

Benēficus, a, um. Благо- творный.	Cædo, is, cecīdi, cæsum dēre. Бить, рубить.
Benevolentia, æ. f. Благо- воленіе.	Cæremoniæ, ārum. f. Обря- ды.
Benjaminus, i. m. Веніа- минъ.	Cæsus, a, um. Part. опѣ Cædo. Разбитый.
Benignè. Adv. Благосклон- но. Benigne habitus est; принять благосклонно.	Cæteri, ræ, ra. Прочіе.
Benignus, a, um. Милоспи- вый. Benignis oculis; ми- лоспивыми очами.	Cainus, i. m. Камнъ.
Bethsabe, es. f. Беѳсабей.	Calamitas, ātis. f. Бѣдствіе.
Bibo, is, bi, bitum, bēre. Пить.	Calidus, a, um. Горячій.
Biennium, ii. n. Двулѣтіе.	Callidus, a, um. Хитрый.
Bis. Adv. Дважды.	Camēlus, i. m. Верблюдь.
Bitumen, īnis. n. Клей.	Candidus, a, um. Бѣлый, чистый.
Bonum, i. n. Добро. pl. bona, имѣніе.	Canis, is. m. f. Собака.
Bonus, a, um. Добрый. Bo- no animo, estote; будь- те благонадежны.	Canistrum, ti. n. Кошница.
Bos, bovis, pl. boves, bo- um, bobus. Быки, ко- ровы.	Cano, nis, cecīni, cantum, canēre. Пѣть.
Brevi. Adv. вскорѣ.	Capillus, i. m. Волосъ.
Brevis, m. f. ve. n. Краткій.	Capio, is, cepi, captum, pēre. Врать. Dolorem ex... чувствовать го- рестъ опъ.
Breviter. Adv. Кратко.	Capra, æ. f. Коза.
Buccina, æ. f. Труба.	Captivitas, ātis. f. Плѣненіе.
Byssinus, a, um. Льняной	Captivus, a, um. Плѣнный.
Vistis; льняная одежда. С.	Capto, as, avi, atum, āre. Ловить. Occasionem captare; ловить случай.
Cadaver, vēris. n. Трупъ.	Captus, a, um. Part. опѣ Capio. Поиманный.
Cado, is, cecīdi, casum, ca- dēre. Падашь.	Caput, itis. n. Голова.
Cæcitas, ātis. f. Слѣпо́та.	Carcer, ris. m. Темница.
Cæcus, a, um. Слѣпой.	Carduus, i. m. Волчець.
Cædes, is. f. Пораженіе, убійство.	Careo, es, ui, ēre. Неимѣть.
	Carnifex, icis. m. Палачъ.
	Caro, carnis. f. Мясо.
	Carus, a, um. Любезный, милый.
	Cassis, idis. f. Шлемъ.

Castellum, i. n. Крѣпость.

Castra, ōrum. Станъ. Ропѣре; расположись спаномъ.

Casus, ūs. m. Паденіе, случай. Quo casu; какимъ случаемъ.

Catena, æ. f. Цѣпь.

Cauda, æ. f. Хвостъ.

Caveo, es, cavi, cautum, vĕre. Остерегаюсь. Cave ne; берегись чшобъ.

Causa, æ. f. Причина. Causâ Jøsephi, для Іосифа. Meâ causâ, для меня. Causâ ulciscendi, для мести.

Cedo, is, cessi, cessum, dĕge. Уступать. Omnia feliciter cedebant. Во всемъ имѣль успѣхъ, 178.

Celebratus, a, um. Прославленный.

Celebro, as, avi, atum, āre. Славить. Convivium celebrāre. Дать великій пиръ.

Celo, as, avi, atum, āre. Таить.

Centum. indecl. Сто.

Centurio, ōnis. m. Сотникъ.

Cerno, is, erevi, cretum, nĕre. Ощущать.

Certamen, inis. n. Бой.

Certè, certo. Adv. Подлинно.

Certo, as, avi, atum, āre. Побораю, борюсь. 179.

Certus, a, um. Извѣстный.

Facĕre certiore; увѣдомишь. 73.

Cervix, icis. f. Шея. Fractâ cervicē; сломивъ шею.

Chamus, i. m. Хамъ.

Chananea, æ. f. Ханаанъ, страна.

Charta, æ. f. Бумага.

Chirographum, i. n. Рукописание.

Christus, i. m. Христосъ, Спаситель.

Cibaria, ōrum. n. Съѣстные припасы.

Cibus, i. m. Пища.

Cilicium, ii. n. Врешищепрауръ.

Cingo, is, xi, ctum, gĕre. Окружать, опоясывать. Urbem obsidione. осадить городъ, 177.

Cinis, nĕris. m. Пепель.

Circumdo, as, dēdi, datum, āre. Окружить.

Circumeo, is, ivi, itum, ĩre. Обходить.

Circumfero, fers, tuli, latum, ferre. Обносивъ.

Circumstans, tis. Присущивующій.

Circumsto, as, steti, statum, stāre. Окружить.

Circumtectus, a, um. Part. отъ Circumtego. Покрытый.

Circumtego, is, texi, tectum, tegĕre. Покрывать вокругъ.

Circumvenio, is, veni, ven-
tum, nīre. Обходить.

Circumventus, a, um. Part.
отъ Circumvenio. Обой-
денный, окруженный.

Circumvolito, as, avi, atum.
āre. Лепашь вокругъ.

Citatus, a, um. Быстрый.
Cursu citato; быстрымъ
бѣгомъ.

Cithara, æ. f. Цитра, гу-
сли.

Citò. Adv. citius, citissimè,
Скоро.

Civis, is. m. f. Гражданинъ.

Civitas, ātis, f. Городъ, граж-
дане.

Clades, is. f. Пораженіе.
Accipere cladem; бысть
разбиту.

Clām. Adv. Тайно.

Clamo, as, avi, atum, āre.
Кричать.

Clamor, ōris. m. Крикъ
Edere clamorem; изда-
вать крикъ.

Clanculūm. Adv. Тайкомъ.

Clango, is, xi, gēre. Тру-
бить.

Clangor, ōris. m. Звукъ
трубы.

Claudo, is, clausi, clausum,
dēre. Заключать.

Clausus, a, um. Part. отъ
Claudo. Заключенный.

Clementer. Adv. Милосер-
во.

Clupeus, i. m. Щипъ.

Coactus, a, um. Part. отъ
Cogo. Побужденный.

Cœlum, i. n. Небо.

Cœnaculum, i. n. Спшловая.

Cœpi, isti, isse. Начинать.

Cogito, as, avi, atum, āre.
Думать.

Cognātus, a, um. Родствен-
никъ.

Cognitus, a, um. Part. отъ
Cognosco. Узнаанный.

Cognomen, īnis. n. Проз-
ваніе. Cognomine Hircan-
us; прозваніемъ Гир-
канъ.

Cognosco, is, nōvi, nītum,
noscere. Познавать.

Cogo, is, coēgi, āctum, co-
gēre. Собирашь, прину-
ждать. Coēgit aquas; со-
бралъ воды.

Cohibeo, es, bui, bītum,
bēre. Удерживать.

Cohortatus, a, um. Part.
отъ Cohortor. Увѣщав-
шій.

Cohortor, āris, atus sum,
tāri. Увѣщавать.

Colendus, a, um. Part. отъ
Colo. Поклоняемый.

Collacrymo, as, avi, atum,
āre. Плакать вмѣстѣ,
158.

Collaudo, as, avi, atum,
āre. Хвалить вмѣстѣ.

Collectus, a, um. Part.
отъ Colligo. Собран-
ный.

Collido, is, lisi, lisum, li-
dēre. Разбить.

Colligo, is, legi, lectum, li-
gēre. Собирашь.

Collocatus, a, um. Part. отъ Colloco. Помѣщен- ный.	отъ Commoveo. Подви- гнутый.
Colloco, as, avi, atum, are. Помѣстивъ, приспро- вить.	Commoveo, es, mōvi, mō- tum, vēre. Подвигнуть.
Colloquor, ēris, cutus sum, qui. Разговаривать.	Communis. m. f. n., n. Общій.
Collum, i. n. Шея.	Commuto, as, avi, atum, are. Перемѣнить.
Colo, is, lui, cultum, lere. Обрабатывать, почи- тать.	Compareo, es, rui, rere. Являться. Nec ultra com- paruit. И не явился боль- ше.
Color, ōris. m. Цвѣтъ.	Comparo, as, avi, atum, are. Приобрести, при- готовить. Se ad bel- lum. Приготовившись къ войнѣ.
Columba, æ. f. Голубь.	Compello, as, avi, atum, are. Обратить рѣчь. 193.
Columna, æ. f. Столбъ.	Compello, is, puli, pulsum, pellere. Пригнать.
Coma, æ. f. Волосы.	Comperio, is, peri, pertum, rire. Узнать.
Comburo, is, bussi, bustum, burere. Сожигать.	Compertus, a, um. Part. отъ Comperio. Узна- нный.
Comedo, is, medi, estum, m esum, dēre. Ъсть.	Complector, ēris, plexus sum, plecti. Обнять.
Comes, itis, m. f. Спут- никъ.	Somnus me complexus est. Сень объять меня.
Commigro, a, avi, atum, are. Переселяться.	Complexus, a, um. Part. отъ Complector. Обняв- шій.
Commisceo, es, cui, xtum, scere. Перемѣшивать.	Compono, is, sui, situm, ponere. Устроить, о- кончить.
Committo, is, misi, missum, tere. Ввѣривъ, совер- шивъ. Se fugæ... пре- даться бѣгству. Non committam ut; не по- перплю чѣмъ.	Compositus, a, um. Окон- чанный. Rebus composi- tis. Устроить дѣла.
Commodo, as, avi, atum, are. Дать въ займы. 153.	
Commoror, aris, atus sum, ari. дер. Пробыть, проживать, осѣлаться.	
Commotus, a, um. Part.	

Comprehendo, is, prehendi, sum, dēre. Брать.	Condo, is, dīdi, dītum, dēre. Сокрывать.
Comprehensus, a, um. Поиманный.	Con dono, as, avi, atum, āre. Прощать.
Comprobo, as, avi, atum, āre. Оправдать.	Confectus, a, um. Удрученный.
Compulsus, a, um. Part. отъ Compello. Побужденный.	Confero, fers, tuli, collatum, ferre. Сносить въ одно мѣсто. Castra. Поспавить лагерь въ виду другаго.
Concedo, is, cessi, cessum, dēre. Уступить.	Confessus, a, um, Part. отъ Confiteor. Признававшийся.
Concessus, a, um. Part. отъ Concedo. Уступленный.	Confestim. Adv. Поспѣшно.
Concido, is, di, dēre. Упасть. Animo concidere. Потерять духъ.	Conficio, is, fēci, fēctum, ficere. Совершать измощить, 193. Labore conficere. Омягчать работою, 81.
Concitatus, a, um. Part. отъ Concito. Побужденный.	Confido, is, fidi, fidere. Вѣрить.
Concito, as, avi, atum, āre. Возмутить, побудить.	Confirmatus, a, um. Утвержденный.
Concave, is, n. Комната, покой.	Confirmo, as, avi, atum, āre. Утверждать, ободрять.
Concordia, æ. f. Согласіе. Specie restituendæ concordia. Подъ видомъ возстановить согласіе.	Confiteor, ēris, fessus sum. fiteri, de p. Признаваться.
Concupisco, is, ivi, pitum, scere. Пожелать.	Conflictor, āris, atus, sum, āri. Сокрушаюсь.
Concurro, is, curri, cursum, currere. Сбѣгать.	Confligo, is, xi, ictum, gere. Сразиться.
Concutio, is, cussi, cussum, cutere. Колебать.	Confluo, is, xi, xum, fluere. Стекаться.
Conodio, is, ivi, itum, ire. Бальзамировать шѣло.	Confodio, is, fodi, fossum, dēre. Пронзять.
Conditio, ōnis. f. Условіе. Proponere conditionem. Предложить условіе.	Confossus, a, um. Part. отъ Confodio. Пронзенный.

Confugio, is, fugi, fugitum, fugere. Убѣжать, най-
ти убѣжище.

Congeries. ei, f. Куча.

Congero, is, gessi, gestum, gerere. Собираю.

Congredior, eris, gressus sum, gredi. Сойшлись, сразились.

Conjector, oris. m. Гадатель, волфъ.

Conjicio, is, jeci, jectum jicere. Угадываю.

Conjugium, ii. n. Бракъ.

Conjunctus, a, um, Part. отъ **Conjungo**. Соединенный. **Conjunctis corporis**. Соединенными силами, войсками.

Conjungo, is, junxi, ctum, gere. Соединяю.

Conjuro, as, avi, atum, are. Заклинаю.

Conjux, gis. m. f. Супругъ, супруга.

Conor, aris, atus sum, nari. dep. Силился, старался.

Conscendo, is, di, sum de-
re. Восхожу.

Conscindo, is, scidi, scis-
sum, scindere. Разсмер-
заю.

Conscissus, a, um, Part. отъ **Conscindo**. Рассмер-
занный.

Conscius, a, um. Знающий.

Conscriptio. onis. Запись.

Conjugii. Свадебный кон-
трактъ, 159.

Consecro, as, avi, atum, are. Посвящаю.

Consecutus, a, um, Part. отъ **Consequor**. Дости-
гший.

Consequor, eris, secutus sum, sequi. Приобрести, слѣ-
довать.

Consero, is, rui, sertum, se-
rere. Ману. Сражаю-
ся. 111.

Consideo, es, sedi, essum, sidere. Возсѣю.

Consideratus, a, um, Part. Уваженный.

Considero, as, avi, atum, are. Уважаю.

Consido, is, sedi, sessum dēre. Успокою, утих-
ну.

Consilium, ii. n. Совѣтъ, намерение. **Capere**. При-
нять намерение. **Quo consilio**. Съ какимъ намерениемъ.

Consisto, is, stiti, stitum, sistere. Остановиться, стоять. **Ad mensam**. При столѣ.

Consolans, tis. Part. отъ **Consolor**. Утѣшающий.

Consolatio, onis. f. Утѣ-
шение.

Consolor, aris, atus sum, ari. dep. Утѣшаю.

Conspectus, us. m. Лице-
зрѣние.

Conspergo, is, persi, per-
sum, spargere. Оросить.
Lacrymis. Слезамъ 70.

Conspersus, a, um. Part. om̃ Conspergo. Consper-
sus cinēre. Покрыть пе-
пломъ.

Conspicatus, a, um. Узрѣв-
шій.

Conspicio, is, spexi, spec-
tum, spicēre. Усмотрѣть.

Conspicor, āris, atus sum
āri. dep. Увидѣть.

Constanter.. Adv. Посто-
янно.

Constantia, æ. f. Посто-
янство, твердость.

Constituo, is, tui, tutum, tu-
ēre. Представитъ 74.
Поставитъ.

Constringo, is, strinxi. stric-
tum, gēre. Связать, при-
вязать.

Consuesco, is, suevi, suetum,
escēre. Привыкать, и-
мѣть обычай.

Consulo, is, lui, sultum, su-
lēre. Содѣйствовать. Suæ
saluti. Къ его сохране-
нію. 69.

Consumo, is, sumpsi, sumpr-
tum, sumēre. Употреб-
ить, издержать.

Consumptus, a, um. Part.
om̃ Consumo. Consump-
tis diebus quindecim. По
прошествіи двухъ не-
дѣль.

Consurgo, is, surrexi, sur-
rēctum, gēre. Вставать.

Contamino, as, avi, atum, āre.
Осквѣрнить.

Contemno, is, temsi, temp-

tum, temnēre. Прези-
рашь.

Contendo, dis, di, nsum,
или tum, dēre. Спѣшить,
ишши.

Contero, is, trivi, tritum, te-
rēre. Тереть, молоть.

Contineo, es, nui, tentum,
tinēre. Удерживать.

Contingo. is, tigi, tingēre.
Случаться.

Continuo. Adv. Тотчасъ.

Contra. Prep. съ *винитель.*
Напротивъ.

Contractus, a, um. Part. om̃
Contraho. Собранный.

Contraho, is, xi, cum, hēre.
Собирать. Exercitum.
Набирать войско.

Controversia, æ. f. Несо-
гласіе.

Contumelia, æ. f. Безче-
стіе, оскорбленіе. Affi-
cēre contumeliis. Осы-
пать оскорбленіями.

Contundo, is. tūdi, tusum,
tundēre. Унять, низверг-
нуть.

Convenio, is, veni, ventum,
nīre. Сойтись. Con-
veniebatur. Сходились со
всѣхъ сторонъ.

Conversus, a, um. Part.
om̃ Converto. Обращен-
ный.

Converto, is, ti, sum, tēre.
Обращать.

Conviciator, ōris. m. Обид-
чикъ, нахаль.

Convivium, ii. n. Пирше-
ство.

Convoco, as, avi, atum, are.
Созывашь.

Coria, æ. f. Обиліе.

Coriæ, arum. f. Войско.

Coquo, is, coxi, coctum,
quere. Варить.

Cor, cordis. n. Сердце.

Coram. Прер. Предъ.

Cornu. indecl. pl. cornua,
um. Рогъ.

Corpus, poris. n. Тѣло.

Correptus, a, um. Part.
отъ Corripio. Схватен-
ный.

Corripio, is, ripui, reptum,
ripere. Хватать.

Corrumpro, is, ruri, ruptum,
mrere. Испортишь, под-
купить.

Corruo, is, rui, ruere. Обру-
шившись.

Corruptus, a, um. Part. отъ
Corrumpro. Испорчен-
ный, подкупленный.

Cortina, æ. f. Занавѣсъ.

Corvus, i. m. Воронъ.

Costa, æ. f. Ребро.

Creator, oris. m. Созда-
тель.

Creditus, a, um. Part. отъ
Credo. Ресунія credita.
Ввѣренныя деньги.

Credo, is, didi, ditum, dēre.
Ввѣряшь.

Credulus, a, um. Легко-
вѣрный.

Creo, as, avi, atum, are.
Творишь.

Cresco, scis, crevi, cretum,
scere. Рассти, умножашь-
ся.

Crinis, nis. m. Волосъ.

Cruciatu, us m. Мученіе.

Crucio, as, avi, atum, are.
Мучить.

Crudelis, m. f. le, n. Же-
стокій.

Crudelitas, atis. f. Жесто-
кость.

Crus, ris. n. Голень.

Cruх, crucis. Крестъ.

Cubitus, ti. m. Локооть.

Cubo, as, cubui, bitum, ba-
re. Лежать.

Culmus, mi. m. Колосъ.

Culpa, æ. f. Вина.

Cultor, oris. m. Почита-
тель, поклонникъ.

Cultus, us. m. Обрядъ,
вѣра.

Cum. Съ теорителъ. Съ.

Simulo, as, avi, atum, are.
Осыпашь, довершивъ.

Supidus, a, um. Желаящій.

Cur. Adv. Для чего.

Cura, æ. f. Спараніе. Ge-
rere, curam. Имѣть по-
печеніе.

Curo, as, avi, atum, are.
Спарашься. Curare fu-
nus. Совершивъ погре-
беніе.

Curro, is, curre, cursum,
currere. Бѣжать.

Currus, us, m. Колесница.

Cursus, us. m. Бѣгъ.

Custodiæ, ārum f. Спража.	Declaro, as, avi, atum, āre.
Custodio, is, divi, ditum, dīre. Сперечь.	Объявить.
Custos, ōdis. m. Спражъ.	Declinatio, ōnis. f. Укло- неніе.
Cutis, tis, f. Кожа.	Declino, as, avi, atum, āre.
Cyrus, i, m. Киръ.	Опклонишь, избѣжаешь.
D.	Decretus, a, um. Part. отъ отъ Decerno. Рѣшенный.
Dammum, i. n. Убытокъ, вредъ.	Decusso, as, avi, atum, āre.
Daniel, elis. m. Даніилъ.	Клать кресномъ. Ma- nus decussare. Поло- жить руки кресномъ.
Darius, ii. m. Дарій.	Dedicatio, ōnis. f. Освяще- ніе храма.
Datus, a, um. Part. отъ Do. Данный.	Deditio, ōnis. f. Сдача.
Daturus, a, um. Partic. fut. Намъревающий дать.	Deditus, a, um. Преданный. Pietati. Благочестію.
David, idis, m. Давидъ.	Dedo, dis, dedidi, deditum, dedere. Сдаваться.
De. pr. съ творит. Отъ	Deduco, is, xi, ctum, cēre.
Deambulo, as, avi, atum, āre. Прогуливаться.	Опвесъ.
Debeo, es, lui, bitum, bēre.	Deductus, a, um. Part. отъ Deduco. Опведенный.
Долженствовать.	Defatigatus, a, um. Упо- мленный.
Debitus, a, um. Part. отъ Debeo. Должный.	Defendo, is, di, sum, dēre.
Decedo, is, cessi, cessum, cedere. Опойши, уме- реть.	Защищать.
Decem. Десять.	Defero, fers, tuli, latum, ferre. Опнесъ. Defer- re honōrem. Воздашь по- чесъ.
Deceptus, a, am, Part. отъ Decipio. Обмануемый.	Defervesco, scis, lui, ves- cere. Охолодъть. У- пихнуть.
Decerno, nis, crevi, cretum, cernere. Опредѣлишь.	Deficio, cis, feci, fectum. fi- cere. Опложиться, не- доспадать.
Decerpo, is, psi, ptum, pē- re. Срывать.	Defigo, is, xi, xum, figere.
Decerto, as, avi, atum, āre.	Водрузишь.
Оспоривать.	
Decido, is, cidi, cidere У- пасъ.	
Decipio, is, cēpi, cēptum, ipere, Обманывать.	

Deflecto , is, xi, xum, ctē- re. Уклониться. Ad vi- tia deflectere . Предашь- ся порокамъ.	Deligo , is, legi, lectum, li- gere. Избиратьъ.
Defluo , is, xi, xum, fluere. Течь.	Delinio , nis, nivi, nitum, ni- re. Упишишь, усми- ришь.
Defuturus , a, um. Part. fu- tur. Недостигающий. Non defuturum auxilium . Что помощь неоставишь.	Delitescō , scis, litui, tescere. Укрыться.
Degenero , as, avi, atum, are. Измѣнишься.	Deludo , is, lusi, lusum, lu- dere. Отдѣлаться.
Dehortor , āris, atus, sum, āri. Отговаривать.	Demitto , is, misi, missum, mittere. Опустить, сой- ти.
Dejicio , is, jeci, jectum, cē- re. Низложить.	Demum . Adv. Наконецъ.
Dein . Adv. Потомъ.	Denique . Adv. Наконецъ.
Deinceps . Adv. Впредь.	Densus , a, um. Густой.
Deindē . Adv. Потомъ.	Denuncio , as, avi, atum, are. Доносить.
Delabor . ēris, lapsus sum, labi. Падать, прохо- дить. Delapsus , a, um, Part. отъ Delabor . Про- шедшій.	Depono , is, posui, situm, nere. Опложитъ. Con- siliū deponere. Оста- вить намѣреніе.
Delatus , a, um, part. отъ Defero . Донесенный. Res ad regem delata . Дѣло дошло до свидѣнія Царя.	Deporto , as, avi, atum, are. Переносить.
Delecto , as, avi, atum, are. Увеселять. Delectari ve- natione . Тѣшиться о- хотой.	Depositus , a, um. Оста- вленный. Deposito luctu . Оставивъ съмѣваніе.
Delectus , a, um. Part. отъ Deligo . Избранный.	Deprecor , āris, atus sum, āri. dep. Ошвратишь мольбой, 186.
Deleo , es, evi, etum, ere. Испреблять.	Deprehendo , dis, di, sum, dere. Заснасть въ рас- плыхъ.
Deletus , a, um. Part. отъ Deleo . Испребленный.	Deprehensus , a, um. Part. отъ Deprehendo . Захва- ченный.
Deliciae , ārum. f. Забавы.	Depromo , mis, prompsi, ptum, mēre. Вынуть.
	Derelictus , a, um. Part. отъ Derelinquo . Оста- вленный.

Derelinquo , quis, liqui, lic- tum, linquere. Оспиа- влять.	Destitutus , a, um. Part. <i>отъ</i> Destituo . Лишенный.
Derideo , es, risi, sum, dēre. Осмѣивать.	Desum , dees, defui, deesse. Недоспавать.
Derisus , a, um. Part. <i>отъ</i> Derideo . Осмѣянный.	Deterreo , es, rui, ritum, rē- re. Отвращать. А Je- rosolymā adeundā, <i>отъ</i> хожденія въ Іерусалимъ.
Desævio , is vii, vitum, vī- re. Истощать яросць, 193.	Detraho , is, xi, etum, tra- hēre. Отвлекъ.
Descendo , is, di, sum, dēre. Сходишь.	Detrimentum , i. n. Убы- токъ.
Descisco , cis, scivi, sciscere. Опсцать. А moribus paternis. <i>Отъ</i> обычая предковъ.	Detrudo , is, trusi, trusum, trudere. Сполкнуть.
Desero , is, rui, sertum, rēre. Остараждать.	Devenio , is, veni, ventum, nīre. Дойти, досни- гнуть.
Designatus , a, um. Part. <i>отъ</i> Designo . Назначен- ный.	Devictus , a, um. Part. <i>отъ</i> Devinco . Побѣжденный.
Designo , as, avi, atum, āre. Назначать.	Devinco , is, vici, victum, vincere. Побѣждать.
Desilio , is, silui, sultum, si- lire. Соскочить.	Devoro , as, avi, atum, āre. Пожираеть.
Desisto , is, destiti, sistere. Переставать.	Devoveo , es, vovi, votum, vēre. Обрекать, Neci. На смерть.
Desperans , tis. Нечающий.	Deus , i. m. Богъ, Созда- тель вселенной.
Despero , as, avi, atum, āre. Опчаяваться.	Dextra , æ. f. Десница.
Despondeo , es pondi, spon- sum, spondere. Обѣщать въ замужество.	Diadema , ātis, n. Вѣнецъ. Imponere capiti. Возло- жить на главу.
Destino , as, avi, atum, āre. Предославить.	Dico , is, dixi, dictum, di- cere. Говорить.
Destituo , tuis, tui, tutum, tuere. Оставить, ли- шить.	Detito , as, avi, atum, āre. Величаться. Se filium esse regis. Что онъ сынъ Царя.
	Dictum , i. n. Повелѣніе. Dicto parere , audientem

esse. Исполнить пове- лѣніе.	Dimissus, a, um. Part. отъ Dimitto. Оппущенный.
Dictus, a, um. Part. отъ Dico. Сказанный.	Dimitto, is, mīci, missum, mittēre. Оппускать.
Dies, ei. f. Pl. m. День. In dies. Со дня на день.	Dimoveo, es, mōvi, motum, vēre. Олвращать. Di- movēre a consilio. Оп- далишь отъ предпрія- тія.
Difficilis, m. f. le, n, Труд- ный.	Dinumero, as, avi, atum, āre. Сочестъ.
Diffido, is, fisus sum, dēre. Недовѣрять.	Direptus, a, um. Part. отъ Diripio. Разграбленный.
Digitus, i. m. Палець.	Diripio, is, rīpi, reptum, rīpēre. Грабить.
Dignitas, ātis. f. Достойн- ство. Corporis convenit regiæ majestati. Наруж- ность вида соотвѣш- ствуетъ Царскому Ве- личеству.	Diruo, is, rui, rutum, rūere. Разрушить.
Dignus, a, um. Достойный.	Dirus, a, um. Жестокій.
Digredior, ěris, gressus sum, gredi. деп. Опойти, опстунить.	Discedo, is, cessi, cessum, dēre. Отойти, укло- ниться. A lege. Отъ закона Разсѣяться.
Digressus, a, um. Part. отъ Digredior. Оппешій.	Disco, cis, didici, discitum, discēre. Учиться.
Dilabor, ěris, lapsus sum, labi. Разсѣяться.	Discumbo, is, cubui, cubi- tum, cumbēre. Сѣсть за столь, возлечь за пра- пезу, 159.
Dilapsus, a, um. Разсѣян- ный. Alii aliò dilapsi sunt. Они разсѣялись въ разныя стороны.	Dispensator, ōris. m. Пра- витель, экономя.
Dilectus, a, um. Part. отъ Diligo. Возлюбленный.	Dispono, is, pōsui, situm, ponēre. Располагать.
Diligo, is, lexi, lectum, li- gēre. Любить.	Dissidium, ii. n. Несогласіе.
Diligenter. Adv. Стара- тельно.	Dissimulo, as, avi, atum, āre. припворяться.
Diluvium, ii. n. Потопъ.	Dissipo, as, avi, atum, āre. разсѣять.
Dimico, as, avi, atum, āre. Сражаться.	Dissuadeo, es, si, sum, dē- re. олсовѣывать.
Dimidius, a, um. Pars di- midia. Половина.	

Distribuo , is, bui, būtum, buēre. Раздѣлишь.	Dones . Conj. Пока.
Ditio , ōnis. f. Владычествво.	Dono , as, avi, atum, āre. Дарить.
Diū . Adv. Долго. Diutius , долѣе. Diutissime , очень долго.	Donum , i. n. Даръ. Dono mittēre. Послать въ даръ.
Diversor , āris, atus sum, āri. остановиться, 157.	Dormio , is, mīvi, mītum, mīre. Спать.
Dives , itis. Богатый.	Dubito , as, avi, atum, āre. Сомнѣваться.
Divido , is, visi, visum, vidēre. Раздѣлять.	Ducenci , æ, a. Двѣсѣть.
Divinitus . Adv. Свыше, отъ Бога.	Duco , cis, xi, ctum, cēre. Вести. Pro nihilo ducere. за ничто считашь 193. ducere uxorem, женишься. 169.
Divinus , a, um. Божественный.	Dulcis , m. f. ce, n. Сладкій.
Divitiæ , ārum. f. Богатство.	Dūm . Межъ тѣмъ какъ.
Diuturnus , a, um. Продолжительный.	Duntaxat . Adv. Только.
Do , das, dedi, atum, āre. Давать.	Duo , duæ, duo. Два.
Doceo , es, cui, doctum, cēre. Учить. Docuit timēre Deum; научилъ страху Божию.	Duodecim . indecl. Двѣнадцать.
Documentum , i. n. Поученіе. Capere documentum; принять наставленіе.	Duplex , plīcis. Сугубый. Somnium. Два сна.
Doleo , es, lui, litum, lēre. Жалѣть.	Duplus , a, um. Двойной. Pretium. Цѣна вдвое.
Dolor , ōris. m. Печаль.	Duro , as, avi, atum, āre. Продолжаться.
Domesticus , a, um. Домашній. Virtus domestica; наследственная добродѣтель.	Durus , a, um. Твердый.
Dominus , i. m. Господь.	Dux , ducis, m. Провожатый, вождь.
Domo , as, mui, mitum, māre. Усмирить.	Е.
Domus , mūs. f. Домъ. Domi, дома.	Е или ex. Prepos. съ теорителемъ: Изъ.
	Ecbatana , orum. n. Екбатаны.
	Esse . Adv. Быть.
	Edico , cis, xi, ctum, dicere. Дать приказъ.

Edictum, i. n. Повелѣніе.

Editus, a, um. Part. Выдан-
ный. Locus editus. Воз-
вышенное мѣсто. 178.

Edo, edis или es, edit или
est, esum или estum,
edēre или esse. Ъсть.

Edo, dis, edidi, editum,
ēre. Издаѣ. Clamorem
edēre. Издаѣ крикъ.

Edoctus, a, um. Научен-
ный. Calamitate. Бѣд-
ствіемъ.

Educo, as, avi, atum, āre.
Воспитывать.

Educo, is, xi, ctum, cēre.
Вывести.

Effectus, a, um. Partic.
отъ Efficio. Сдѣланный.

Efferro, fers, extuli, elatum,
efferre. Возносите. Lau-
dibus. Похвалами, 158.

Efficio, is, fēci, fectum, fi-
cēre. Совершите.

Effluo, is, fluxi, fluxum,
fluēre. Истекаетъ.

Effossus, a, um. Part. отъ
Effodio. Effossis oculis.
выколовъ очи.

Effodio, is, fodi, fossum,
dēre. Выколотъ. Oculos.
глаза.

Effugio, is, fugi, fugitum,
gēre. Избѣжать.

Effundo, is, fudi, fusum,
fundēre. Разлить.

Egens, tis. Убогій.

Egenus, a, um. Нищій.

Egestas, tātis. f. Бѣдность.

Ego, mei, mihi, me. Про-
ном. Я.

Egredior, dēris, gressus
sum, grēdi. dep. Выйти.

Egregiē Adv. Отлично.

Egregius, a, um. Избран-
ный, отличный.

Egressus, a, um. Part. отъ
Egredior. Вышедшій.

Ejicio, cis, jēci, jectum,
jicēre. Выбросить.

Elabor, bēris, lapsus sum,
elabi. dep. Проходить.

Elapsus, a, um. Part. отъ
Elabor. Прошедшій.

Elatus, a, um. Part. отъ
Efferro. Вознесенный.

Victoriā. Тщеславясь
побѣдою.

Electus, a, um. Part. отъ
Eligo. Избранный.

Elegans, tis. Красивый.

Elephantus, i. m. Слонъ.

Eliezer, ris. m. Илїезеръ.

Eligo, is, legi, lectum, li-
gēre. Избрать.

Eluo, is, lui, lutum, luēre.
Омывать. Maculam.
Пятно.

Emergo, is, mersi, mersum,
mergēre. Выплывать.

Emineo, es, minui, nēre.
Отличаться.

Emissus, a, um. Part. отъ
Emitto. Выпущенный.

Emitto, is, misi, missum,
mittēre. Выпускать.

Emo, is, emi, emptum,
emēre. Покупать.

En. Adv. Вошь.

Enarro, as, avi, atum, āre.
Разсказывать.

Enascor, cēris, natus sum,
nasci. дер. Родиться,
выпши.

Enatus, a, um. Part. отъ
Enascor. Разросшійся.

Enim. Conj. Ибо. позади
поставляется.

Enitor, ēris, nixus sum, ni-
ti. Родить,

Enixus, a, um. Part. отъ
Enitor. Произведшій на
свѣтъ.

Eo, is, ivi, itum, ire. Ипши
Eamus. Пойдемъ. Itum
est obviam. Пошли на
встрѣчу.

Ephraimus, mi. m. *Еф-*
реимъ.

Epulor, āris, atus sum, lāri.
дер. Пировать.

Eques, quītis. m. Всадникъ.

Equus, qui. m. Конь.

Erectus, a, um. Partic. отъ
Erigo. Поднятый.

Ereptus, a, um. Partic.
отъ **Eripio**. Похищен-
ный.

Erga. Prep. съ Винитель.
Къ.

Ergo. Conj. И такъ.

Erigo, is, erexi, rectum,
rigēre. Поднимать.

Eripio, is, rīpi, reptum,
rīpēre. Испоргать. E-
periculo. Изъ опасно-
сти.

Erro, as, avi, atum, āre.

Погрѣшать. **Noli** erra-
re. Не погрѣшай.

Error, ōris. m. Ошибка,
прегрѣшеніе.

Erumpro, is, rīpi, ruptum,
rūmpēre. Вырваться. In
has voces erupit. Съ си-
лою произнесъ сѣ
слова.

Esaus, sai. m. *Исавъ*.

Esca, æ. f. Пища.

Esther, eris. f. *Эсфиръ*.

Et. Conj. U. Et verò. И
подлинно.

Etiā. Conj. Такъ же.

Eva, æ. f. *Ева*.

Evado, is, vasi, vasum, va-
dēre. Уйти.

Evenio, is, veni, ventum,
venire. Случиться.

Eventus, ūs. m. Событіе,
конецъ.

Evertō, tis, ti, sum, tēre.
Низвергнуть.

Euro, æ. f. Европа.

Ex. Prep. Съ творит. Изъ.
Ex quo. Съ того вре-
мени, какъ.

Exactus, a, um. Part. отъ
Exigo. Точный, про-
шедшій.

Exanimatus, a, um. Исто-
щенный. Lassitudine.
Отъ усталости.

Exardeo, es, arsi, sum dēre.
Возгорѣть. Irā exarsit.
Возгорѣлъ гнѣвомъ.

Exaudio, is, divi, dītum
dīre. Выслушивать.

Excedo, is, cessi, cessum, cedere. Выпши. Vitâ, умереть, 166.	Eximius, a, um. Рѣдкій, лучший.
Excellens, tis. Превосходный.	Eximo, is, xemi, xemptum, mēre. Избавишь.
Excidium, ii. n. Истребление.	Existimo, as, avi, atum, āre. Думать, почитать.
Excipio, is, cēpi, ceptum, cipere. Принять. Hospitio. Угостишь, 157.	Exorior, riris, xortus sum, oriri. Восходитъ. Exortum est bellum. Началась война.
Excito, as, avi, atum, āre. Возбудить.	Exorno, as, avi, atum, āre. Украсить.
Excitatus, a, um. Part. отъ Excito. Somno. Пробужденный сномъ.	Exortus, a, um. Part. отъ Exorior. Возставшій.
Exclamo, as, avi, atum, āre. Восклицать.	Expello, is, puli, pulsum, pellere. Прогонять.
Excusatio, ōnis. f. Извинение.	Expergefacio, feci, factum, 3. Pass. Expergefio. Пробуждаюсь.
Exemplum, i. n. Примѣръ. Illustre. Знаменитый.	Experrectus, a, um. Пробужденный.
Exeo, is, ivi, itum, ire. Выходить.	Experior, riris, pertus sum, riri. Испытывать.
Exequor. См. Exsequor.	Expio, as, avi, atum, āre. Очищать.
Exercitus, ūs. m. Войско. Justus. Полное.	Exploro, as, avi, atum, āre. Примѣчать, наблюдать.
Exhalo, as, avi, atum, āre. Выдыхать.	Expono, is, pōsui, situm, ponere. Изложить, объявить.
Exhibeo, es, hibui, bitum, bere. Изъявить.	Exprimo, mis, pressi, pressum, primere. Вынудить.
Exigo, is, xegi, xactum, xigere. Совершить, пройти.	Exprobro, as, avi, atum, āre. Укорять.
Exiguus, a, um. Малый. Exiguâ manu. Съ малымъ войскомъ.	Exrugno, as, avi, atum, āre. Взять силою.
Exilis, m. f. le, n. Малый, вѣтхій.	Exquiro, is, sivi, situm, gere. Выпробовать.
Exilium, ii. n. Изгнаніе.	

Exquisitus, a, um. Выис-
сканный. Supplicium.

Необыкновенная казнь.

Exsecratus, a, um. Part.
отъ Exsecror. Прокля-
тый.

Exsecror, āris, atus sum,
āri. dep. Проклинаю.

Exsequor, quēris, cutus
sum, qui. dep. Испол-
няю.

Exsiccō, as, avi, atum, āre.
Высушаю.

Exsilio, is, silui, sultum,
silire. Выскочию.

Exsolvo, is, solvi, solūtum,
solvere. Заплачу. . .

Роемъ. Принимаю нака-
зание.

Exspecto, as, avi, atum,
āre. Ожидая.

Exspiro, as, avi, atum,
āre. Издыхаю.

Exstruo, is, struxi, struc-
tum, trahere. Строю.

Extendo, is, di, sum, dēre.
Протягаю.

Extensus, a, um. Part. отъ
Extendo. Обширный.

Exterus, a, um. Внѣшній,
иноземный.

Extimesco, eis, timui, mes-
cere. Спрашиваюсь.

Extinctus, a, um. Умершій.

Extorqueo, es, torsi, tortum,
torquere. Вымучиваю.

Extraho, is, traxi, tractum,
trahere. Извлекаю.

Extremus, a, um. Послѣд-
ній. Spiritum agere.

Испустить послѣднее
дыханіе.

Exuo, is, ui, ūtum, uere.
Снять, лишить.

Exuro, is, ussi, ustum, ure-
re. Сожигаю.

Exustus, a, um. Part. отъ
Exuro. Сожженный.

Ezechias, æ. m. Езекиа.
F.

Facies, ei. f. Лицо, видъ.

Facile, ius, cillime. Adv.
Удобно, легко.

Facilis, m. f. le, n. Удоб-
ный.

Facio, is, feci, factum, fa-
cere. Дѣлаю.

Factum, i. n. Дѣйствіе,
послупокъ.

Factus, a, um. Part. отъ
facio и Fio Сдѣланный.

Facultas, ātis. f. Возмож-
ность, способность.

Facultates, tum. f. Имѣніе.
Tibi evenient. Ты по-

лучишь богатство.

Fallo, is, fefelli, falsum,
fallere. Обманываю.

Falsus, a, um. Ложный.

Fama, æ. f. Слухъ.

Fames, mis. f. Голодъ.

Familia, æ. f. Семейство.

Familiaris, m. f. re, n. Res
familiaris. Хозяйство.

Famula, æ. f. Раба.

Fas. indecl. Позволено.

Fateor, ēris, fassus sum, fa-
teri. dep. Признаться.

Faveo, es, favi, fautum,

<i>favēre.</i> Благопріят- ствовашь.	<i>Filius, ii. m.</i> Сынъ.
<i>Favor, ōris. m.</i> Милость.	<i>Filum, i. n.</i> Нить.
<i>Faustus, a, um.</i> Щастли- вый. <i>Presagi.</i> Благосло- вляшь.	<i>Fingo, is, inxi, fictum, fin- gere.</i> Выдумашь, соз- дашь.
<i>Facies, cis. f.</i> Пасъ, че- люсть.	<i>Finis. is. m.</i> Конецъ <i>Fines</i> <i>regni.</i> Границы Цар- ства.
<i>Fel, fellis. n.</i> Желчь.	<i>Fio, fis, factus sum, fieri.</i> Спаноуишься, бышь.
<i>Feliciter. Adv.</i> Щастливо.	<i>Firmamentum, i. n.</i> Твердь.
<i>Felix, icis.</i> Щастливый.	<i>Firmo, as, avi, atum, are.</i> Утверждашь.
<i>Fenestra, æ. f.</i> Окно.	<i>Fiscella, æ. f.</i> Корзинка. 82.
<i>Fenum, i. n.</i> Сѣно.	<i>Flagitium, ii. n.</i> Престу- пление.
<i>Fera, æ. f.</i> Звѣрь.	<i>Flamma, æ. f.</i> Пламя.
<i>Ferē. Adv.</i> Почти, около.	<i>Flecto, is, xi, xum, tēre.</i> Склоняшь, умилоспи- вляшь.
<i>Feretrum, i. n.</i> Гробъ.	<i>Flens, tis.</i> Плачущій.
<i>Ferio, is, rīre.</i> Бить.	<i>Fleo, es, evi, etum, ēre.</i> Плакашь.
<i>Fermē. Adv.</i> Почти.	<i>Flo, as, avi, atum, are.</i> Душь.
<i>Fero, fers, tuli, latum, ferre.</i> Нести, сносишь.	<i>Florens, tis.</i> Цвѣтущій.
<i>Ferrum, i. n.</i> Желѣзо.	<i>Floreo, es, rui, rēre.</i> Про- цвѣташь.
<i>Fessus, a, um.</i> Успалый.	<i>Flos, floris. m.</i> Цвѣтъ.
<i>De viâ.</i> Отъ дороги.	<i>Fluctus. ūs. m.</i> Волна.
<i>Festinans, tis.</i> Спѣша, съ поспѣшностію.	<i>Fluito, as, avi, atum, are.</i> Волновашься, плавашь.
<i>Festus, a, um.</i> Праздный.	<i>Flumen, inis. n.</i> Рѣка.
<i>Dies festos agere.</i> Тор- жествовать праздники.	<i>Fluo, is, xi, xum, fluere.</i> Течь.
<i>Fetor, ōris. m.</i> Зловоніе.	<i>Fluvius, ii. m.</i> Рѣка.
<i>Fidelis, m. f. le, n.</i> Вѣрный.	<i>Foedus, a, um.</i> Безобраз- ный. <i>Speciem foedam</i> <i>proebere.</i> Являть безо- бразный видъ, 198.
<i>Fidenter. Adv.</i> Надежно.	
<i>Fides, ei. f.</i> Вѣра. <i>Manere in</i> <i>fide.</i> Остаться вѣр- нымъ. <i>Recipere in fidem.</i> Взяшь подъ свой по- кровъ. <i>Facere fidem.</i> Увѣришь, 176.	
<i>Fiducia, æ. f.</i> Довѣрен- ность.	
<i>Filia, æ. f.</i> Дочь.	

Fœdus , dēris. n. Завѣтъ, союзъ.	Fructus , ūs. m. Плодъ.
Fons , fontis. m. Источ- никъ, ручей.	Frumentum , i. n. Пшени- ца, рожь.
Forās . Adv. Наружу, вонъ.	Fruor , ēris, fruitus sum; frui. Наслаждаюсь.
Foris . Внѣ, снаружи.	Fruges , gum. f. Посѣвъ, плоды.
Forma , æ. f. Видъ.	Fuga , æ. f. Бѣгство.
Formo , as, avi, atum, āre. Образовать.	Fugio , is, fugi, fugitum, gēre. Убѣгать.
Fornax , nācis. f. Пещь.	Fulgeo , es, fulsi, gēre. Блещать.
Ardens . Огненный.	Fulgur , gūris. n. Молнія.
Forsitan . Adv. Можетъ быть.	Fulmen , inis n. Перуны.
Fortè Adv. Случайно.	Fumans , tis. Дымящійся.
Fortis , m. f. te, n. Хра- брый.	Funda , æ. f. Праща.
Fortiter . Adv. Храбро.	Fundamentum , i. n. Осно- ваніе. Jасѣре. Полагать, основаніе.
Fortitūdo , dīnis. f. Хра- бость.	Fundo , is, fudi, fusum, fundere. Пролиять, раз- сыпать, прогнать. Spi- nas. Поросшии шер- ни.
Fortuna , æ. f. Щастіе, состояніе.	Funestus , a, um. Гибель- ный.
Fortunatus , a, um. Щаст- ливый.	Fungor , ēris, functus sum, fungi. Исправлять. Mu- nere должность. 53.
Forum , ri. n. Площадь, спогнь.	Funus , nēris. n. Погребе- ніе. Facere. Совершить.
Fovea , æ. f. Яма, ровъ.	Furor , āris, ratus sum, rāri, Похищать.
Fractus , a, um. сломанный. Cervice fractā. Сломивъ шею.	Furo , ōris. m. Неиспое- ство. In furōrem inci- dere. Впасть въ бѣшен- ство.
Frango , is, fregi, fractum, angere. Ломать.	Furtum , ti. n. Воровство.
Frater , tris. m. Братъ.	
Fraternus , a, um. Братній.	
Fraus , dis. f. Обманъ.	
Frequens , tis. Многочи- сленный.	
Frequentia , æ. f. Стеченіе народа.	
Fretus , a, um. Уповающій.	
Frons , tis. f. Чело.	

Fusus, a, um. Part. отъ
Fundo. Обращенный въ
бѣгство.

Futurus, a, um. Будущій.

G.

Gabelus, ii. m. Гавилъ.

Galea, æ. f. Шлемъ.

Galgala, òrum. n. Галгала,
мѣсто.

Gaudium, ii. n. Радость.

Præ gaudio. Отъ радо-
сти.

Gedeon, onis. m. Геденъ.

Gelboë. indecl. Гелбоа,
гора.

Gemitus, ūs. m. Стенаніе.

Gemma, æ. f. Драгоцен-
ный камень. Почка ви-
ноградной лозы.

Gener, eri. m. Зять.

Generosus, a, um. Благо-
родный, великодушный.

Gens, gentis. f. Племя,
народъ.

Gentilis, m. f. le, n. Языч-
никъ. Ritus gentiles. Язы-
ческіе обряды.

Genus, nēris. n. Родъ. Ge-
nus humanum. Человѣ-
ческій родъ.

Gero, is, gessi, gestum,
gēre. Носить. Morem
gerere alicui. слушаться,
7. кого. Curam gere-
re rei, заботиться о
чемъ. 44.

Gesto, as, avi, atum, āre.
Носить.

Gigno, is, genīi, genitum,
gignēre. Рождасть.

Gladius, ii. m. Мечъ.

Gloria, æ. f. Слава.

Glorior, āris, atus sum,
āri. Тщеславиться.

Gnavus, a, um. Рачи-
тельный.

Grador, diēris, gressus
sum, gradi. Идти.

Gradus, ūs. m. Мѣсто.

Græci, cōrum. m. Греки.

Grando, dīnis. f. Градь.

Grates. f. Благодарность.
Agēre. Воздавать.

Gratia, æ. f. Милость.
Valēre. Имѣть силу.

Gratiōsus, a, um. Угодный.

Gratulor, āris, atus sum,
āri. dep. Поздравлять.

Gratus, a, um. Пріятный.

Gravis, m. f. ve, n. Тяже-
лый, важный. Culpa.
Важная вина. Somnus.
Крѣпкій сонъ. Vestigal.
Тяжкая подать.

Graviter. Adv. Тяжело.
Offendēre. Жестоко
оскорблять.

Greх, gregis. m. Стадо.

Gustus, ūs. m. Вкусъ.

H.

Habeo, es, bui, bītum, bē-
re. Имѣть. Quomodo se
habent. Въ какомъ по-
ложеніи находятся.

Habeor, ēris, bītus sum,
bēri. dep. Считаться.

Habito , as, avi, atum, āre. Жить.	Horrendus , a, um. Ужасный.
Hactenus , Adv. Досель.	Horreum , i. n. Житница.
Hædus , di. m. Козленокъ.	Hortor , āris, atus sum, āri, dep. Увѣщевать.
Hæreditārius , a, um. Jurè, hæreditario. По праву наслѣдства.	Hortus , ti. m. Садъ.
Hæreo , es, hæsi, hæsum, gēre. Вязнуть, останавливаться.	Hospes , pītis. m. f. Гость.
Hæres , redis. m. f. Наслѣдникъ.	Hospitium , ii. n. Гостеприимство. Excipere hospitio . Дать приспанище.
Haran . n. <i>Гаранъ мѣсто</i> .	Hostia , æ. f. Жертва.
Hasta , æ. f. Копье.	Hostilis , m. f. le, n. Неприятельскій. Animo hostili . Съ неприязненнымъ духомъ.
Haurio , ris, hausi, haustum, rēre. Черпать.	Hostis , is. m. Неприятель.
Hebræus , a, um. Израильскій.	Hūc . Adv. Сюда, здѣсь.
Heli . indecl. <i>Илій</i> .	Humanus , a, um. Человѣческій.
Herus , ri. m. Господинъ.	Humerus , ri. m. Плечо.
Hic , hæc, hoc. Сей.	Humi . Adv. На землѣ.
Hierosōlyma , æ. f. Иерусалимъ.	I. J.
Hilaris , m. f. re, n. Веселый.	Jabes . indecl. <i>Язы. городъ</i> .
Hinc . Adv. Отсюда. Hinc et inde . Съ двухъ сторонъ.	Jaceo , es, cui, cēre. Лежать. Ubi jacebant . Гдѣ покоились.
Hirundo , dīnis. f. Ласточка.	Jacio , cis, jēcī, jactum, jacēre. Бросать.
Historia , æ. f. Исторія.	Jacobus , bi. m. <i>Иаковъ</i> .
Homicida , æ. m. Убийца.	Jactito , as, avi, atum, āre. Тщеславиться.
Homicidium , dii. n. Убийство.	Jam . Adv. Уже.
Homo , inis. m. f. Человѣкъ.	Japhetus , i. m. <i>Яфетъ</i> .
Honor , ōris. m. Честь.	Ibi . Adv. Тамъ.
Hora , æ. f. Часъ. In horas . Съ часу на часъ.	Ictus , ūs. m. Ударъ.
Horologium , ii. n. Часы.	Idcirco . Adv. Для того.
	Idem , eadem, idem. Одинъ и тошъже.

Idemdem. Adv. Онь вре-
мени до времени.

Ideò. Adv. Для сего.

Idoneus, a, um. Способ-
ный.

Idumæa, æ. f. Идумея.

Jochonias, æ. m. Ехонія
Царь.

Iens, euntis. Part. онь Ео.
Идущій, идя.

Jejunus, a, um. Тощій.

Jericho. indecl. Иерихонъ.
городъ.

Jeroboamus, m. m. Иеро-
боамъ.

Jerosōlyma, æ. f. Иеруса-
лимъ.

Igitur. Conj. И такъ.

Ignavia, æ. f. Лѣность.

igneus, a, um. Огненный.

Ignis, is. m. Огонь.

Ignominia, æ. f. Безчестіе.

Ignoro, as, avi, atum, āre.
Незнаю.

Ignosco, scis, gnovi, nōtum,
scēre. Прощаю.

Illæsus, a, um. Нераненый.

Ille, illa, illud. Оный, онъ.

Illicio, is, lēxi, lectum, li-
cēre. Склоняю.

Illicò. Adv. Вдругъ.

Illuc. Adv. Тамъ, туда.

Illucesco, is, luxi, scēre.
Разсвѣщаю.

Illustris, m. f. tre, n. Зна-
менитый.

Imitor, āris, atus sum, āri-
der. Подражаю.

Immemor, ōris. m. f. Не-
поминающій.

Immensus, a, um. Безпре-
дѣльный.

Immineo, es, nui, nēre.
Приближаться. Мора
imminet. Смерть прихо-
дитъ.

Imminuo, is, nui, nūtum,
nuēre. Уменьшаю.

Imminutus, a, um. Part.
Уменьшенный, ослаблен-
ный.

Immissus, a, um. Part.
опъ Immitto. Послан-
ный.

Immitto, is, misi, missum,
itēre. Посылаю.

Immolo, as, avi, atum, āre.
Заклаю на жертву.

Immortalitas, ātis. f. Без-
смертіе.

Imò. Adv. Но еще.

Impraie is, tis. Неперпѣли-
вый.

Impedio, is, divi, dītum,
dire. Препятствую.

Impeditus, a, um. Part.
Задержанный.

Impello, is, puli, pūlsim,
pellēre. Побуждаю.

Imperator, ōris. m. Полко-
водецъ.

Imperatus, a, um. Part.
Повелѣнный. Facere im-
perata. Исполнить по-
велѣніе.

Imperitus, a, um. Неопыт-
ный.

Imperium, ii. n. Приказъ,
имперія, власть.

Impero, as, avi, atum, āre.
Повелѣвать.

Impertio, is, tivi, itum, tīre.
Удѣлить, дать.

Impetro, as, avi, atum, āre.
Испросить.

Impetus, ūs. m. Нападение
спремление. Sustinere
impetum. Выдержатъ
ударъ.

Impietas, ātis. f. Злочестіе.

Impius, a, um. Злочести-
вый.

Implacabilis, m. f. le, n.
Неумолимый.

Impleo, es, evi, etum, ēre.
Исполнять.

Implicatus, a, um. Part.
отъ Implico. Зацѣпив-
шійся.

Implico, as, avi, atum, āre.
Запутать.

Implo-ro, as, avi, atum, āre.
Вымолить. Opem. По-
мощь.

Impono, nis, pōsui, posi-
tum, ponere. Наложить.

Imprimis. Adv. Наипаче,
особенно.

Improbè. Adv. Нечестиво.

Improbitas, ātis. f. Нече-
стіе.

Improbus, a, um. Злобный.

Impulsus, a, um. Part.
отъ Impello. Побуж-
денный.

Impunè. Adv. Ненаказанно.

In. prep. съ Винитель. и
Твор. Въ, на.

Inambulo, as, avi, atum,
āre. Прогуливаться.

Inauditus, a, um. Неслы-
ханный.

Inauris, ris. f. Серьга, уш-
рязь.

Incedo, is, cessi, cessum,
cedere. Итти.

Incendium, ii. n. Пожаръ.

Incendo, is, di, sum, dēre.
Зажигать.

Incensus, a, um. Part. Irā...
Воспаленный гнѣвомъ.

Incido, is, cidi, dēre.
Власть. In morbum.
Въ болѣзнь.

Inclamo, as, avi, atum, āre.
Кричать, приывать.

Inclino, as, avi, atum, āre.
Склонять.

Includo, is, clusi, clusum,
dēre. Заключатъ.

Inclusus, a, um. Part. За-
ключенный.

Incolo, is, colui, cultum,
colere. Населять.

Incolūmis, m. f. me, n.
Безбѣдный.

Incommodum, i. n. Безпо-
койство.

Incommodus, a, um. Без-
покойный.

Inconsideratus, a, um. Без-
разсудный.

Incredibilis, m. f. le. n.
Невѣроятный.

Increpo, as, avi, atum,
āre. Шумѣть, бранить.

Incubo, as, cubui, bium,
bare. Возлечь. Темнѣть.

На землѣ. <i>Parietī.</i> подѣ стѣною, 149.	lum. Нанестъ войну. 177.
Incutio , <i>is</i> , <i>cussi</i> , <i>cussum</i> , <i>tēre</i> . Вселишь. Metum. Страхъ.	Infestus , <i>a</i> , <i>um</i> . Непрія- тельскій.
Indè , <i>Adv.</i> Опшуда.	Infinitus , <i>a</i> , <i>um</i> . Безпре- дѣльный. Multitudo infi- nita. Безчисленное мно- жество.
Indicium , <i>ii. n.</i> Знакъ.	Infirmus , <i>a</i> , <i>um</i> . Слабый.
Indico , <i>as</i> , <i>avi</i> , <i>atum</i> , <i>āre</i> . Показать.	Valetudo. Здоровье.
Indignans , <i>tis</i> . Негодуя, съ негодованіемъ.	Infixus , <i>a</i> , <i>um</i> . <i>Part.</i> отъ
Indignatio , <i>ōnis</i> . <i>f.</i> Досада.	Infigo. Напечатлѣнный.
Indignè . <i>Adv.</i> <i>ferre</i> . Не- годовать, досадовать, 193.	Infrā. <i>Adv.</i> Внизу.
Indignitas , <i>atis</i> . Неприличіе.	Ingenium <i>ii. n.</i> Разумъ, проницательность.
Indo , <i>dis</i> , <i>didi</i> , <i>dītum</i> , <i>dē-</i> <i>re</i> . Дать. Nomen. Имя.	Ingens , <i>tis</i> . Огромный.
Indoles , <i>lis</i> . <i>f.</i> Свойство, Склонность.	Ingravesco , <i>scis</i> , <i>scēre</i> . Отягощать, умно- жаться.
Induco , <i>is</i> , <i>duxi</i> , <i>ductum</i> , <i>cēre</i> . Вводить.	Ingredior , <i>dēris</i> , <i>gressus</i> <i>sum</i> , <i>gredi</i> . <i>dep.</i> Войти.
Indulgens , <i>tis</i> . Снисходи- тельный.	Iniens , <i>ineuntis</i> . Наступа- ющій. <i>Ab ineunte ætate.</i> Съ юныхъ лѣтъ.
Induo , <i>is</i> , <i>dui</i> , <i>dūtum</i> , <i>du-</i> <i>ēre</i> . Надѣвать.	Inimicitia , <i>æ</i> . <i>f.</i> Вражда.
Industrius , <i>a</i> , <i>um</i> . Промы- слительный.	Inimicus , <i>a</i> , <i>um</i> . Непрія- тельскій, противный.
Indutus , <i>a</i> , <i>um</i> . <i>Partic.</i> <i>отъ</i> Induo. Одѣтый.	Iniquè <i>Adv.</i> Несправедли- во.
Ineo , <i>is</i> , <i>ivi</i> , <i>itum</i> , <i>ire</i> . Начать... Convivium. Пиршество.	Iniquus , <i>a</i> , <i>um</i> . Неравный.
Infans , <i>tis</i> . <i>m. f.</i> Младенецъ.	Iniquo animo. Съ не- равнодушіемъ. Loco... На невыгодномъ мѣ- стѣ.
Infantulus , <i>i. m.</i> Малое дитя.	Injuria , <i>æ</i> . <i>f.</i> Обида.
Infensus , <i>a</i> , <i>um</i> . Непріяз- ненный.	Injustus , <i>a</i> , <i>um</i> . Несправе- дливый.
Infero , <i>fers</i> , <i>intuli</i> , <i>illatum</i> , <i>ferre</i> . Наносить. Bel-	Innixus , <i>a</i> , <i>um</i> . Опершійся.
	Innoxius , <i>a</i> , <i>um</i> . Безвред- ный.

Innumerus, a, um. Безчисленный.	Intelligo, is, lexi, lectum, ligere. Разумѣть.
Inopia, æ. f. Бѣдность.	Intendo, is, di, tum, dēre. Успремить, 198, обра- щать. Animum. Внима- ние 179.
Inquam, is, it. Говорю, го- воришь, говоришь. In- quiunt. Говорятъ.	Inter. Prep. Сѣ вниматель. Между. Inter pugnan- dum. Во время сраженія.
Insecutus, a, um. Part. Слѣдовавшій.	Intercludo, is, clusi, sum, dēre. Заклучить.
Insequor, ēris, cutus sum, sequi. Слѣдовать.	Interclusus, a, um. Part. Заклученный.
Insero, is, serui, sertum, rere. Надѣть на. 53.	Interdico, is, xi, ctum, cēre. Запретить.
Insideo, es, sedi, sessum, dēre. Возсѣсть.	Interdiu. Adv. Во время дня, днемъ.
Insidia, ærum. f. Ковар- ство. Parare. Спро- шить козни.	Interdum. Adv. Иногда.
Insignia, ium. n. Знаки, украшеніе.	Interea. Adv. Между тѣмъ.
Insignis, m. f. gne, n. Зна- менитый.	Intereo, is, interii, ritum, rire. Погибать.
Insilio, is, lui, или lii, sul- tum, lue. Вскочить.	Interficio, is, feci, fectum, ficere. Умертвить.
Insonans, tis. Невинный.	Interim. Adv. Между тѣмъ.
Instans, tis. Настающій.	Interimo, is, remi, remptum, rimere. Убить.
Instar. indec. На подобіе.	Interior, m. f. rius, n. Внутренній.
Instituto, is, tui, tūtum, tu- ere. Учреждать. Vitam. Располагать образомъ жизни.	Intermissus, a, um. Прер- ванный.
Institutum, i. n. Учрежде- ніе, обрядъ.	Internecio, ōnis. f. Разби- тие. Ad internecionem. До послѣдняго истре- ленія. 205.
Insto, as, stiti, stare. На- стаивать.	Interpello, as, avi, atum, are. Прерывать.
Insulto, as, avi, atum, are. Посмѣваться.	Interpres, tis, m. f. Изъяс- нитель, полковашель.
Insum, ines, inest, inesse. Cui. Находиться въ чемъ.	Interpretatio, ōnis. f. Изъяс- неніе.
Insuper. Adv. Сверхъ того.	

Interpretor , āris, atus sum, āri. dep. Изъяснять.	Inviso , is, si, sum, sēre. Посѣщать.
Interrogo , as, avi, atum, āre. Вопросать.	Invisus , a, um. Ненавидѣнный.
Intersum , teres, terfui, teresse. Присутствовать.	Invito , as, avi, atum, āre. Приглашать.
Intinctus , a, um. Part. Омоченный.	Inultus , a, um. Неомытый.
Intingo , is, tinxī, ctum, gēre. Омочить.	Invocatus , a, um. Part. опѣ
Intolerabilis , m. f. le. n. Несносный.	Invoco , as, avi, atum, āre. Призывать, просить.
Intonsus , a, um. Не остриженный. Coma. Юные волосы.	Inuro , is, ussi, ustum, urēre. Заклеймить, напечатлѣть. Notam. Знакъ безчестія. 192.
Intra . Прер. съ Винитель . Въ продолженіи.	Joabus , i. m. Иоавъ .
Introduco , is, duxi, ductum, cēre. Вводить.	Joas , æ. m. Иоасъ .
Intueor , ēris, tuitus sum, tuēri. dep. Взирать на.	Joiadas , æ. m. Иодай .
Intumesco , scis, tumui, scēre. Надуваться, воздыматься 87.	Jonathas , æ. m. Ионаванъ .
Intus . Adv. Внутри.	Joramus , i. m. Иорамъ .
Invado , is, vasi, sum, dēre. Нападать, овладѣть.	Jordanis , is. m. Иорданъ .
Invalesco , is, valui, lescēre. Укрѣпиться.	Josaphatus , i. m. Иосафатъ .
Invenio , is, veni, ventum, nire. Находить.	Josēphus , i. m. Иосифъ .
Invicem . Adv. Другъ, друга, взаимно.	Josias , æ. m. Иосія .
Invideo , es, vidi, visum, vidēre. Завидовать.	Josue , es. m. Исусъ Навинъ .
Invidia æ. f. Зависть, ненависть.	Ipsē , sa, um. Самъ. Ego ipse. Я самъ.
Invidus , da, dum. Завистливый.	Ira , æ. f. Гнѣвъ. Ardens. Воспаленный гнѣвомъ.
	Irascor , ēris, iratus sum, sci, dep. Гнѣваться.
	Iratus , a, um. Гнѣвный.
	Irrideo , es, risi, risum, dēre. Насмѣхаться.
	Irrigo , as, avi, atum, āre. Орошать.
	Irisus , ūs. m. Посмѣваніе, насмѣшка.

Irruo, is, rui, ruere. Бро-
саться на.

Irruptio, ōnis. f. Вмороже-
ніе. Facere irruptionem.
Вморогнуться.

Is, ea, id. Pronom. Тотъ.

Isaacus, i. m. Исаакъ.

Isaias, æ. m. Исаія.

Israël, lis. m. Израиль,
имя Іакова.

Israëlitæ, ārum. m. Изра-
ильтяне.

Israëliticus, a, um. Изра-
ильскій.

Iste, a, ud. Тотъ.

Ita. Adv. Такъ. Ita ut.
Такъ что.

Itaque. Conj. И такъ.
Слѣдственно.

Item. Adv. Также Non
item est. Но не такъ.

Iter, itinēris. n. Путь, до-
рога. Facere. Путеше-
ствовать.

Iterum. Adv. Впориочно.

Jubeo, es, jussi, jussum,
bēre. Повелѣвать.

Judæa, æ. f. Іудея.

Judas, æ. m. Іуда.

Judæus, a, um. Іудейскій.

Judex, icis. m. Судія.

Judicium, ii. n. Судъ. As-
sentire; быть доволь-
нымъ судомъ.

Judico, as, avi, atum, āre.
Судить.

Jungo, is, junxi, junctum,
gēre. Соединять. Ami-
citiam cum; Связать
дружбу.

Juramentum, i. n. Клятва.

Juro, as, avi, atum, āre.
Клясться. In verba pat-
ris. Согласно съ волею
отца. 76.

Jus, juris. n. Право. Pri-
mogeniti. Первород-
ства.

Jussus, ūs. m. Повелѣніе.

Jussus, a, um. Part. Тотъ
кому повелѣно.

Justus, a, um. Справедли-
вый. Ultio; праведная
мечь.

Juvans, tis. Part. Помога-
ющій.

Juvenis, is. m. Юноша.

Juvo, as, juvi, jutum, vāre.
Помогать.

L.

Labanus, i. m. Лаванъ.

Labens, tis. Part. Падаю-
щій.

Labor, bēris, lapsus sum,
labi. dep. Падать.

Labor, ōnis. m. Трудъ.

Lac, ctis. n. Молоко.

Lacesso, is, ssivi, ssitum,
ssēre. Нападать, посмѣ-
ваться.

Lacryma, æ. f. Слеза. Fun-
dere. Проливать слезы.

Lætor, āris, tatus sum, tārī.
dep. Веселишься.

Lætus, a, um. Веселый, съ
радостью.

Lævus, a, um. Лѣвый.

Lagena, æ. f. Вушылка.

Lamenta, ōrum. n. Плачь, сѣшование.	Lethum, i. n. Смерть. Dare letho; предашь смерти.
Lamentor, āris, atus sum, āri. Рыдашь.	Levo, as, avi, atum, āre. Облегчишь.
Lampas, ādis. f. Свѣшильникъ.	Lex, legis. f. Законъ.
Lancea, æ. f. Копье.	Libenter. Adv. Охотно.
Lapis, idis. m. Камень.	Liber, libri. m. Книга.
Lapideus, a, um. Каменный.	Liber, bera, berum. Свободный.
Lassitudo, dinis. f. Усталость.	Liberalis, m. f. le, n. Щедрый.
Latè. Adv. Далеко.	Liberi, rōrum. m. pl. Дети.
Latens, tis. Part. Скрывающийся.	Libero, as, avi, atum, āre. Освободишь.
Lateo, es, tui, tēre. Скрываешься.	Libertas, ātis. f. Свобода.
Latus, tēris. n. Бокъ.	Libet, libuit. или bitum est. libere. Угодно. Animo libenti; Отъ добраго сердца.
Laudo, as, avi, atum, āre. Хвалишь.	Licet, licuit, licere. Позволено.
Laus, dis. f. Похвала.	Ligneus, a, um. Деревянный.
Lautus, a, um. Пышный. Convivium; великій пиръ.	Lignum, i. n. Дрова.
Lectulus, i. m. Ложь.	Ligo, as, avi, atum, āre. Вязаешь.
Legitimus, a, um. Законный.	Limus, i. m. Перстъ, прахъ.
Legumen, inis. n. Овощи.	Linea, æ. f. Черта.
Lenio, is, nivi, nitum, nire. Смягчишь.	Lingua, æ. f. Языкъ. Proferre; выставишь языкъ.
Lenis, is, m. f. ne, n. Тихій, крошкй.	Linio, is, nivi, nitum, ire. Намазаешь, помазаешь.
Leniter. Adv. Крошкко.	Littus, ōris. n. Берегъ.
Lenz, tis. f. Чечевица.	Locus, i. m. Множ: Лока, ōrum. n. Мѣсто.
Leo, ōnis. m. Левъ.	
Lepra, æ. f. Зараза. Прокъ.	
Lethalis, m. f. le, n. Смертоносный. Ictus; смертельный ударъ.	

Locutus, a, um. Part. Ска- завшій.	Magnificè. Adv. Велико- лѣпно.
Longè. Adv. Очень, го- раздо. Longè alius. Со- всѣмъ другой.	Magnificus, a, um. Вели- колѣпный.
Longinquus, a, um. Отда- ленный. In longinquum; въ даль.	Magnitudo, dinis. f. Вели- чина.
Longu, a, um. Долгій.	Magnus, a, um. major, Comp. maximus. Sup. Большой.
Loquor, èris, cutus sum, loqui. Говорить.	Majestas, àtis. f. Величе- ство.
Lorica, æ. f. Броня.	Majores, rum. Предки.
Lotus, a, um. Part. отъ Lavo. Омытый. Lotâ facie; умывъ лице.	Malè. Adv. Худо. Malè precari. Проклинашь.
Luctus, ùs m. Плачь, съ- пование.	Maledico, is, dixi, ctum, cère. Злословить.
Ludibrium ii. n. Посмѣя- нiе.	Maledictum, i. n. Злосло- вiе, клевета.
Lugeo, es, luxi, luctum, gère. Оплакивать.	Maledicus, a, um. Злорѣ- чивый.
Luna, æ f. Луна.	Malevölus, a, um. Зложе- лательный.
Luo, is lui, luère. Ренас. Принять наказанiе. 57.	Malo, mavis, vult, m i, malle. Лучше хотѣть.
Lux, lucis. f. Свѣтъ.	Malum, i. n. Зло.
Lysias, æ. m. Лизіасъ.	Malus, a, um. Худой, злой. Malo animo, Съ злымъ намѣренiемъ.
М.	
Machabæi, æorum. m. Мак- кавей.	Manasses, is. m. Манассія.
Macilentus, a, um. Сухой.	Mandatum, i. n. Повелѣнiе.
Macte. voc. sing. Множ. macti. Ободришь. Macte animo. Ободришь ду- хомъ. 98.	Mando, as, avi, atum, are. Повелѣваю.
Macula, æ. f. Пятно.	Manè. indecl. Утро.
Madianitæ. ærum. m. Ма- дианиты.	Maneo, es, mansi, mansum, mère. Остатъся.
Magis. Adv. Больше.	Manifestus, a, um. Явный, всенародный.
	Manipulus, i. m. Снопъ.
	Manna. indecl. Манна, пи- ща.

Manus , ūs. f. Рука. Violentas manus inferre ; нанести пресупную руку.	Membrana , æ. f. Перепонка, хрящъ. Ovi... Плева яичная, 164.
Mardochæus , i. m. <i>Мардохей</i> .	Membrum , i. n. Членъ.
Mare , ris. n. Море.	Memini , nisti, nisse. Помнишь.
Maritus , ti. m. Супругъ.	Memor , ōris. m. f. Помнящій.
Mathathias , æ. m. <i>Маѳаѳѳя</i> .	Memorabilis , m. f. le, n. Памятный. Nullā gestā . Не сдѣлавъ ни чего достопамятнаго.
Mater , tris. f. Мать.	Memoria , æ. f. Память, воспоминаніе.
Matrimonium , ii. n. Бракъ. Accipere in ; взять въ супружество.	Mendacium , ii. n. Ложь.
Maturesco , scis, turui, rescere. Зрѣть.	Mens , mentis. f. Разумъ. Venit in mentem ; пришло на мысль.
Maturus , a um. Зрѣлый. Благовременный . Matura deditio . Скорая сдача.	Mensa , æ. f. Столъ.
Maxilla , æ. f. Челюсть. Asini . Осла. 102.	Mensis , is. m. Мѣсяць.
Maximè . Adv. Очень.	Mentio , ōnis. f. Упомянаніе. Facere mentionem . Упомянуть, говорить о чемъ. 60.
Maximus , a, um. Очень великій. Natu , Старшій.	Mercator , ōris. m. Купецъ.
Medi , ōrum. m. <i>Мидане</i> .	Mercēs cēdis. f. Награда.
Media , æ. f. <i>Мидѳя</i> .	Meritò . Adv. По справедливости.
Medicamentum , i. n. Лѣкарство.	Meritum , i. n. Заслуга.
Meditor , āris, atus sum, tāgi. Думать.	Mesopotamia , æ. f. <i>Месопотамѳя</i> .
Medius , a, um. Средній. Habentes medium Judam . Имѣя въ серединѣ Іуду.	Messis is. f. Жатва.
Mel , mellis. n. Медъ. Sylvestre ; Дивій медъ.	Met . Частица при мѣстоименіяхъ ego, tu.
Melior , m. f. Ius, n. Лучшій. Ad meliorem mentem revocare ; обратишь мысли къ лучшему.	Metor , āris, atus sum, tāgi. Начертить. Castra ; разбить лагерь.
Meliùs . Adv. Лучше.	Metūo , is, tui, tuēre. Бояться. Non est quod metūas . Нѣчего бояться.

Metus, ūs. m. Спрахъ.
 Meus, a, um. Мой.
 Mico, as, cui, cāre. Бли-
 спать.
 Miles, itis. m. Воинъ.
 Milito, as, avi, atum, āre.
 Воевать.
 Mille. indecl. Множ. mil-
 lia, ūm. Тысяча.
 Minae, ārum. f. Угрозы.
 Minimè. Adv. Нимало.
 Minimus, a, um. Меньшій.
 Nati. Младшій.
 Minister, tri. m. Служи-
 тель, сановникъ.
 Ministro, as, avi, atum,
 āre. Служить.
 Minitans, tis. Угрожающій,
 Minor, m. f. pus, n. Мень-
 шій.
 Minor, āris, atus sum, nā-
 ri. dep. Угрожать.
 Minus. Adv. Меньше.
 Miraculum, i. n. Чудо.
 Mirans, tis. Удивляющійся.
 Mirè. Adv. Удивительно.
 Чудесно.
 Miror, āris, ratus sum, āri.
 dep. Удивляться.
 Mirus, a, um. Чудесный.
 Mirum in modum Чудес-
 нымъ образомъ.
 Misceo, es, cui, mixtum,
 scēre. Смѣшивать.
 Miser, ēra, um. Бѣдный,
 несчастный.
 Miserè. Adv. Бѣдственно.
 Misereor, ēris, sertus sum,
 serēri. Сжалился.
 Miseria, æ. f. Бѣдствіе.

Misericordia, æ. f. Сожа-
 лѣніе.
 Misertus, a, um. Сжалив-
 шійся.
 Missus, a, um. Part. отъ
 Mitto. Lapide misso fun-
 dā. Бросивъ камень изъ
 пращи.
 Mitigatus, a, um. Part.
 Умѣренный.
 Mitis, m. f. te, n. Кроткій.
 Consilium mitius. Чело-
 вѣколюбивѣйшее намѣ-
 реніе.
 Mitto, is, misi, missum, tēre.
 Посылать, бросать.
 Mixtus, a, um. Part. отъ
 Misceo. Смѣшанный.
 Modò. Adv. Недавно,
 только. Non modò,
 sed etiam. Не только,
 но еще.
 Modus, i. m. Способъ.
 Moerens, tis. Горестный.
 Moeror, ōris. m. Прискор-
 бие, печаль.
 Moestitia, æ. f. Горестъ.
 Moles, is. f. Громада, тя-
 жесъ.
 Moneo, es, nui, nūtum,
 monēre. Увѣщать.
 Monitum, i. n. Напоми-
 наніе.
 Monitus, a, um. Увѣдом-
 ленный.
 Mons, montis. m. Гора.
 Monumentum, i. n. Памят-
 никъ.
 Mora, æ. f. Медленіе.
 Morbus, i. m. Болѣзнь.

Mores, tum. m. Характеръ, нравы.	Munus, ěris. n. Должность, даръ.
Moriens, tis. m. f. Умирающій, при смерти.	Murus, ri. m. Стѣна.
Morior, ěris, mortuus sum, mori. Умереть.	Mussito, as, avi, atum, āre. Перешептываться.
Moror, aris, ratus sum, rārī. dep. Замедлить, остаться.	Mutilatus, a, um. Обрубленный.
Mors, tis. f. Смерть; in-eunte morte. При приближеніи смерти.	Muto, as, avi, atum, āre. Перемѣнить.
Mortuus, a, um. Умирающій.	Mutuus, a, um. Взаимный.
Mos, moris. m. Нравъ. Moge leōnum. На подобіе львовъ.	N.
Motus, a, um. Part. отъ Moveo. Подвигнутый.	Nactus, a, um. Part. отъ Nanciscor. Получивъ.
Moveo, es, mōvi, mōtum, vēre. Двинуть, возбудить. Bellum motum est. Возсталъ война.	Nam, или namque. Conj. Ибо.
Мох. Adv. Скоро.	Nanciscor, ěris, nactus sum nancisci. dep. Получить, находить.
Mulcto, tas, tavi, tatum, tāre. Наказывать.	Narrandus, a, um. Part. отъ Narro. Res nunc narranda venit. Вотъ дѣло достойное повѣствованія.
Mulier, ěris. f. Жена.	Narro, as, avi, atum, āre. Повѣствовать.
Multitudo dīnis. f. Множество.	Nasciturus, a, um. Part. отъ Nascor. Имѣющій родиться.
Multò. Adv. и Multum. Много.	Nascor, ěris, natus sum, nasci. Родиться.
Multus, a, um. Многій.	Natalis, m. f. le, n.... Dies. День рожденія.
Mulus, i m. Лошакъ. Муль.	Natio, ōnis. f. Языкъ, народъ.
Munia, um. n. Обязанность, 195.	Nato, as, avi, atum, tāre. Плавать.
Munio, is, nīvi, nītum, nīre. Укрѣпить.	Natu. Abl..... maximus
Munitus, a, um. Part. отъ Munio. Укрѣпленный.	
Loca parum munita. Слабыя мѣста.	

Старшій . . . minimus.	Nemo, īnis. m. Никто.
Меньшой 193.	Nempè, Adv. То есть.
Natus, a, um. Part. Na-	Nepos, ōtis. m. Внукъ.
tus annos triginta; Трид-	Nequaquam. Adv. Ни-
цать лѣтъ отъ роду.	какъ.
Navis, is. f. Корабль. In-	Nequeo, is, ivi, quire,
modum navis. На подо-	Не могу.
бие корабля.	Nescio, is, ivi, itum, ire,
Navo, vavi, vatum, āre...	Незнаю.
Операт. 125. оказываю	Nescius, a, um. Незнаю-
услуги.	щій.
Ne. Conj. Чтobъ не.	Nex, necis. f. Смерть.
Ne quis exiret. Чтobъ ни	Dare neci. Премаю
кто не вышелъ. Ne	смерти.
occidatur. Чтobъ не	Nidus, i. m. Гнѣздо.
убили.	Nihil. Ничто. Pro nihilo
Nec, Neque. Conj. Ни.	ducere; Считаю ни
Necatus, a, um. Part.	зачто.
отъ Neco. Убитый.	Nihilominus. Adv. Од-
Necdum. Adv. Еще.	накъ.
Necessarius, a, um. Пом-	Nihil, i. m. Нилъ.
ребный.	Nimium. Adv. Слиш-
Necesse est, fuit. Нужно,	комъ.
нужно было.	Nimius, a, um. Излиш-
Necessitas, ātis. f. Нужда.	ній.
Neco, as, avi или cui,	Ninive, es. f. Ниневѣ,
atum, āre. умертвить.	городъ.
Nefarius, a, um. Пре-	Nisi. Conj. Если не, раз-
ступный.	въ.
Nefas, indecl. Неприлич-	Nitidus, a, um. Блестя-
но, грѣшно.	щій, свѣжій.
Neglectus, a, um. Part.	Nobiscum, вмѣсто cum
Пренебреженный.	pobis. Съ нами.
Negligo, is, egi, glēctum.	Noseo, es, cui, citum,
ligere. Пренебрегаю.	cere. Вредить.
Nego, as, avi, atum, āre.	Noctū. Ablat. Ночью.
Сказать, что не; оп-	Noemus, i. m. Ной.
рицаю.	Nolo, non vis, nolui, nol-
Negotium, ii. n. Дѣло. Да-	le. Не хотѣю.
те. Дать порученіе.	Nomen, īnis. n. Имя.

Nomino, as, avi, atum, āre. Называть.

Non. Adv. Не.

Nonaginta. indecl. Девяносто.

Nondum. Adv. еще.

Nonne. Adv. Неужели.

Nosco, scis, novi, notum, noscere. Знать.

Nota, æ. f. Знакъ... Inuere. Заклеймить.

Novem. indecl. Девять.

Novi, visti. pret. опъ Nosco. Nōstis-ne *вмѣсто* novistisne? Знаете ли?

Novitas, ātis. f. Новость.

Novus, a, um. Новый.

Nox, noctis. f. Ночь.

Nubes, bis. f. Облако.

Nubo, is, nupsi, ptum, bere, Вступить въ бракъ.

Nudus, a, um. Нагой, Pedibus... Босой.

Nullus, a, um. Никакой.

Num. Adv. Неужели Num ego sum. Неужели я?

Numen, īnis. n. Божество. Falsa numina. Ложные боги.

Numero, as, avi, atum, āre. Считать.

Numerōsus, a, um. Многочисленный.

Numerus, i. m. Число.

Numus i. m. Монета.

Nunc. Adv. Нынѣ, теперь.

Nuncio, as, avi, atum, āre. Возвѣщать.

Nuncius, ii. m. Вѣстникъ, извѣстie, 72.

Nuptiæ, ārum, f. Бракъ, свадьба.

Nuptura, æ. f. Невѣста.

Nurus, ūs. f. Сноха.

Nutans, tis. Колеблющійся.

Nutrio, is, ivi, itum, ire. Пищать.

Nutrix, icis. f. Кормилица.

O.

O! Interj. съ Зватель. Винитель. O.

Ob. Prep. съ Винитель. Для, ради.

Obdormisco, scis, mivi, iscere. Заснуть.

Obduco, is, duxi, ductum, cēre. Обвести вокругъ. Nubes coelo; покрыть небо облаками.

Obeo, is, ivi, itum, ire. Проходить.

Objicio, is, jēci, jectum, jicere. Подвергать.

Oblatus, a, um. Part. отъ Offero. Представившійся.

Oblitus, a, um. Part. отъ Obliviscor. Забывшій.

Obliviscor, cēris, litus sum, visci. dep. Забывать.

Obrepo, is, repsi, ptum, pēre. Вкрадываться.

Obruo, is, rui, rūtum, ruere. Засыпать, поглотить.

Obrūtus , a, um, Part. <i>отъ</i> obruo. Заваленный.	Occisus , a, um, Part. <i>отъ</i> Occido. Убитый.
Obsecro , as, avi, atum, āre. Умолять.	Occultatus , a, um, Part. <i>отъ</i> Occulto. Сокры- тый.
Obsequor , ēris, cutus sum, sequi. Повиноваться.	Occultē , Adv. Тайно.
Obsero , as, avi, atum, āre. Запереть.	Occulto , as, avi, atum, āre. Скрывать.
Observans , tis. Наблюдаю- щий. Cultūs divini. При- верженный къ закону Господню.	Occumbo , is, cubui, cu- bitum, bēre. Упастъ, Умереть.
Observeo , as, avi, atum, āre. Соблюдать.	Occuratus , a, um P. <i>отъ</i>
Obses , idis. m. Заложникъ.	Occuro , as, avi, atum, āre. Занимать.
Obsideo , es, sēdi, sēssum, sidere. Осаждать.	Occurro , is, curri, cur- sum, rere. Встрѣтить.
Obsidio , ōnis. f. Осада.	Ochosias , æ. m. Охотѣя.
Obsisto , is, stiti, sistere. Противиться.	Ocrea , æ. f. Сапогъ.
Obstupesco , scis, pui, pescere. Пришпи въ изумленіе. 72.	Octo . indecl. Восемь.
Obtempero , as, avi, atum, āre. Повиноваться.	Octoginta . indecl. Восем- десять.
Obtestor , aris, atus, sum, āri. dep. Заклинаю.	Oculus , i. m. Око. Conjec- tis oculis. Бросивъ взоръ.
Obvenio , is, veni, ventum, nire. Встрѣтить. Ob- venit somnium. При- снился сонъ.	Odi , odisti, odisse. Нена- видѣть.
Obviā m. Adv. На встрѣ- чу Ire... ииши на встрѣчу.	Odiōsus , a, um. Ненави- стный.
Obvius , a, um. Встрѣчаю- щийся.	Odium , ii. n. Ненависть.
Occasio , ōnis. f. Случай.	Offendo , is, di, sum, dē- re. Цѣпляться. Pedi- bus.. Ногами, 163.
Occido , is, di, sum, dē- re. Убить.	Offensus , a, um. Par. Оскорбленный.
	Offero , fers, obtuli, obla- tum. ferre. Приносивъ, предлагать.
	Officium , ii.. n. Долгъ. Manere in. Быть вѣр- нымъ долгу.
	Olea , æ. f. Слива.

Olim. Adv. Нѣкогда.	Opprimo, is, pressi, pressum, primere. Угнетать.
Oliva, æ. f. Олива.	Ops, opis. f. Помощь.
Olla, æ. f. Горшокъ.	Optabilis, m. f. le, n. Вожделѣнный.
Omissus, a, um. Part. отъ omitto. Опущенный.	Optimus, a, um. Самый лучший.
Omitto, is, misi, missum, ĩere. Оснавить, пре- небречь.	Optio, ōnis. f. Выборъ.
Omnipotens, tis. Всемо- гущій.	Opus, pēris. n. Дѣло. Opus est. Потребно.
Omnis, m. f. ne, n. Весь.	Ora, æ. f. Край... Pal- lii; Край плаща.
Opus, ěris. n. Тягость, бремя.	Orans, tis. Part. Прося- щій.
Opera, æ. f. Услуга. Eg- regia. Отличная услуга.	Orbis, is. m. Міръ.
Operio, is, perui, pertum, perire. Закрывать.	Orbo, as, avi, atum, āre, Лишить.
Opertus, a, um. Part. Закрытый. Caput. На- крытая голова.	Orbus, a, um. Лишен- ный... Liberis. Дѣтей, безчадный. 59.
Opes, opum. f. Богатство.	Ordo, dinis. m. Порядокъ. Servare; Соблюсти по- рядокъ.
Optimus, a, um. Тучный.	Orior, riris ortus sum, ri- ri. Возходишь, произ- ходишь
Oportet, oportuit, oportē- re. Должно.	Ornamentum, i. n. Укра- шение.
Opperior, riris, pertus sum, opperiri. Ожидать.	Orno, as, avi, atum, āre. Украшать.
Oppetitus, a, um. Part. отъ Oppeto. Пошерпѣв- шій.	Oro, as, avi, atum, āre. Просить.
Oppeto, is, tivi, titum, tēre. Стремиться. Mor- tem... На смерть.	Ortus, a, um. Part. Al- tercatione; Когда про- изошелъ споръ.
Oppidum, i. n. Городъ.	Os, oris. n. Уста.
Opportunus, a, um. Бла- гопріятный.	Os, ossis. n. Кость.
Oppositus, a, um. Проти- воположный.	Osculor, aris, atus sum, āri. Лобызать.
Oppressus, a, um. Part. Угнѣтенный. Somno; Погруженный въ сонъ.	

Ostendo, is, di, sum, dē-
re. Показывать.

Ostium, ii. n. Опверзспіе.

Ovicūla, æ. f. Овечка.

Ovis, is. f. Овца.

Ovum, i. n. Яйцо.

Р.

Palam. Adv. Явно.

Palatus, i. m. Горшань.

Palea, æ. f. Солома.

Pallium, ii. n. Плащъ.

Palmes, itis, m. Въпвь
винограда.

Palpito, as, avi, atum,
āre. Трелепать.

Palus, lūdis. f. Болопо.

Palus, i. m. Висѣлица.

Panis, is. m. Хлѣбъ.

Par, ris. Равный, пара.

Paradisus, i. m. Рай.

Paratus, a, um. Part. отъ
Paro. Готовый.

Parco, cis, reperci, par-
cītum, cēre. Щадить.

Parentes, um. m. Роди-
тели, предки.

Pareo, es, rui, rēre. По-
виноваться.

Paries, ētis. m. Стѣна.

Pario, is, perēgi, partum,
parēre. Рождасть.

Pariter. Adv. Равно.

Paro, as, avi, atum, āre.
Готовить.

Pars, tis. f. Часть. Dimi-
dia pars; Половина.

Partus, ūs. m. Роды. Uno
partu. Родить вмѣстѣ.

Parvi, parum. Adv. За ма-
ло, нѣсколько.

Parvulus, a, um. Малень-
кій.

Parvus, a, um. Малый.

Pasco, is, vi, pastum, pa-
scēre. Паспись.

Passus, a, um. Part. отъ
Patior. Потерпѣвшій.

Pastor, ōris. m. Пастырь.

Pastoralis, m. f. le, n. Па-
стухескій. Pedum; по-
сохъ.

Patens, tis. Опверзспый.
Vasto recessu... Съ
обширнымъ углублені-
емъ.

Pateo, es, tui, tēre. Быть
открыту.

Pater, tris. m. Отецъ.

Paternus, a, um. Отчес-
кій.

Patienter. Adv. Терпѣли-
во.

Patientia, æ. f. Терпѣніе.

Patior, tēris, passus sum,
pati. дер. Терпѣть.

Patria, æ. f. Родина, отче-
чество.

Pauci, sæ, sa. Не многіе.

Paulatim. Adv. Мало по
малу.

Paulo. Adv. Не много.

Pauper, pēris. Бѣдный.

Pax, pacis. f. Миръ.

Peccatum, i. n. Грѣхъ.

Pecco, as, avi, atum, āre.

Грѣшить, ошибаться.

Pectus, ōris. n. Грудь.

Pecunia, æ. f. Деньги.

Pecus, ōris. n. Спада ,
скопь.

Pedes, dītis. m. Пѣшій.

Pedites, tum.. Пѣхота.

Pedum, i. n. Посохъ па-
стушій.

Pejor, m. f. jus. n. Худ-
шій.

Pellicio, is, lēxi, lēctum,
licēre. Склонять; ad fla-
gitium; къ преступле-
нію.

Pellis, is. f. Кожа.

Pello, is, perūli, pūlsum.
Пѣре. Гнать.

Pendens, tis. Висящій.

Pendeo, es, perendi, sum,
dēre. Висѣть.

Pendo, is, perendi, pen-
sum, dēre. Плапимъ...

Tribūtum; дань.

Penē. Adv. Почти.

Penes. Prep. съ *Винитель*.
Во власти. *Victoria penes Davidem fuit.* По-
бѣда была на сторонѣ
Давида.

Penitus. Adv. Совершен-
но.

Pensito, as, avi, atum,
āre. Плапимъ. **Tribū-**
tum; дань.

Per, Prep. съ *Винитель*.
Чрезъ, во время.

Peractus, a, um. Part. *отъ*
Perago. Окончанный.

Perago, is, ēgi, actum,
agēre. Окончить.

Peragro, as, avi, atum,
āre. Проходить.

Percello, is, culi, culsum,
cellēre. Поразить...

Terrore; ужасомъ,

Percitus, a, um. Побуж-
денный. **Furore**... Неис-
повспомомъ, 179.

Percontor, āris, atus sum,
āri. Освѣдомляться.

Percussus, a, um. Part.
отъ **Percello**. Поражен-
ный, обьятый.

Percussus, a, um. Part.
отъ **Percutio**. Поражен-
ный.

Percutio, is, cussi, cus-
sum, tēre. ударить.

Perditus, a, um. Part.
Moribus, съ разврат-
ными нравами.

Perdo, is, didi, dītum,
dēre. Терять, погу-
бить.

Perennis, m. f. ne, n.
Всегдашній.

Pereo, is, rii, rītum, rīre.
Погибать.

Perfero, fers, tuli, latum,
ferre. Переносить.

Perficio, is, fēcī, fēctum,
ficēre Совершить.

Pergo, gis, grēxi, grēctum,
gēre. Продолжать.

Perhumaniter. Adv. Весь-
ма человѣколюбиво.

Periculōsus, a, um. Опас-
ный.

Periculum, i. n. Опас-
ность.

Peritus, a, um. Иску-
ный въ дѣлѣ.

Perlustro , as, avi, atum, āre. Осмотрѣть.	Pertinacia , æ. f. Упрямство.
Permōtus , a, um. Part. отъ Permōveo. Подвигнутый, пронутый.	Pertineo , es, nui, nēre. Принадлежать. Ad coelum. Касаться неба.
Permōvĕo , es, mōvi, mōtum, vēre. Подвигнуть.	Pertraho , is, traxi, tractum, hĕre. Увлекать.
Perniciosus , a, um. Опасный.	Perturbatus , a, um. Возмущенный.
Pernocto , as, avi, atum, āre. Ночевать.	Pervenio , is, veni, ventum, nīre. Достигать.
Perobscurus , a, um. Очень темный.	Pervius , a, um. Открытый. Iter; Проходимый путь.
Perpetuus , a, um. Всегдашній.	Pes , pedis. m. Нога.
Persæ , ārum. m. Персы.	Pessimus , a, um. Очень худый.
Persequor , ĕris, cutus sum, sequi. Продолжать, преслѣдовать.	Peto , is, tivi, titum, tĕre, Просить, ищти.
Persevero , as, avi, atum, āre. Настаивать.	Phaleræ , ārum. f. Збруя, украшеніе. Коней, и словъ 204.
Persolvo , is, solvi, solūtum, solvēre. Плащать.	Pharao , ōnis. m. Фараонъ.
Perspectus , a, um. Part. отъ Perspicio. Извѣстный, ясный.	Pharetra , æ. f. Колчанъ.
Persto , as, stīti, tītum, stāre. Устоять.	Philistæi , ōrum. m. Филистимляне.
Perstrepo , is, pui, pītum, pĕre. Наполнить шумомъ.	Piē . Adv. Благочестиво.
Persuadeo , es, suasi, sum, dĕre, увѣрять.	Pietas ātis. f. Благочестіе.
Pertæsus , a, um. Скучный.	Pilōsus , a, um. Покрытый шерстью.
Perterreō , es, rui, rītum, gĕre. Устрашать.	Pincerna , æ. m. Виночерпчій, кравчій. (Винарскъ).
Perterritus , a, um. Part. Устрашенный.	Pinguis , m. f. ue, n. Тучный, жирный.
	Piscis , is. m. Рыба.
	Pistor , ōris. m. Хлѣбодатель. Хлѣбникъ, (житарскъ).
	Pix , picis. f. Смола.

Placatus, a, um. Part. <i>отъ</i> Placo. Умилоспивлен- ный.	Pollicens, tis. Part. Объ- щающій.
Placeo, es, cui, citum, ēre. Нравиться.	Polliceor, ēris, licitus sum, licēri. деп. Общань.
Placidē, Adv. Тихо.	Polluo, is, lui, lūtum, luēre. Осквернить.
Placidus, a, um. Тихій, мирный.	Pollūtus, a, um. Part. Оскверненный.
Placo, as, avi, atum, āre. Умилоспивлять.	Pompa, æ. f. Торжество.
Plaga, æ. f. Язва, рана.	Pompejus, ji. m. Помпей.
Planctus, ūs. m. Вопль. Planctu magno. Съ вели- кимъ воплемъ.	Pondus, dēris. n. Тя- жесть.
Planē. Adv. Совершен- но.	Pono, is, sui, situm, nēre. Положить.
Planta, æ. f. Распение.	Pontifex, fīcis, m. Перво- священникъ.
Plaustrum, i. n. Телега.	Populus, i. m. Народъ.
Plebecūla, æ. f. Чернь, проспой народъ.	Porrigo, is, rēxi, rēctum, rigēre. Подать.
Plebs, plebis. f. Народъ.	Porrō. Adv. Далѣе.
Plecto, is, xi, xum, tēre. Наказывать. Morte; Казнить.	Porta, æ. f. Врата.
Plenus, a, um. Полный.	Portendo, is, di, tentum, dēre. Предсказывать.
Plures, ra. Многіе.	Porto, as, avi, atum, āre. Носить.
Plurimum. Adv. Очень много.	Posco, scis, popōsci, pos- cītum, scēre. Требовать.
Plurimus, a, um. Verba plurima. Очень много словъ.	Positus, a, um. Part. <i>отъ</i> Pono. Положен- ный.
Plus, gis. n. Больше. Plus, æquo; Слишкомъ.	Possum, potes, tui, posse. Могу. Posse plurimum apud. Имѣть великую силу у.
Pluvia, æ. f. Дождь.	Post. Прер. <i>Съ</i> Вниматель. Послѣ.
Pœna, æ. f. Наказаніе. Dare, luere. Быть на- казану.	Postea. Adv. Послѣ. Потомъ.
Pœnitentia, æ. f. Раскаяніе.	Posterī, ōrum. m. Потом- ки.
Pœnitet, tuit, tēre. Рас- каяться, жалѣ.	

Postis, is. m. Берея.	Praecipue. Adv. Наипаче.
Postquam. Conj. Послѣ когда.	Praecisus, a, um. Part. отъ Præcido. Отсѣченный.
Postremo. Adv. На послѣ- докъ.	Præclarus, a, um. Знаме- нитый.
Postremus, a, um. Пос- лѣдній	Præcuro, is, curti, rsum, rtere. Напередъ бѣ- жать.
Postridie. Adv. На другой день.	Præda, æ. f. Добыча.
Postulatio, ōnis. f. Требо- ваніе.	Prædico, cis, dixi, dic- tum, ctere. Предсказы- вать.
Postulatum i. n. Искомое.	Præditus, a, um. Одарен- ный.
Postulo, as, avi, atum. are. Требовать.	Præeo, is, ivi, itum, ire. Предшествовать.
Potentia, æ. f. Могуще- ство.	Præfectus, i. m. Началь- никъ.
Potestas, ātis, f. Власть. Tradere in; Предать во власть.	Præfero, fers, tuli, latum, ferre. Предносить, по- казывать.
Potior, iris, titus sum, turi. de p. Завладѣть.	Præficio, is, fēci, fectum, ficere. Поставить надъ чьмъ главою.
Potitus, a, um. Part. отъ Potior. Завладѣвшій.	Prælium, ii. n. Сраженіе. Committere; дать.
Potius. Adv. Больше, Ро- tius quā, Лучше не- жели.	Præmitto, is, misi, missum, ttēre. Напередъ пос- лать.
Potus, ūs. m. Питье. Да- ре; Напойть.	Præmium, ii. n. Награда.
Prae. Praer. съ Творитель. Предъ.	Præmonitus, a, um. Пред- увѣдомленный.
Præbeo, es, bui, bitum, bere. Доставлять, яв- лять.	Prænosco, is, novi, scēre. Предузнавать.
Præceps, pītis. Cursus. Быстрый бѣгъ.	Præscio, scis, scivi, sci- tum, scire. Предвидѣть.
Præceptum, i. n. Правило.	Præsens, tis. Настоящій, Me præsente. Въ моемъ Присутствіи.
Præcido, is, di, sum, de- re. Обрубить.	Præsentim. Adv. Наипаче.
Præcipio, is, cēpi, cēr- tum, cēpere. Повелѣть.	

Præsidium, ii. n. Охране-
ніе, помощь.

Præsto, as, stiti, stitum,
stare. Оказашъ. Officium;
Исполнишь долгъ; iter
Содѣлашь путь. 155.

Præsum, es, fui, esse. Быть
начальникомъ надъ.

Præter. Præp. съ Вини-
тель. Кромѣ, сверхъ.

Prætereo, is, iiii, ritum,
rire. Проходитъ.

Prandium, ii. n. Обѣдъ.

Pravus, a, um. Злой.

Preces, cum. f. Молишвы.
Fundere; Проливать.

Precor, âris, catus sum,
câri. dep. Молишься.

Fausta; желать счастья.

Bene precari, благо-
ловлять, 77.

Premo, is, pressi, pres-
sum, mēre. Жать,
гнестъ.

Pretiosus, a, um. Драго-
цѣнный.

Pretium, ii. n. Награда,
цѣна.

Primò. Adv. Впервыхъ.

Primogēnitus, i m. Пер-
вородный. Jus. Право
Первородства.

Primus, a, um. Первый.

Princeps, cīpis. m. Гла-
ва, начальникъ.

Prior, m. f, us. n. Пер-
вый изъ двухъ.

Pristinus, a, um. Древній.

Prius. Adv. Прежде.

Priusquàm. Adv. Прежде
нежели.

Pro. За, по.

Probrum, ri. n. Безчестіе.

Procedo, is, cessi, cessum,
cedere. Выходить.

Procul. Adv. Вдали.

Procuratio, ōnis. f. Спа-
раніе, Исполненіе.

Prodeo, is, ivi, itum, ire.
Итти.

Prodigium, ii. n. Чудо; edē-
re; произвестъ.

Prodo, is, didi, dītum,
dēre. Выдать, измѣ-
нить.

Prodūco, is, duxi, duc-
tum, cēre. Произвестъ.

Profanus, a, um. Непосвя-
щенный въ таинства.

Profectò. Adv. Подлинно.

Profectus, a, um. Part.
отъ Proficiscor. Опбыв-
шій.

Profero, fers, tuli, latum,
ferre. Произнести.

Proficiscor, ēris, fectus
sum, cisci. Опиравить-
ся.

Profligo, as, avi, atum, âre.
Разбить, прогнать.

Profundo, is, fudi, fusum,
dēre. Пролиль. Lascy-
mas, слезы. Vitam по-
жертвованъ жизнью

Progenies, ei. f. Поколь-
ніе.

Progredior, dēris, gressus
sum, gredi. Вытти на
кого.

Prohibeo, es, lui, hitum, bére. Запрещать.

Projicio, is, jēci, jēctum, jicēre. Бросать.

Proles, is. f. Потомство.

Promiscuus, a, um. Смѣшанный. *Vulgus promiscuum*. чернь, 85. *Caedes promiscua*; поражение безъ различія возраста и пола.

Promissum, i. n. Обѣщаніе. *Stare promissis*. Быть вѣрнымъ въ обѣщаніи.

Promissus, a, um. Part. *Capillo promisso*. Съ длинными волосами.

Promitto, is, misi missum, mittere. Обѣщать.

Pronus, a, um. Согбенный.

Propago, as, avi, atum, āre. Размножить.

Prope. Прæр. съ *Виттель*. Близъ. **Propius**. Ближе.

Propero, as, avi, atum, āre. Спѣшить.

Propheta, æ. m. Пророкъ.

Propinquus, a, um. Родственный.

Propitius, a, um. Милосливый.

Propono, is, sui, situm, nēre. Предложить.

Propositus, a, um. Part. *Propositā pena mortis*.

Положивъ смертную казнь.

Proprius, a, um. Собственный.

Propter. Прæр. съ *Виттель*. Для, по причинѣ.

Propterea quod. Conj. Поэтому что.

Prosequor, quēris, cutus sum, sequi. Продолжать.

Prosper, pēra, pērum. Щастливый.

Prosperè. Adv. Щастливо.

Prospicio, is, exi, spectum, picēre. Смотрѣть.

Prosterno, is, stravi, stratum, nēre. Положить.

Prosum, des, fui, desse. Приносить пользу.

Protendens, tis, Part. отъ **Protendo**. Протянутый.

Protendo, is, di, sum, dēre. Протягивать.

Providentia, æ. f. Провидѣніе.

Provideo, es, vidi, visum, dēre. Предвидѣть, доставить.

Provincia, æ. f. Область.

Provoco, as, avi, atum, āre. Вызывать.

Proximus, a, um. Ближній. *Mortī... Gотовясь умереть.*

Prudens, tis. Feci prudens. Сдѣлавъ съ намѣреніемъ.

Prudentia, æ. f. Благоразуміе.

Publicus, a, um. Обще- ственный.	Putiphar, aris. m. Пек- тефрій.
Pudet, puduit, pudere. Стыдно.	Puto, as, avi, atum, are. Думаю.
Puella, æ. f. Дѣвица.	Q.
Puer, ri. m. Отрокъ. A puero. Съ дѣтства. 180.	Qua. Adv. Куда.
Puerilis, m. f. le, n. Дѣт- скій.	Quadraginta. indecl. Сорокъ.
Puerulus, i. m. Маль- чикъ.	Quæro, is, sivi, situm gere. Искать, просить.
Pugna, æ. f. Сраженіе. Com- missa. Давъ сраженіе.	Quæso. Прошу.
Pugno, as, avi, atum, are. Сражаться. Pugna- tum est acriter. Жесто- ко сражались.	Quæstio, ōis. f. тяжба, дѣло. 139.
Pulcher, chra, um. Прек- расный.	Quam. Conj. Нежели.
Pulchritudo, dīnis. f. Кра- сота.	Quamobrem. Adv. Посе- му.
Pulmentum, i. n. Похлеб- ка.	Quamprimum. Adv. какъ скоро, Скорѣ.
Pulso, as, avi, atum, are. Citharam... Играть на гусляхъ.	Quandiu. Adv. сколько дол- го.
Pulsus, a, um. Part. отъ Pello. Прогнанный.	Quanquam. Conj. Хотя.
Purgo, as, avi, atum, are. Очищать. Se purgare. Очиститься.	Quantum. Adv. сколько.
Purpureus, a, um. Пур- пуровый.	Quantus, a, um. Коликій.
Purus, a, um. Чистый. Auro. Изъ чистаго зо- лоота.	Quapropter. Adv. По сей причинѣ.
Putans, tis, Думая.	Quare. Adv. Почему.
Puteus, i. m. Колодезь.	Quartus, a, um. Четвер- тый.
Propter puteum. Близъ колодезя.	Quasi. Adv. Какъбуд- то.
	Quercus, ūs. f. Дубъ.
	Queror, ēris, questus sum, queri. Жаловаться.
	Questus, ūs. m. Жалоба.
	Qui, quæ, quod. Который.
	Quia. Conj. Ибо.
	Quibuscum, вѣсто, Cum quibus. Съ коими.

Quidam, quædam, quoddam. Нѣкто.	Quotidie. Adv. Ежедневно.
Quidè̃m. Adv. Подлинно.	Quoties. Adv. Сколько разъ.
Quidquam. Что либо. Nec posuit. Нимало не причинило вреда.	Quùm. Conj. Ибо, когда.
Quies, etis. f. Отдыхъ, покой.	Quadam diè. Однажды.
Quiesco, cis, quîēvi, ētum, escēre. Покоиться.	R.
Quin. Conj. Чтобы не.	Rachel, lis. f. Рахиль.
Quindēcim. indecl. Пятнадцать.	Radix, icis f. Корень, подошва горы.
Quinque, indecl. Пять.	Rages, is. Городъ Ражъ 153.
Quintuplum. Пятикратное, пять разъ.	Raguel, is. m. Рагуиль.
Quintus, a, um. Пятый.	Ramus, i. m. Вѣтвь.
Quis, qui, quisnam, quænam, quodnam. Кто.	Rapio, is, pui, ptum, pre. Похищать.
Quisquam, quæquam, quodquam. Nec quisquam est. И нѣтъ никого.	Raptum, i. n. Похищеніе.
Quisque, quæque, quodque. Всякій.	Vivere ex... Жизнь Похищеніемъ.
Quisquis. Кто бы ни былъ.	Ratus, a, um. Part. отъ Reor. Думая, полагая.
Quò. Adv. Куда. Quocumque. Куда бы ни.	Rea, reæ. f. Виновная.
Quomodò. Adv. Какъ. Se habent, Они находятся.	Rebecca, æ. f. Ревекка.
Quoniam. Conj. Ибо.	Rebello, as, avi, atum, are. Возмущаться.
Quoque. Conj. Такъ же.	Recedo, is, cessi, cessum, dēre. Отойти.
Quorsum. Adv. Къ чему. Spectat res... Клонится дѣло.	Recens, tis. Новый, свѣжій. Recens natus. Новорожденный.
Quotannis. Adv. Ежегодно.	Receptus, a, um. Part. Robur... Получивъ силу.
Quotidianus, a, um. Ежедневный.	Recessus, ūs. m. Углубленіе. Vastus. Обширное. 123.
	Recido, is, cidi, cisum, cidere. Опять упасть.
	Recipio, is, cepi, ceptum

p̄ere. получить. Se reci-	Majestas. Величество.
p̄ere. Удалишься. Ani-	Regno, as, avi, atum, āre.
mus, ободрись.	Царствовать.
Reconcilio, as, avi, atum,	Regnum, i. n. Царство-
āre. Примиришь.	ваніе, царство.
Recondo, is, di, ditum,	Rego, is, rexi, rectum,
dēre. Заключить, запе-	regēre. Править.
реть.	Regredior, ēris, gressus sum,
Recordor, āris, atus sum,	grēdi. Прийти, воз-
dāri. Вспомнить.	вратиться.
Rectē. Adv. Правильно.	Regressus, a, um. Возвра-
Rectus, a, um. Прямой,	тись.
правый.	Rejicio, is, jēci, jēctum,
Recūp̄ero, as, avi, atum,	jicēre. Отвергнуть.
āre. Возвратить.	Reipsā. Adv. Дѣйстви-
Reddo, is, didi, ditum,	тельно.
dēre. Отдать, сдѣлать.	Religio, ōnis. f. Вѣра.
Redeo, is, divi, ditum,	Religiosus, a, um. Набож-
dīre. Возвратиться. In-	ный.
gratiam. Опять прийти	Relinquo, is, liqui, lic-
въ милость.	tum, inquēre. Оста-
Rediens, deunis. Part.	вить.
Возвращающійся.	Rēliquus, a, um. Осталь-
Reduco, is, duxi, ductum,	ной. Vitae... Остатокъ
cēre. Опять привести.	жизни.
Refero, fers, tuli, latum,	Reluctans, tis. Part. оп̄
ferre. Донести, одер-	Relucto. Борющійся.
жать. Gratiam. Возбла-	Remaneo, es, si, sum,
годарить.	nēre. Остаться. Domi
Reficio, is, fēci, fēctum,	Дома.
ficēre. Возстановить.	Remigro, as, avi, atum,
Refluo, is, xi, xum, luē-	āre. Переселиться.
re. Попечь вновь.	Remitto, is, misi, mis-
Regia, æ. f. Царскіе чер-	sum, mēre. Опустить.
тоги.	Remunēro, as, avi, atum,
Regina, æ. f. Царица.	āre. Награждать.
Regio, ōnis. f. Страна,	Renuntio, as, avi, atum,
область.	āre. Доносить.
Regius, a, um. Царскій.	Renuo, is, nui, nuēre. От-
	вергнуть.

Reor, reris, ratus sum, rē-
ri. dēp. Думать, пред-
сказывать.

Rependo is pendi, pen-
sum, dēre. Воздашь.
Grates, благодарность.
165.

Reperio, is, repēri, per-
tum, perire. Находить.

Repertus, a, um. Part.
Найденный.

Repetitus, a, um. Повто-
ренный. Ictibus. Нѣс-
колькими ударами 134.
204.

Repono, is, pōsui, pōsi-
tum, nēre. Ошложить.

Reporto as, avi, atum,
āre. Ошнесъ, одер-
жать.

Reprehendo, is, dī, sum,
dēre. Укорять.

Repto, as, avi, atum, āre.
Пресмыкаться.

Res, rei. f. Вещь, дѣло,
имѣніе. Augere... Ум-
ножить имѣніе.

Rescio, is, ivi, itum, ire.
Узнать.

Reservo, as, avi, atum,
āre. Сохранить.

Resideo, es, sēdi, sidēre.
Остаться. Culpa in me
residebit. Моя вина бу-
детъ; я ошвѣчаю.

Resisto, is, stīti, stītum,
stēre. Проникнуться.

Respicio, is, spexi, spec-
tum, spicere. Оглядыва-
ться.

Respondeo, es, di, sum,
dēre. Ошвѣчать.

Respuo, is, pui, puere.
Ошвергать.

Restituo, is, tui, tūtum,
tuere. Возвратить.

Retineo, es, nui, tentum,
nēre. Удерживать.

Reverā. Adv. Подлинно.

Reversus, a, um. Part.
отъ Revertor. Возвра-
тившійся.

Revertor, ēris, sus sum,
ti. Возвратиться.

Revoco, as, avi, atum,
āre. Ошзывать. Ad vi-
tam. Призывать къ жиз-
ни.

Rex, regis. m. Царь.

Rideo, es, risi, risum,
dēre. Смѣяться.

Ripa, ae. f. Берегъ рѣки.

Ritus, ūs. m. Обрядъ, обы-
чай. Gentilium ritu. по
обряду язычниковъ.

Roboamus, i. m. Ровоамъ.

Robur, būris. n. Сила.

Robustus, a, um. Сильный.

Rogo, as, avi, atum, āre.
Просить.

Romanus, a, um. Римскій.
Imperium... Царство.

Ruben, enis. m. Рувимъ.

Ruber, bra, brum. Крас-
ный, Mare... Черное
море.

Ruens, tis. Падающій.

Ruina, ae. f. Паденіе.

Rumor, ōris. m. Слухъ,
извѣстіе.

Rumpo, is, rupi, ruptum, rumpere. Рвать, раз-
шоргать.

Ruo, is, rui, ruitum, ruere. Падать.

Rupes, pis, f. Скала.

Rursum, rursus, Adv. Сно-
ва, вторично.

Rus, ruris. n. Деревня,
поле. Rure; изъ дерев-
ни.

S.

Saba, indecl. Савы, го-
родъ въ Азіи.

Sabbatum, ti. n. День суб-
ботній.

Saccus, ci. m. Мѣхъ. Вре-
тище. Sacculus. мѣшекъ.

Sacer, sacra, crum. Свя-
щеннѣй.

Sacerdos, dotis. m. Жрецъ.

Sacrificium, ii. n. Жерт-
воприношеніе.

Sæpe. Adv. Часто.

Sagitta, æ. f. Стрѣла.

Saltus, us. m. Дебрь.

Salus, utis. f. Спасеніе.

Consulere... заботишь-
ся о.

Salutaris, m. f. re, n. Спа-
сительный. Præcepta...
Правила.

Saluto as, avi, atum, are.
Привѣтствовать.

Salvus, a, um. Здравый.

Samarita, æ. f. Самарія,
городъ.

Sāmon, onis. m. Сам-
сонъ.

Samuel, elis. m. Саму-
илъ.

Sanatus, a, um. Part. отъ
Sano. Изцѣленный.

Sanctus, a, um. Святой.

Sanè. Adv. Подлинно.

Sanguis, inis. m. Кровь.

Sāno, as, avi, atum, are.
Изцѣлять.

Sanus, a, um. Здравый.
Ad sanam mentem redire.
Прийти въ разсудокъ.

Sapiens, tis. Мудрый.

Sapienter. Adv. Благора-
зумно.

Sapientia, æ. f. Мудрость.

Sara, æ. f. Сара.

Satelles, itis. Спутникъ.

Satis. Adv. Довольно. Sa-
tius. Лучше.

Satisfacio, is, feci, fac-
tum, cere. Удовлетво-
рять.

Sauciatus, a, um, Part.
Раненый.

Saül, ulis. m. Саулъ.

Scala, æ. f. Лестница.

Scateo, es, tui, tere. Изо-
блывать. Vermibus,
Кипыть червями.

Scelestus, a, um. Пре-
ступный.

Scelus, eris. n. Преступ-
леніе.

Scientia, æ. f. Знаніе.

Scilicet. Adv. То есть.

Scindo, is, scidi, scissum,
scindere. Распирать.

Vestem... Одежду.

Scio, is, ivi, itum, scire.
Знать.

Scirpēus, a, um. Трост-
никовый. Fiscella...
Корзинка изъ трост-
ника. 82.

Sciscitor, āris, tatus sum,
tāri. Вопрошашъ.

Scrutor, āris, atus sum,
āri. Испытывашъ.

Scyphus, i. m. Чаша, ку-
бокъ.

Scedo, is, cessi, cessum,
cedere. Отходить.

Seco, as, secui, sectum,
cāre. Рубить, пилишь.

Secum, *емѣсто* Cum se.
съ собою.

Secundo. Adv. Вторич-
но.

Secundus, a, um. Вто-
рый.

Securis, is. f. Сѣкира.
percutere... Опробивъ
голову.

Secuturus, a, um. Имѣю-
щій послѣдовать.

Sed. Conj. Но.

Sedatus, a, um. Part. Ус-
покоенный.

Sedecias, æ. m. Седекія.

Sedeo, es, sedi, sessum,
sedere. Сидѣть.

Sedes, dis. f. Сѣдалище,
жилище.

Seditio, ōnis. f. Мятежъ.

Seges, etis. f. Жатва,
посѣвъ.

Sella, æ. f. Сѣдалище.

Semel indecl. Селмей.

Semel. Adv. Однажды.

Semper. Adv. всегда.

Sempiternus, a, um. Вѣч-
ный.

Semus, mi. m. Силъ.

Senectus, tūtis. f. Ста-
рость. Summa; драх-
лая.

Senesco, is, nui, nescere.
Старѣться.

Senex, nis. m. Старець.

Sensim. Adv. Мало по
малу.

Sententia, æ. f. Рѣшеніе,
мнѣніе.

Sentio, tis, si, sum, tire.
чувствовать, ощу-
щать.

Sepelio, is, ivi, pultum,
pelire. Погребать.

Serpo, is, posui, posi-
tum, ponere. Опло-
жить.

Septem indecl. Седьмъ.

Septiēs. Adv. Седмерицею.

Septimus, a, um. Седь-
мый.

Septuaginta indecl. Сем-
десять.

Sepulcrum, cri, n. Гробъ,
могила.

Sepultura, æ. f. Погребе-
ніе.

Sequens, tis. Слѣдующій.

Sequor, eris, cutus sum,
qui. Слѣдовать.

Sera, æ. f. Замокъ.

Sermo, ōnis. m. Рѣчь.

Serpens, tis. m. Змѣй.

Serra, æ. f. пила. (Lēg)

неа. Деревянная пила.
179.

Servitus, ūtis. f. Рабство.
Servo, as, avi, atum, āre.

Хранишь.

Servus, i. m. Рабъ.

Sex, indecl. Шестъ.

Saxaginta, indecl. Шест-
десять.

Sexcenti, æ, a. Шестъ
сотъ.

Sextus, a, um. Шестой.

Si. Conj. Если. Si autem.

Но если. Si quando; ес-
ли когда.

Sic. Adv. Такъ.

Siccus, a, um. Сухой.

Mare. Высохшее море.

Sicera, æ, f. Кръпкій
напитокъ.

Significo, as, avi, atum,
āre. Означаю.

Signum, ni. n. Знакъ.

Sileo, es, lui, lēre. Мол-
чаю.

Sylva, æ. f. Лѣсъ, роща.

Sylvestris, m. f. tre. n. Ди-
кѣй. Mel... Медъ.

Simeon, ōnis. m. Симе-
онъ.

Simila, æ. f. Крупчатая
мука.

Similis, m. f. le, n. Подо-
бный.

Similiter. Adv. Подобно,
Равно.

Similitudo, inis. f. Подо-
бие.

Simplex, icis. Простой.

Moribus... Нравомъ.

Simul. Adv. Вмѣстѣ, ра-
зомъ.

Simulatio, ōnis. f. Прип-
ворство.

Simulo, as, avi, atum,
āre. Припворяюсь.

Sina, æ. f. Синай.

Sincerus, a, um. Искрен-
ный.

Sine. Præp. съ Творитель.
Безъ.

Singularis, m. f. re, n. Осо-
бый. Certamen... Еди-
ноборство.

Singuli, æ, a. Каждый
порожнь.

Sinistra, æ. f. Лѣвая ру-
ка, шуица.

Sino, nis, sivi, situm, si-
nere. Позволяю.

Situs, a, um. Лежащій.

Socer, cēri. m. Тестъ.

Socia, æ. f. Подруга.

Societas, tātis. f. Общест-
во.

Socius, ii. m. Товарищъ.

Sol, solis. m. Солнце.

Solatium, ii. n. Утѣшеніе.

Solemnis, m. f. ne, n. Тор-
жественный.

Soleo, es, litus sum, so-
lere. Обычай имѣю.

Solitudo, dinis. f. Степь,
Пустыня.

Solitus, a, um. Обыкно-
венный. Tristior solito.

Печальнѣе обыкновен-
наго 46.

Solium, ii. n. Престолъ.

Тронъ. Conscendere...

Взойти на престолъ.
Sollicitus, a, um. Трево-
жимый.

Solvo, is, vi, solūtum, vē-
re. Разрѣшить. Vincu-
la. . оковы. Obsidionem.
снять осаду.

Solum, i. n. Земля. Solo
æquare. Сравнять съ
землею, разрушить.

Solus, a, um. Одинъ.

Somniator, ōris. m. Снови-
дѣцъ.

Somnio, as, avi, atum, āre.
Видѣть сонъ.

Somnium, ii. n. Сонъ, сно-
видѣніе.

Somnus, i. m. Сонъ. Arcti-
or. . . Очень крѣпкій. In
somnia. во снѣ.

Sonitus, ūs. m. Звукъ.

Sopor, ōris. m. Сонъ.

Soror, ōris. f. Сестра.

Spatium, ii. n. Простран-
ство.

Species, ei. f. Видъ. Ad.
speciem justī exercitūs.
До вида настоящаго
войска, 164.

Specimen, nīis. n. Дока-
зательство Edere . . .
представить.

Spectaculum, i. n. Зрѣли-
ще.

Specto, as, avi, atum, āre.
Смотрѣть, относить-
ся. Quorsum spectat.
Что значить. 94.

Spelunca, æ. f. Пещера.

Sperno, is, sprevi, spretum
gnēre. Презирать.

Spero, as, avi, atum, āre.
Надѣяться.

Spes, ei. f. Надежда.

Spica, æ. f. Колось.

Spina, æ. f. Терніе.

Spiritus, ūs. m. Дыханіе.

Splendidè. Adv. Величе-
ственно.

Splendidus, a, um. Пыш-
ный.

Spolio, as, avi, atum, āre.
Ограбить.

Spolium, ii. n. Добыча.

Spondeo, es, spondi
sponsum, dēre. Пору-
читься. 68.

Spontè. Adv. Доброволь-
но.

Squamatus, a, um. Покры-
тый чешуями, чешуй-
чатый.

Statim. Adv. Тотчасъ.

Statim ac. Лишь толь-
ко.

Stātua, æ. f. Кумиръ.

Statuo, is, tui, tūtum, ōē-
re. Положить, рѣшить.

Statūra, æ. f. Ростъ.

Status, ūs. m. Поспано-
вленіе.

Stella, æ. f. Звѣзда.

Stereus, ōris. n. Каль.

Sterilis, m. f. le, n. Без-
плодный.

Stimulo, as, avi, atum, āre.
Побуждать.

Stipendiārius, a, um. Пла-
щій дань. 200.

Stirps, pis. f. Поколѣніе.
Sto, as, steti, statum, stā-
 re. Сстоять.
Stultitia, æ. f. Глупость.
Strenuè. Adv. Бодро.
Strenuus, a, um. Бодрый,
 пылкій.
Stridor, ōris. m. Шумъ,
 крикъ.
Strues, is. f. Костеръ.
Stupendus, a, um. Изуми-
 тельный.
Suadeo, es, suasi, suasum,
 dēre. Совѣщивать.
Suavis, m. f. ve, n. Прият-
 ный.
Subeo, is, bii, itum, ire
 Подвергнуться. Mor-
 tem. Смерти.
Subeundus, a, um, Part. Рæ-
 na. Неминуемая казнь.
Subjicio, is, jēci, jectum,
 cēre. Подвергнуть.
Subitus, a, um. Нечаян-
 ный.
Sublatus, a, um, Part.
 Отъ Tollo. Подъятый.
Sublevatus, a, um. Облег-
 ченный.
Submissus, a, um. Тихій.
 Voce submissā. Тихимъ
 голосомъ.
Subnixus, a, um. Подпер-
 тый.
Subripio, is, rīpi, ger-
 tum, rīpēre. Похищать.
Subsidium, ii. n. Помощь.
 пособіе. In... famis. Въ
 облегченіе голода.

Subter. Præp. съ Внизу.
 Подъ.
Subverto, is, ti, sum tēre.
 Низвергнуть.
Succedo, is, cessi, cessum.
 cedēre. Наслѣдовать,
 достигнуть.
Succendo, is, di, sum, dē-
 re. Поджигать, раз-
 жигать, 193.
Succenseo, es, sui, sēre.
 Досадовать.
Successor, ōris. m. Наслѣд-
 никъ.
Succresco, is, crevi, cre-
 tum, crescēre. Вырос-
 шавъ.
Suffectus, a, um. Постав-
 ленный на мѣсто.
Sufficio, is, fēci, fectum,
 ficēre. Поставить на
 мѣсто.
Sui, sibi, se. Pronom. Се-
 бя.
Suillus, a, um. Свиной. Са-
 ro. Мясо.
Summa, æ. f. Rerum. Вер-
 ховная власть.
Summus, a, um. Крайній.
Summas manus præcidēre.
 Обрубить пальцы.
Sumo, is, sumpsi, sum-
 tum, mēre. Брать.
Sumptus, ūs. m. Издерж-
 ки. Magnisumptibus. Съ
 великими издержками.
Supellex, ctilis. f. Рухлядь,
 утварь.
Super. Præp. Съ Вверху.
 Теор. Надъ.

Superbia, æ. f. Гордость.

Superbio, is, ivi, itum, ire. Гордисься.

Superbus, a, um. Гордый.

Supernè. Adv. Свыше.

Supero, as, avi, atum, are. Превзойти, побѣдить.

Superstes, stitis. Пережившій.

Superstitio, ònis. f. Сувѣрпіе.

Supersum, es, est, fui, esse. Остаться послѣ кого. Alter non superest. Другаго нѣтъ на свѣтѣ.

Suppedito, as, avi, atum, are. Доставить.

Suppeto, is, tere. Быть достапочнымъ.

Supplex, plicis. Просящій.

Suppliciter. Adv. Покорно.

Supplicium, ii. n. Казнь.

Suppono, is, sui, situm, nēre. Подложить. Capiti. Подъ голову.

Supporto, as, avi, atum, are. Переносить.

Supremus, a, um. Послѣдній. Diem obire. Кончить жизнь.

Surgo, is, rexi, rectum, gēre. Возстать.

Susceptus, a, um. Part. отъ Suscipio. Предпри-
нятый.

Suscipio, is, cēpi, cēptum, cipere. Предпринять.

Suspendo, is, di, sum, dēre. Повѣсить. Ad palum. На висѣлицѣ.

Suspensus, a, um. Part. отъ Suspendo. Повѣшенный.

Sustineo, es, nui, tentum, nēre. Поддерживать. Impetum. Выдерживать ударъ. Рœnam. Подвергнуться казни.

Suus, a, um. Свой.

Syria, æ. f. Сирія.

T.

Tabernaculum, i. n. Ски-
ня, палатка.

Tabulæ, arum. f. Скри-
жали, 92.

Taceo, es, cui, citum, cēre. Молчать.

Tacitus, a, um. Молчали-
вый.

Talentum, i. n. Талантъ.

Tam. Adv. Столь. Tam cito. Такъ скоро.

Tamdiu. Adv. Столь дол-
го.

Tamen. Conj. Однако.

Tandem. Adv. Наконецъ.

Tango, is, tetigi, tactum, tangere. Касаться.

Tantoperè. Adv. Столь
много.

Tanquam. Conj. Какъ
будто.

Tantum. Adv. Tantummo-
dò. Только.

Tantus, a, um. Толикій.	Tigris, is. m. Тигръ, рѣ- ка.
Tardus, a, um, Медлен- ный. Tardius. Медлен- нѣе.	Timeo, es, mui, mēre. Бояться.
Tecum, <i>Вмѣсто</i> Cum te. Съ побою.	Timor, ōris. Страхъ.
Tēgo, is, texi, tectum, te- gere. Крышь.	Tingo, is, tinxī, ctum, gere. Омочить.
Tela, æ. f. Полотно.	Tinnio, is, nui, itum, ire. Звенѣть.
Telum, i. n. Конье.	Tobias, æ. m. Товиѣ.
Temerè. Adv. Безразсуд- но.	Toga, æ, f. Одежда.
Templum, i. n. Храмъ.	Tolero, as, avi, atum, āre. Сносить.
Tempus, ōris. n. Время.	Tollo, is, sustuli, subla- tum, tollere. Взять.
Teneo, es, nui, tentum, te- nere. Держать, имѣть.	Tondeo, es, totondi, ton- sum, tondere. Спречь.
Tento, as, avi, atum, āre. Искусать.	Tonitru. n. Громъ.
Tergum, gi. n. Спина. Ver- tere... Обратить пыль	Tormentum, i. n. Муче- нїе.
Terra, æ. f. Земля.	Torqueo, es, rsi, rtum, quere. Мучить.
Terrestris, m. f. tre, n. Земной.	Torques, quis. m. Оже- релье, бармы.
Terribilis, m. f. le, n. Страшный.	Torreo, es, rui, stum, gere. Жарить.
Terrificus, a, um. Ужа- сающій.	Tot. Adv. Столько.
Terror, ōris. m. Страхъ.	Totidem. Adv. Столько- же.
Tertiò. Adv. Третьично.	Totus, a, um. Весь, цѣ- лый.
Tertius, a, um. Третій.	Traditus, a, um. Part. <i>отъ</i> Trado. Предан- ный.
Testaceus, a, um. Скудель- ный, глиняный.	Trado, is, didi, ditum, dere. Предать.
Testimonium, ii. n. Свидѣ- тельство.	Traho, is, xi, ctum. here. Влечь.
Testis. is. m. Свидѣтель.	Trajectus, a, um. Part.
Texo, is, xui, textum, xere. Ткать полотно, ибо.	
Textus, a, um. Part. <i>отъ</i> Texo. Сшитый.	

отъ Trajicio. Перешед- шій.	Turbatus, a, um. Part. отъ Turbo. Возмущен- ный.
Trajicio, is, jēci, jēctum, jicēre. Переходить	Turbo, as, avi, atum, āre. Возмущать.
Tranquillitas, ātis. f. Спо- койствие.	Turpis, m. f. pe. n. Гну- сный.
Tranquillus, a, um. Спо- койный.	Turpīdo, dīnis. Гнус. ность.
Transfero, fers, tuli, la- tum, ferre. Переносить.	Turris, is. f. Башня.
Transfodio, is, fodi, fos- sum, dēre. Прободать.	Tuteipse. Pronom. Ты себя.
Пронзять.	Tutus, a, um. Безопас- ный.
Trecenti, æ, a. Триста.	Tuus, tua, tuum, Твой.
Trēpidus, a, um. Дрожа- щій.	Tympanum, i. n. Тим- панъ, лилавра
Tres, m. f. tria, n. Три.	Tyrannus, i. m. Тиранъ.
Tribulus, i. m. Волчець. Терние.	V. U.
Tribuo, is, ~~hui~~ , hūtum, huēre. Дать, приписать.	Vacca, æ. f. Юница. Ко- рова.
Tribus, ūs. f. Колѣно, часть народа.	Vādum, i. n. Бродъ. Præbēre. Предспавить бродъ.
Tribūtum, i. n. Дань.	Vagio, is, gii, gitum, gī- ge. Кричать, какъ ре- бенокъ, 83.
Triginta. indecl. Трид- цать.	Vagus, a, um. Скипаю- щійся.
Triticum, i. n. Пшеница.	Valdé. Adv. Очень.
Trucidō, as, avi, atum, āre. Умертвить.	Valedico, is, dixi, ctum, cēre. Прощаться.
Tu, tui, tibi, te. Pronom. Ты, тебя.	Valens, tis, tior, tissimus. Здоровый.
Tuba, æ. f. Труба.	Valeo, les, lui, litum, lē- re. Здравствовать.
Tueor, ēris, uītus sum, tuēri. dep. Защищать, хранить.	Valetudo, dīnis. f. Здравіе.
Tūm. Adv. Тогда.	Validus, a, um. Сильный.
Tunc. Adv. Тогда.	Varius, a, um. Различный.
Tunica, æ. f. Одежда.	
Turba, æ. f. Толпа.	

Coloris . . . Разноцвѣт- ный.	Sub belluæ . . . subiit. Онъ подошелъ подъ брюхо слона.
Vas , vasis. n. Сосудъ.	Venturus , a , um. Part. отъ Venio. Имѣющій послѣдовать.
Vasto , as , avi , atum , āre. Опустошаю.	Ventus , i. m. Вѣтеръ.
Vastus , a , um. Простран- ный. Vasti corporis mo- le. Тягостію огромна- го тѣла.	Vepres , rium. m. Терніе.
Vates , is. m. Пророкъ.	Verbēra , rum. n. Удары.
Ubertas , ātis. f. Плодородіе.	Verbum , i. n. Слово. His verbis. Въ сихъ словахъ.
Ubi. Adv. Гдѣ. Ubi est. Гдѣ онъ?	Jurare in. Дать клят- ву Согласно съ.
Ubi , ubi primum. Conj. Какъ скоро.	Verè. Adv. Истинно.
Ubinam. Adv. Гдѣ.	Vereor , rēris , ritus sum , rēri. Бояться, уважать.
Vectigal , ālis. n. Подать.	Veritas ātis. f. Правда.
Vehemens , tis. Сильный.	Veritus , a , um. Part. отъ Vereor. Боящійся.
Vehementèr. Adv. Очень, сильно.	Vermis , is. m. червь.
Veho , is , xi , ctum , hēre. Везти.	Vero. Conj. Но.
Venatio , ōnis. f. Охота.	Versus , a , um. Part. отъ Verto. Обращенный.
Venator , ōris. m. Охотникъ.	Vertex , icis. m. Вершина.
Vendo , dis , dīdi , dītum , dēre. Продавать.	Verto , is , ti. sum , tēre. Обращать. In fugam . . . Въ бѣгство.
Veneror , āris , atus sum , āri. Почтись , Покло- ниться.	Verum , i. n. Истинна, правда.
Venia , æ. f. Извиненіе. Cum bonā veniā. Съ пубого позволенія. 68.	Verus , a , um. Истинный.
Venio , is , veni , ventum , nīre. Приходить.	Vescor , cēris , vesci. dep. Питаюсь, вкушаю.
Venor , āris , atus sum , āri. Быть на охотѣ. Ve- natum prefectus. Поѣхавъ на охоту.	Vesper , ris. m. Вечеръ.
Venter , tris. m. Брюхо.	Vestis , is. f. Одежда.
	Vestitus , a , um. Part. отъ Vestio. Одытый.
	Vetitus , a , um. Запрещен- ный.
	Veto , as , tui , titum , tāre. Запрещать.

Vexatus, a, um. Part. Терзаемый.

Vexo, as, avi, atum, are. Терзать.

Via, æ. f. Путь, дорога. Se dare in... Отправиться въ путь.

Vibro, as, avi, atum, are. Колебать.

Vicinus, a, um. Сосѣдній.

Victor, oris. m. Побѣдитель.

Victoria, æ. f. Побѣда. Reportare... Одержавъ.

Victus, a, um. Part. Побѣжденный. Dolore... Не стерпя боли. 163.

Victus, us. m. Прониканіе.

Video, es, vidi, visum, dēre. видѣть.

Videor, ēris, visus sum, dēri. dep. Кажаться.

Viginti. indecl. Двадцать.

Vilis, m. f. le, n. Подлый.

Vincio, is, uxi, vinctum, cire. Связывать.

Vinco, is, vici, victum, vincere. Побѣждать.

Vinctus, a, um. Part. отъ Vincio. Связанный.

Vinculum, i. n. Цѣпь.

Vindico, as, avi, atum, are. In libertatem Содѣлавъ Свободнымъ

Vinea, æ. f. Лоза виноградная.

Vinum, i. n. Вино.

Violatus, a, um. Оскорбленный.

Voluntas, ātis. f. Воля. Itafert Dei... Такъ угодно Богу.

Violentus, a, um. Сильный. Manus inferre. Возложить насильственную руку.

Violo, as, avi, atum, are. Нарушить.

Vir, viri. m. Мужъ.

Vireo, es, rui, gere. Зеленѣть.

Vires, rium. f. Силы.

Virga, æ. f. Лоза. Cæsus virgis. Съченныи лозами.

Virgo, ginis. f. Дѣвица.

Virgultum, i. n. Кустарникъ.

Virtus, tūtis. f. Добродѣтель, Храбрость.

Vis, vis. f. Сила, насиліе.

Viscēra, um. n. Утроба.

Viso, is, visi sum, visere. Посѣщать.

Visus, us. m. Зрѣніе.

Vita, æ. f. Жизнь.

Vitis, is. f. Виноградная Лоза.

Vitium, ii. n. Порокъ.

Vito, as, avi, atum, are. Убѣгать.

Vitulus, i. m. Телецъ.

Vivens, tis. Живый.

Vivo, is, xi, etum, vivere. Быть въ живыхъ.

Vivus, a, um. Живой.

Vix. Adv. Едва.

Ulciscor, cēris, ultus sum, ulcisci. Опшщавъ.

Ullus, a, um. Какой. Genullius.

Ultio, ōnis. f. Мщениѧ.

Ultor, ōris. m. Мститель.
tra. Прѣр. съ Винитель.

За предѣломъ. Ultra bi-

Uleppium. Болѣе двухъ
лѣтъ.

Umbra. æ. f. Тѣнь.

Unā. Adv. Вмѣстѣ.

Unctus, a, um. Part. отъ

Ungo. Помазанный.

Undē. Adv. Откуда. Un-

dē. factum est. Отъ че-
го сдѣлалось.

Undēsim. indecl. Одинад-
цать.

Undēsimus, a, um. Оди-
надцатый.

Ungo, is, unxi, ctum gere.
Помазать.

Unicē. Adv. Diligit unicē.
Единственно любить.

Unicus, a, um. Единст-
венный.

Universus, a, um. Весь.

Unquā. Adv. Когда ли-
бо

Unus, a, um. Одинъ.

Unusquisque, unaquæque,
unumquodque. Всякій.

Vobiscum. Влѣсто. Cum
vobis. Съ вами.

Voco, as, avi, atum, āre.
Звать.

Volito, as, avi, atum, āre.
Летать.

Volo, vis, volui, velle.
Хотѣть.

Voluptas ātis, f. Слასпо-
любіе.

Vox, vocis. f. Гласъ, Слово.

Urbs, urbis. f. Городъ.

Urias, æ. m. Урій.

Urna, æ. f. Водоносъ, 21.

Ursus, i. m. Медвѣдь.

Usque. Прѣр. До.

Usūra, æ. f. Наслажденіе.

Usurpo, as, avi, atum,
āre. Употреблять.

Usus, ūs. m. Обыкновеніе.

Usus, a, um. Part. отъ

Utor. Употребившій.

Ut. Conj. Чтобы.

Uterque, traque, trumque.

И тотъ и другой, оба.

Uterus, i. m. Чрево.

Utilis. m. f. le, n. Польз-
ный.

Utinam. Adv. О если бы.

Utor, ēris usus, sum, uti.
der. Пользоваться.

Utpote. Conj. Ибо.

Utrique. Adv. Съ обѣихъ
сторонъ.

Uva, æ. f. Гроздіе. Вино-
градъ.

Vulgus, i. m. Народъ.

Vulnus, nēris. n. Рана, язва.

Vulpes, is. f. Лисица.

Vultus, ūs, m. Черты лица.

Quo vultu moliore essent.

Чтобы лучше были ви-
домъ.

Uxor ōris. f. Супруга Ди-

cere uxorem. Сочетать-

ся бракомъ, жениль-

ся.

К О Н Е Ц Ъ.

Lhomond, Charles François,

Epitome Historiae Sacrae = Sokraščenĭe Svjaščennoj Istorĭi : sĭ zaměčanĭ
jami, pokazaniĕmĭ pravilĭ i Slovaremĭ

Sanktpeterburgĭ 1818

B.hist. 339 p

urn:nbn:de:bvb:12-bsb11380258-7